

Space for Available
for Advertising
WWW.PREETNEWS.COM
WWW.PREETNAMA.COM
preetnamausa@gmail.com

ਨਿਊਜ਼ਪੇਪਰ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ: ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ ਖੁਰਾ ਸ਼ੱਕ

Online and Print Media +1 201-312-4180 +1 917-328-8436

ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ
ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਾ
ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ
ਦਾ ਕਰੋ, ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਕਦੇ ਵੀ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ
ਦਿੰਦੇ
ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ
Preetnamausa@gmail.com

ਸਾਲ 4, ਅੰਕ 345, 13 ਮਾਰਚ ਤੋਂ 19 ਮਾਰਚ, 2026 ਵੈਬਸਾਈਟ: www.preetnama.com, www.preetnews.com ਈਮੇਲ preetnamausa@gmail.com

ਮੱਧ ਪੂਰਬ 'ਚ ਜੰਗ ਵੇਲੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਨਵਾਂ ਹਥਿਆਰ ਕੀ ਹੈ? ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਉਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਮਿਸ਼ਨ ਵੀਜ਼ ਬਾਕਮੈਨ 'ਵਿੰਡਵਾਰਡ' ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਸਮੁੰਦਰੀ ਏਅਰਬੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਮਰੀਨ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਐਨਾਲਿਸਟ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਈਰਾਨ, ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ ਅਤੇ ਕਤਰ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਲਾਈਵ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲਿਆ, ਹੇ ਮੇਰੇ ਰੱਬਾ (ਓ ਮਾਈ ਗੁੱਡਨੈਸ)। ਹੋਰਮੁਜ਼ ਸਟੇਟ ਟੋਰਟ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਹੁਣ ਤੱਕ... 35 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਲੱਸਟਰ ਗਿਣ ਚੁੱਕੀ ਹਾਂ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਲੱਸਟਰਾਂ ਦੀ ਉਹ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਨਕਸ਼ੇ 'ਤੇ ਬਣੀਆਂ ਅਜੀਬ ਜਿਹੀਆਂ ਗੋਲ ਆਕਾਰ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਏਅਰਬੀ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਹਾਜ਼ ਕਦੇ ਵੀ ਇੰਨੇ ਨੇੜੇ, ਅਜਿਹੇ ਠੀਕ ਗੋਲ ਆਕਾਰ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉੱਪਰ ਤੈਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਕੁਝ ਕਲੱਸਟਰ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਵ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਪੀਐੱਸ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਸ 'ਚ ਗੜਬੜ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਲੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੰਗ ਸਿਰਫ਼ ਗੋਲੀਆਂ ਅਤੇ ਬੰਬਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲੜੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਮੈਗਨੈਟਿਕ ਤਰੰਗਾਂ ਵੀ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਨੰਗੀ ਅੱਖ ਨਾਲ ਨਾ ਦਿਖਣ ਵਾਲੀ ਜੀਪੀਐੱਸ ਜੈਮਿੰਗ ਭਾਰੀ ਗੜਬੜੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਨਲੇਵਾ ਹਾਦਸੇ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੀਪੀਐੱਸ ਜੈਮਿੰਗ ਹੁੰਦੀ ਕੀ ਹੈ - ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜੀਪੀਐੱਸ ਸਿਗਨਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰੁਕਾਵਟ ਜਾਂ ਗੜਬੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ ਰੇਡੀਓ ਸਿਗਨਲ ਭੇਜ ਕੇ ਅਸਲੀ ਜੀਪੀਐੱਸ ਸਿਗਨਲ ਨੂੰ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੋਬਾਈਲ, ਜਹਾਜ਼, ਡਰੋਨ ਜਾਂ ਏਅਰਕ੍ਰਾਫਟ ਆਪਣੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਗਲਤ ਦਿਖਾਉਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਮਿਲਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯੁੱਧ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਥਿਤੀਆਂ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਭਰਮਾਉਣ ਜਾਂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਜੈਮਿੰਗ ਦਾ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਤਾਕਤ 'ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਜੈਮਿੰਗ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੌਣ ਹੈ, ਪਰ ਫੌਜ ਦੇ ਮਾਹਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਗੜਬੜੀ ਈਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਈਰਾਨ ਨੇ ਇਹ ਧਮਕੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਸਟੇਟ ਟੋਰਟ ਤੋਂ ਲੰਘਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਹਾਜ਼ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰੋਇਲ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਇਸਟੀਚਿਊਟ ਥਿੰਕ ਟੈਂਕ ਦੇ ਐਸਸੀਏਟ ਫੈਲੋ ਥਾਮਸ ਵਿਥਿੰਗਟਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਈਰਾਨ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਗਲੋਬਲ ਨੇਵੀਗੇਸ਼ਨ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਸਿਸਟਮ (ਜੀਐੱਨਐੱਸਐੱਸ) ਜਾਂ ਜੀਪੀਐੱਸ ਜੈਮਿੰਗ ਉਪਕਰਣ ਸ਼ਾਇਦ ਘਰੇਲੂ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਰੂਸ ਅਤੇ ਚੀਨ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਉਪਕਰਣਾਂ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀ ਬਲ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬੋਸ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਡਰੋਨ ਅਤੇ ਜੀਐੱਨਐੱਸਐੱਸ ਗਾਈਡਿਡ ਹਥਿਆਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜੈਮਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕੀ 'ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ ਵਾਰ' ਨੇ ਕਿਹਾ, ਅਪਰੇਸ਼ਨਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ।

ਸੀਨ ਗੌਰਮਨ ਜੇਫ਼ਰ ਐਕਸਵਾਈਜ਼ੈਡ ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਟੈਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਹਿ-ਸੰਸਥਾਪਕ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਯੂਕਰੇਨ ਸਮੇਤ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜੀਪੀਐੱਸ ਜੈਮਿੰਗ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਡੇਟਾ ਤੋਂ ਅਕਸਰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੀਪੀਐੱਸ ਜੈਮਿੰਗ ਕਦੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਈਰਾਨ ਦਾ ਹਵਾਈ ਖੇਤਰ ਹੁਣ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸੀਨ ਗੌਰਮਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਰੋਤ ਲੱਭਣੇ ਪਏ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਈਰਾਨ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀ ਜੈਮਿੰਗ ਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਰਾਡਾਰ ਡੇਟਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬੀਬੀਸੀ ਨੇ ਇਸ ਡੇਟਾ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਸੀਨ ਗੌਰਮਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੈਮਿੰਗ ਡਿਵਾਈਸ ਰਾਡਾਰ ਸਿਗਨਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਛੱਡਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਜੀਪੀਐੱਸ ਜੈਮਿੰਗ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

2024 ਵਿੱਚ ਸੀਨ ਗੌਰਮਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨੇ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਜੀਪੀਐੱਸ ਜੈਮਿੰਗ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਲਈ ਡਰੋਨਾਂ 'ਤੇ ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਉਡਾਏ। ਡਰੋਨ ਉੱਡਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਜੀਪੀਐੱਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਜੋ ਵੀ ਇੰਟਰਫੇਰੈਂਸ ਮਿਲਦੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਕਸ਼ੇ 'ਤੇ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸੀਨ ਗੌਰਮਨ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਫੋਨਾਂ ਦੇ ਜੀਐੱਨਐੱਸਐੱਸ ਮਾਪ ਦੇਖ ਰਹੇ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਜੈਮਰ ਦੀ ਸਹੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਗਾ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਸੀ। ਗੌਰਮਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਜੈਮਿੰਗ ਦੇ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ।

ਜੀਪੀਐੱਸ ਜੈਮਿੰਗ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਕਈ ਤਕਨੀਕਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਜੈਮਿੰਗ ਜਾਂ ਇੰਟਰਫੇਰੈਂਸ ਨੂੰ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛਾਣ ਕੇ ਦੂਜੀ ਅਣ-ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਫ੍ਰੀਕੁਐਂਸੀ 'ਤੇ ਸ਼ਿਫਟ ਹੋ ਜਾਣਾ। ਜੈਮਿੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਕੀ ਤਰੀਕੇ ਹਨ ਰੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਦੀ ਦਿੱਗਜ ਕੰਪਨੀ ਰੇਬੀਅਨ 'ਲੈਂਡਸੀਡ' ਨਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਡਿਵਾਈਸ ਬਣਾਉਂਦੀ

ਜੇਕਰ ਪਤਾ ਹੀ ਨਾ ਲੱਗੇ ਕਿ ਆਸ-ਪਾਸ ਜਹਾਜ਼ ਕਿੱਥੇ ਹਨ ?

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਯੂਰਪ 'ਚ ਕਈ ਏਅਰਕ੍ਰਾਫਟ ਜੀਪੀਐੱਸ ਜੈਮਿੰਗ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਯੂਕਰੇਨ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਧਿਆ ਹੈ, ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਮੈਗਨੈਟਿਕ ਵਾਰਫੇਅਰ ਹੋਰ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੋਰਮੁਜ਼ ਸਟੇਟ ਟੋਰਟ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਦਿੱਕਤਾਂ ਹੁਣ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਬਾਕਮੈਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਜੀਪੀਐੱਸ ਜੈਮਿੰਗ ਨਾਲ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਆਈਡੈਂਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਿਸਟਮ (ਏਆਈਐੱਸ) 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਵਿਚਕਾਰ 12 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਇਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਲਿਸਟਿਕ ਸਾਗਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਮੈਗਨੈਟਿਕ ਇੰਟਰਫੇਰੈਂਸ ਨੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨੇਵੀਗੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਕਤਾਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਪਰ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਇੱਕ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਨੇਵੀਗੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇਸ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦੇ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਡ੍ਰੋਗ੍ਰਾਫਿਕ ਆਫਿਸ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਹਾਜ਼ਰਾਨੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਜਿਹੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਹਾਜ਼ 'ਏਆਈਐੱਸ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੈਂਕੜੇ ਹਜ਼ਾਰ ਟਨ ਤੋਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ 300 ਮੀਟਰ ਲੰਬਾ ਟੈਂਕਰ ਮੁੜਨ ਜਾਂ ਰੁਕਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਜਹਾਜ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਸਤਾ ਬਦਲੇ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਕਈ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਹੀ ਨਾ ਲੱਗ ਸਕੇ ਕਿ ਆਸ-ਪਾਸ ਜਹਾਜ਼ ਕਿੱਥੇ ਹਨ ਤਾਂ ਟੈਂਕਰ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜਾਂ ਘੱਟ ਵਿਜ਼ੀਬਿਲਿਟੀ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਸਰੀ ਦੇ ਐਲਨ ਵੁੱਡਵਰਡ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, =ਇਹੀ ਅਸਲੀ ਦਿੱਕਤ ਹੈ। ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ, ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਥਾਕੀ ਸਾਰੇ ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਮਾਡਲ ਆਈਸ ਹਾਕੀ ਪੱਕ (ਗੇਂਦ) ਜਿਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 'ਐਂਟੀ-ਜੈਮ ਐਂਟੀਨਾ ਸਿਸਟਮ' ਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਤੱਕ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜੈਮਿੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਕਈ ਚੈਨਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰੇਬੀਅਨ ਯੂਕੇ ਦੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਲੇਕਸ ਰੋਜ਼-ਪਾਰਫਿਟ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਾਡੇ ਐਂਟੀ-ਜੈਮਿੰਗ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਜੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨੇਵੀਗੇਸ਼ਨ ਤਕਨੀਕਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਜੀਪੀਐੱਸ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਸਥਿਤ 'ਐਡਵਾਂਸਡ ਨੇਵੀਗੇਸ਼ਨ' ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਿਸਟਮ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਜਾਈਰੋਸਕੋਪ ਅਤੇ ਐਕਸਲੈਰੋਮੀਟਰ ਦੀ ਗੀਡਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਾਹਨ ਦੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹੀ ਸੈਂਸਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਘੁਮਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਡਵਾਂਸਡ ਨੇਵੀਗੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹਿ-ਸੰਸਥਾਪਕ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕ੍ਰਿਸ ਸ਼ਾਅ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੀਪੀਐੱਸ ਉਪਲਬਧ ਨਾ ਹੋਣ ਜਾਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਾ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਦੂਜੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਦੀ

ਆਪਟੀਕਲ ਇਮੇਜਰੀ ਨੂੰ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਤਸਵੀਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸਿਰ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦਿਖਣ ਵਾਲੇ ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਧਾਰਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਵੀ। ਕ੍ਰਿਸ ਸ਼ਾਅ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਮੇਜ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਕਾਫ਼ੀ ਐਡਵਾਂਸਡ ਹੈ। ਸਟਾਰ-ਮੈਪਿੰਗ ਵਰਗਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਖਰਚੀਲਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਬੱਸ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ (ਐਕੂਰੇਸੀ) ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਵਰਤਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬਿਹਤਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੀਪੀਐੱਸ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੀ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੀਪੀਐੱਸ ਅਧਾਰਤ ਸਿਸਟਮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿਗਨਲਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੈਮ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜ ਕੋਲ 'ਐਮ-ਕੋਡ' ਜੀਪੀਐੱਸ ਹੁੰਦਾ ਹਨ। ਇਹ ਤਕਨੀਕ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਅਤੇ ਐਨਕ੍ਰਿਪਟਡ ਵਰਜਨ ਹੈ, ਜੈਮਿੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਸਮਰੱਥਾ ਕਾਫ਼ੀ ਵਧੀਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਰੋਇਲ ਇਸਟੀਚਿਊਟ ਫਾਰ ਨੇਵੀਗੇਸ਼ਨ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰੈਮਜ਼ੀ ਫੋਰਗਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਈਰਾਨ ਤੱਟ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋ ਰਹੀ ਜੀਪੀਐੱਸ ਜੈਮਿੰਗ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਖ਼ਮ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਜੈਮਿੰਗ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਵਾਧਾ ਆਖ਼ਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਹੋਟਲਾਂ ਤੱਕ ਐਲਪੀਜੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲੋਕ ਫਿਕਰਮੰਦ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੇ ਸੰਗਰੂਰ ਸਣੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਕੀ ਹਾਲਾਤ ਹਨ

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ

ਇਸ ਵਿਚਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਤੇਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਐਲਪੀਜੀ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਤੇਲ ਰਿਫਾਈਨਰੀਆਂ ਨੂੰ ਐਲਪੀਜੀ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਘਰੇਲੂ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦੇਣ। ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਘਰੇਲੂ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਲਪੀਜੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਮਾਖੋਰੀ ਅਤੇ ਕਾਲਾਬਾਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਐਲਪੀਜੀ ਸਿਲੰਡਰ ਦੀ ਬੁਕਿੰਗ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦਾ ਅੰਤਰ ਵਧਾ ਕੇ 25 ਦਿਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਯਾਤ ਕੀਤੀ ਐਲਪੀਜੀ ਦਾ ਜੋ ਹਿੱਸਾ ਪਹਿਲਾਂ ਗ਼ੈਰ-ਘਰੇਲੂ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਜ਼ਰੂਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਉਤਪਾਦਾਂ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ, ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਐਕਟ 1955 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਦਮ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸੰਭਾਵੀ ਜਮਾਖੋਰੀ ਅਤੇ ਕਾਲਾਬਾਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ।

ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਹੀ ਸਿਲੰਡਰ ਬਚਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਕਿਵੇਂ ਚਲਾਉਣਾ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ। ਇਹ ਬੋਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੂਡ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸੁੰਦਰਮ ਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਲਪੀਜੀ ਗੈਸ ਦੀ ਘਾਟ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੀਰਾਨ ਉੱਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੇ ਹਮਲੇ ਮਗਰੋਂ ਤੇਲ ਤੇ ਗੈਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਵਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਘਰੇਲੂ ਗੈਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਾਫੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿੱਕਤ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ। ਪਰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਕਤ ਦਰਪੇਸ਼ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਖਾਸਕਰ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਸੋਕ ਲਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਉਦਯੋਗ ਵੀ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੰਤਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਟਲ ਸੰਚਾਲਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਦਯੋਗ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਸਿਲੰਡਰਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਪੀਐੱਨਜੀ ਪਾਈਪਲਾਈਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

'ਤੇ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇ ਸਪਲਾਈ ਜਲਦੀ ਸਧਾਰਨ ਨਾ ਹੋਈ ਤਾਂ ਕਈ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੈਸ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋਰ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗੈਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਧਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹੋਟਲ-ਢਾਬਾ ਕਾਰੋਬਾਰ 'ਤੇ ਪੈ ਰਿਹਾ ਅਸਰ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਗੈਸ ਸਪਲਾਈ ਵੀ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੰਤਾ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇੱਕ ਗੈਸ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜੈਦੀਪ ਚੱਢਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਸਿਲੰਡਰਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਰੁਕਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਅਸਰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਰੀਬ 900 ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਸਿਲੰਡਰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਦੇ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਪਲਾਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਗਾਹਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਫੋਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਰੋਜ਼ਾਨਾ 300 ਤੋਂ 400 ਕਾਲਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਬੁਕਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ 30 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਜਾਰੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇਣੀ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਕਈ ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਮਨਿਆਈ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 8 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ। ਸਥਾਨਕ ਮਨਿਆਈ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਕੁਸ਼ ਸਚਦੇਵਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਸਚਦੇਵਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੋ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਸਿਲੰਡਰ ਦੀ ਖਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੁਣ ਸਿਰਫ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਹੀ ਸਟੋਕ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਗੈਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਜਲਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਨਾ ਹੋਈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕਈ ਆਈਟਮਾਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਡੀਜ਼ਲ ਭੱਠੀਆਂ ਦੁਬਾਰਾ ਵਰਤਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸਟੋਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਡੀਜ਼ਲ ਭੱਠੀਆਂ ਕੱਢ ਕੇ ਸਾਫ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਕੁਝ ਕੰਮ ਚੱਲ ਸਕੇ, ਪਰ ਹਰ ਥਾਂ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਹਾਲਾਤ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਵੀ ਬੰਦ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਹੋਟਲ ਐਂਡ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕੋਹਲੀ ਮੁਤਾਬਕ, ਫਿਲਹਾਲ ਪੀਐੱਨਜੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਸਿਲੰਡਰਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਚਿੰਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸਥਿਤੀ ਗੰਭੀਰ ਬਣੀ ਰਹੀ ਤਾਂ ਜਿਹੜੇ ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਾਗਮ ਬੁੱਕ ਹਨ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰਾਂਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਜੇ ਗੈਸ ਦੀ ਕਮੀ ਜਾਰੀ ਰਹੀ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਸਿਰਫ ਹੋਟਲਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਸਪਲਾਈ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਟਲ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਉਦਯੋਗ ਹੀ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗੈਸ ਸਪਲਾਈ ਘਟਣ ਨਾਲ ਵਧੀ ਚਿੰਤਾ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਈ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਆਮ ਘਰੇਲੂ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਟਲ, ਢਾਬੇ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਫਿਕਰ ਵਧ ਗਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਹਾਲਾਤ ਜਲਦੀ ਨਹੀਂ ਸੁਧਰੇ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਐਲਪੀਜੀ ਡਿਸਟਰੀਬਿਊਟਰ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਐਲਪੀਜੀ ਗੈਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ਸਪਲਾਈ ਚੇਨ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਕਾਰਨ ਡਿਸਟਰੀਬਿਊਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਗੈਸ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਸਰ ਸਿੱਧਾ ਆਮ ਖਪਤਕਾਰਾਂ

ਤੇ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇ ਸਪਲਾਈ ਜਲਦੀ ਸਧਾਰਨ ਨਾ ਹੋਈ ਤਾਂ ਕਈ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੈਸ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋਰ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗੈਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਧਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹੋਟਲ-ਢਾਬਾ ਕਾਰੋਬਾਰ 'ਤੇ ਪੈ ਰਿਹਾ ਅਸਰ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਗੈਸ ਸਪਲਾਈ ਵੀ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੰਤਾ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇੱਕ ਗੈਸ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜੈਦੀਪ ਚੱਢਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਸਿਲੰਡਰਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਰੁਕਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਅਸਰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਰੀਬ 900 ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਸਿਲੰਡਰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਦੇ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਪਲਾਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਗਾਹਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਫੋਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਰੋਜ਼ਾਨਾ 300 ਤੋਂ 400 ਕਾਲਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਬੁਕਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ 30 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਜਾਰੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇਣੀ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਕਈ ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਮਨਿਆਈ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 8 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ। ਸਥਾਨਕ ਮਨਿਆਈ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਕੁਸ਼ ਸਚਦੇਵਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਸਚਦੇਵਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੋ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਸਿਲੰਡਰ ਦੀ ਖਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੁਣ ਸਿਰਫ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਹੀ ਸਟੋਕ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਗੈਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਜਲਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਨਾ ਹੋਈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕਈ ਆਈਟਮਾਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਡੀਜ਼ਲ ਭੱਠੀਆਂ ਦੁਬਾਰਾ ਵਰਤਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸਟੋਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਡੀਜ਼ਲ ਭੱਠੀਆਂ ਕੱਢ ਕੇ ਸਾਫ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਕੁਝ ਕੰਮ ਚੱਲ ਸਕੇ, ਪਰ ਹਰ ਥਾਂ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਹਾਲਾਤ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਵੀ ਬੰਦ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਲੱਕੜ ਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਢਾਬਾ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਗੈਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਰੁਕਣ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਜਤਾਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਢਾਬਾ ਮਾਲਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 19 ਕਿਲੋ ਦੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਦੋ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਸਿਲੰਡਰ ਵਰਤਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਜੇ

ਸਿਲੰਡਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਲੱਕੜ ਅਤੇ ਕੋਲੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਚਲਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਖਰਚ ਵੀ ਵਧੇਗਾ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਗਾਹਕਾਂ ਦੀ ਜੇਬ 'ਤੇ ਪਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਲੱਕੜ ਅਤੇ ਕੋਲੇ ਨਾਲ ਪੁੰਝਾਂ ਵੀ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਵੀ ਅੱਖਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਢਾਬਾ ਮਾਲਕ ਵਿਪੁਲ ਸ਼ਰਮਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਗੈਸ ਦੀ ਕਮੀ ਦਾ ਅਸਰ ਸਿੱਧਾ ਗਾਹਕਾਂ 'ਤੇ ਪਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਜੇ ਗੈਸ ਦੀ ਕਿੱਲਤ ਰਹੀ ਤਾਂ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੋਟ ਵਧਾਉਣੇ ਪੈਣਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਅਸਰ ਗਾਹਕਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਪਵੇਗਾ। ਫਿਲਹਾਲ ਕੰਮ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕ ਵੀ ਸੋਚ ਕੇ ਖਰਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਤੋਂ ਕੁਲਦੀਪ ਬਰਾੜ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਗੈਸ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਘਰੇਲੂ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਦੀ ਕੀਮਤ 895 ਰੁਪਏ 50 ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ 955 ਰੁਪਏ 50 ਪੈਸੇ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਸਿਲੰਡਰ ਦੀ ਕੀਮਤ 1875 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਕਰੀਬ 1990 ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਘਰੇਲੂ ਗੈਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਉਡੀਕ ਮਿਆਦ ਵੀ ਵਧ ਗਈ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਲੰਡਰ 15 ਤੋਂ 21 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਹੁਣ ਇਸ ਦੀ ਉਡੀਕ 21 ਤੋਂ 25 ਦਿਨ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਕਈ ਘਰੇਲੂ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਿਲੰਡਰ ਨਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਕੜ ਜਾਂ ਗੋਹਿਆਂ ਨਾਲ ਚੁੱਲਾ ਬਾਲ ਕੇ ਕੰਮ ਚਲਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਦੋਵੇਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਲੋਕ ਡਰ ਕਰਕੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੁਕਿੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿਸਟਮ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਹੀ ਹਾਲਾਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੰਤਾ ਵਧਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਨੋਜ ਢਾਕਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਰੋਹਤਕ ਸਮੇਤ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਕਈ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਕਾਰਨ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੇਚੈਨੀ ਵਧ ਗਈ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਘਰੇਲੂ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਦੀ ਅਗਲੀ ਬੁਕਿੰਗ ਦੀ ਮਿਆਦ 21 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 30 ਦਿਨ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਸਿਲੰਡਰਾਂ ਦੀ ਘੱਟ ਸਪਲਾਈ ਕਾਰਨ ਹੋਟਲਾਂ, ਢਾਬਿਆਂ ਅਤੇ ਮਨਿਆਈ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰੋਹਤਕ ਦੇ ਇੱਕ ਮਨਿਆਈ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਵੀਰੇਂਦਰ ਰਾਠੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਲੈਣਾ ਅੱਖਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਸਿਲੰਡਰ ਕਾਲੇ ਵਿੱਚ 3500 ਤੋਂ 4000 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਵੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਜੇ ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਜਾਰੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਲਈ ਕੰਮ ਚਲਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਕੁਝ ਢਾਬਾ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਕੜ, ਕੋਲੇ ਜਾਂ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀਆਂ ਭੱਠੀਆਂ ਵਰਤਣੀਆਂ ਪੈ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਗੈਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਣੀ ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਕਈ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ।

ਗੈਸ ਏਜੰਸੀਆਂ ਬਾਹਰ ਲੰਬੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਅਤੇ ਬਟਾਲਾ ਵਿੱਚ ਗੈਸ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੰਬੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਵੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਆਨਲਾਈਨ ਗੈਸ ਬੁਕਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਿੱਕਤ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਟਾਲਾ ਦੇ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਗੈਸ ਬੁਕਿੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਫੋਨ ਲਗਾਇਆ ਪਰ ਨੰਬਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਰਿਹਾ। ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਹੋਰ ਲੋਕ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੱਜਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਇੱਕ ਗੈਸ ਏਜੰਸੀ ਮਾਲਕ ਮੋਹਿਤ ਸੇਖੜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੁਕਿੰਗ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਸਰਵਰ 'ਤੇ ਵੱਧ ਲੋਡ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਤਕਨੀਕੀ ਦਿੱਕਤ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ,

ਤੇਲ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਦੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ, ਕਦੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗੀ ਤੇਲ ਦੀ ਤਾਕਤ, ਜਾਣੋ ਤੇਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

ਤੇਲ ਦੀ ਖੋਜ ਤੋਂ ਸਾਲ ਬਾਅਦ

ਡਰੇਕ ਨੂੰ ਜਿਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਤੇਲ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੱਖਣ 'ਚ ਜੋ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋਈਆਂ, ਉਸ ਨਾਲ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲੇ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੱਲ੍ਹ 'ਚ ਕੀ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਨਿਊਯਾਰਕ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ 1864 'ਚ ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ ਦੇ ਪਿਟਹੋਲ ਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਤੇਲ ਦੀ ਖੋਜ ਹੋਈ ਸੀ ਉਦੋਂ ਉੱਥੇ ਦਰਜਨਾਂ ਮੀਲ ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਚ 50 ਲੋਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਤੇਲ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਸਾਲ ਭਰ ਅੰਦਰ ਹੀ ਪਿਟਹੋਲ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ, 50 ਹੋਟਲ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਡਾਕਘਰਾਂ 'ਚ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਆਫਿਸ, ਦੋ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਸੈਂਟਰ ਅਤੇ ਵੈਸ਼ਿਆਘਰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਏ। ਬਦਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉੱਥੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਗਏ ਪਰ ਪਿਟਹੋਲ ਸ਼ਹਿਰ ਇੱਕ ਅਸਲ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਦੁਨੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪਿਟਹੋਲ ਦੀ ਚਮਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਫਿੱਕੀ ਪੈ ਗਈ। ਪਿਟਹੋਲ ਦੀ ਤੇਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਫੜ੍ਹ ਪਾਈ ਪਰ ਤੇਲ ਲਈ ਸਾਡੀ ਪਿਆਸ ਵੱਧਦੀ ਅਤੇ ਵੱਧਦੀ ਹੀ ਚਲੀ ਗਈ।

ਸਾਲ ਸੀ 1859 ਅਤੇ ਤਾਰੀਖ ਸੀ 27 ਅਗਸਤ, ਅਮਰੀਕੀ ਵਪਾਰੀ ਐਡਵਿਨ ਡ ਡੇਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਨੇਹਾ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਉਹ ਗੁੱਸੇ 'ਚ ਆ ਗਏ। ਸੁਨੇਹੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਆਪਣਾ ਕਰਜ਼ਾ ਚੁਕਾਓ, ਹਾਰ ਮੰਨੋ ਅਤੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਾਓ। ਡਰੇਕ ਰੋਕ ਆਇਲ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭੁਰੇ ਰੰਗ ਦਾ ਕੱਚਾ ਤੇਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਇਸ ਤੇਲ ਦੇ ਬੁਲਬੁਲੇ ਵੇਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਡਰੇਕ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਸ ਰੋਕ ਆਇਲ ਤੋਂ ਕੈਰੋਸੀਨ (ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ) ਕੱਢਣ ਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਲੈਂਪ ਬਾਲੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਉਸ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਲੈਂਪ ਬਾਲਣ ਲਈ ਵ ਹੋਲ ਤੋਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਮਹਿੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੁਨੇਹਾ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਖੁਦਾਈ ਦੌਰਾਨ ਤੇਲ ਮਿਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਤੇਲ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਦਬਾਅ ਕੁਝ ਇਸ ਕਦਰ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ 21 ਮੀਟਰ ਦੀ ਉਚਾਈ ਤੱਕ ਇਸਦਾ ਫੁਹਾਰਾ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਵ ਹੋਲ ਮੱਛੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਚਾ ਲਈ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋ ਗਈ।

ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਉਰਜਾ ਜ਼ਰੂਰਤ
ਹੁਣ ਤਾਂ ਹਾਲਾਤ ਅਜਿਹੇ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਤੇਲ 'ਤੇ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਉਰਜਾ ਲੋੜ ਦੀ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਲੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ, ਪਨਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਰਵਾਇਤੀ ਉਰਜਾ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਦੁੱਗਣਾ ਹੈ। ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਾਡੀ ਲੋੜ ਦੀ ਇੱਕ ਚੌਥਾਈ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਇਹ ਪਲਾਸਟਿਕ ਸੈਕਟਰ ਲਈ ਕੱਚਾ ਮਾਲ ਵੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਖੇਤਰ ਵੀ ਸੀ। ਐਡਵਿਨ ਡ ਡੇਕ ਨੂੰ ਇਹ ਲੱਗਾ ਸੀ ਕਿ ਗੈਸੋਲੀਨ ਕੌਣ ਖਰੀਦੇਗਾ ਪਰ ਕੰਬਸਚਨ ਇੰਜਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਕਾਰ ਤੋਂ ਟਰੱਕ, ਮਾਲਵਾਹਕ ਜਹਾਜ਼ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਜੈੱਟ ਜਹਾਜ਼ ਤੱਕ, ਤੇਲ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੀ ਦੁਨੀਆ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਤੇਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੀਮਤ ਹੈ। ਸਾਲ 1973 'ਚ ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਅਰਬ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤੇਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਹਿੰਗਾ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਤੇਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤਿੰਨ ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਬੈਰਲ ਤੋਂ 12 ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਸੀ।

ਸੁਸਤੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ। ਸਾਲ 1978, 1990 ਅਤੇ 2001 ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਮੰਦੀ ਆ ਗਈ ਸੀ। ਕੁਝ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਰਿਕਾਰਡ ਵਾਧਾ ਹੀ ਸਾਲ 2008 ਦੀ ਗਲੋਬਲ ਮੰਦੀ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਤੇਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵੱਧਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵੀ ਉਸੇ ਰਾਹ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੇਲ 'ਤੇ ਇਸ ਕਦਰ ਨਿਰਭਰ ਕਿਉਂ ਹੋ ਗਏ। ਤੇਲ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ 'ਤੇ ਡੋਨੀਅਲ ਯੋਰਗਿਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਦਿ ਪ੍ਰਾਈਜ਼' ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਸਟਨ ਚਰਚਿਲ ਦੀ ਇੱਕ ਦੁਚਿੱਤੀ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। 1911 'ਚ ਚਰਚਿਲ ਨੂੰ ਰੋਇਲ ਨੇਵੀ (ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ ਦੀ ਸ਼ਾਹੀ ਜਲ ਸੈਨਾ) ਦਾ ਮੁਖੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਵੇਲੋ ਕੋਲੇ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮੂਲ ਜਾਂ ਦੂਰ ਸਥਿਰ ਫਾਰਸ (ਮੌਜੂਦਾ ਈਰਾਨ) ਦੇ ਤੇਲ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਨਵੇਂ ਜੰਗੀ ਬੋਇਆਂ ਨਾਲ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹੇ

ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਰੋਤ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਿਉਂ ਭਰੋਸਾ ਕਰੇਗਾ? ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਲ ਵਾਲੇ ਜੰਗੀ ਬੋਇੇ ਜਲਦੀ 'ਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਲਣ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਕਾਰਨ ਇਸ 'ਚ ਘੱਟ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਨਾਲ ਹੀ ਜੰਗੀ ਬੋਇੇ 'ਚ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਗੋਲਾ-ਬਾਰੂਦ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੱਧ ਸਮਰੱਥਾ ਸੀ।
ਤੇਲ, ਕੋਲੇ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਬਾਲਣ ਸੀ
ਅਪ੍ਰੈਲ 1912 ਵਿੱਚ ਚਰਚਿਲ ਨੇ ਇਸੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਤੇਲ 'ਤੇ ਸਾਡੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਨੁਹਾਰ ਬਦਲੀ। ਚਰਚਿਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਟਰੇਜਰੀ ਨੇ ਬੀਪੀ (ਮੂਲ ਰੂਪ ਨਾਲ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ) ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਐਂਗਲੋ-ਫਾਰਸੀ ਆਇਲ ਕੰਪਨੀ 'ਚ ਬਹੁਮਤ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਖਰੀਦੀ। 1951 'ਚ ਈਰਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤੇਲ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਨ ਕੀਤਾ। ਐਂਗਲੋਜ਼ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਇਹ ਸਾਡੀ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਈਰਾਨੀਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਇਹ ਸਾਡਾ ਤੇਲ ਹੈ ਬਾਅਦ 'ਚ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਇਸ ਤਰਕ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ।

ਜਾਪਾਨ ਜਾਂ ਜਰਮਨੀ ਵਾਂਗ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਗੁੰਮਰਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਪਿਟਹੋਲ ਸ਼ਹਿਰ ਵਰਗਾ ਹੀ ਹੈ।
ਹੋਰਨਾਂ ਥਾਂਵਾਂ 'ਤੇ ਈਰਾਕ ਤੋਂ ਈਰਾਨ ਅਤੇ ਵੈਨੇਜ਼ੂਏਲਾ ਤੋਂ ਨਾਈਜੀਰੀਆ ਤੱਕ, ਕੁਝ ਤੇਲ ਸਮਰੱਥ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਖੋਜ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀ ਇਸਨੂੰ ਤੇਲ ਸ਼ਰਾਪ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਇਸ 'ਤੇ 1960 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਚ ਵੈਨੇਜ਼ੂਏਲਾ ਦੇ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਮੰਤਰੀ ਜੁਆਨ ਪਾਬਲੋ ਪੇਰੇਜ਼ ਅਲਫੋਂਜੋ ਦਾ ਹੋਰ ਵੀ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਵਰਣਨ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1975 'ਚ ਇਸਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦਾ ਮਲਮੂਤਰ ਹੈ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੇ ਮਲਮੂਤਰ 'ਚ ਡੁੱਬ ਰਹੇ ਹਾਂ।
ਤੇਲ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸਮੱਸਿਆ ਕਿਉਂ ਹੈ?
ਇਸਦੀ ਬਰਾਮਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਮੁਦਰਾ ਦਾ ਮੁੱਲ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤੇਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਮਹਿੰਗਾ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਜਾਂ ਜਟਿਲ ਸੇਵਾ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਰੂਪ ਨਾਲ, ਕਈ ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਤੇਲ ਦਾ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਕੋਈ ਅਸਧਾਰਣ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੈਸਾ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੇਲ ਦੇ ਬਦਲੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਤੇਲ ਹੁਣ ਤੱਕ ਬੈਟਰੀ ਦਾ ਥਾਂ ਘੇਰੀ ਬੈਠਿਆ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਚਲਦੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਲਈ ਉਸਦਾ ਆਪਣਾ ਖੁਦ ਦਾ ਉਰਜਾ ਸਰੋਤ ਬਿਹਤਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਗੈਸੋਲੀਨ 'ਚ ਉਨੀ ਹੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਉਰਜਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ 60 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਬੈਟਰੀ 'ਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਾਇਬ ਹੋਣ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਖਾਸੀਅਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੰਦਭਾਗਾ ਹੈ ਕਿ ਖਾਲੀ ਬੈਟਰੀਆਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਕਾਰਾਂ ਆਖਿਰਕਾਰ ਟੱਟਣ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਜੰਬੋ ਪਲੇਨ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਤੇਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਬੇਕਾਬੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸਨੂੰ ਪੀਕ ਆਇਲ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸਨੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੀਮਤ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸਵੱਛ ਅਤੇ ਨਵੀਨਕਰਨੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵੱਲ ਵੱਧਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਪਰ ਅਸਲ 'ਚ ਅੱਜ ਤੇਲ ਦੇ ਜਿੰਨੇ ਭੰਡਾਰ ਹਨ ਉਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 'ਚ ਖਪਤ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਹਾਈਡਰੋਕਾਰਬਨ ਫਰੈਕਚਰਿੰਗ ਜਾਂ ਫਰੈਕਿੰਗ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜਿਸ 'ਚ ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਪਾਣੀ, ਰੇਤ ਅਤੇ ਰਸਾਇਨਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਦਬਾਅ 'ਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਪੰਪ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਵੀ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੇ ਮਲਮੂਤਰ 'ਚ ਡੁੱਬ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇਹ ਇੱਥੇ ਹੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਨੀਆ ਭਰ 'ਚ ਆਰਥਿਕ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਿੱਤੀ 'ਇੱਛਾ ਮੌਤ' ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ 13 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਤ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਕਿਉਂ ਸੀ ਇਹ ਮੰਗ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਛਾ ਮੌਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ 13 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੋਮਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ 32 ਸਾਲਾ ਹਰੀਸ਼ ਰਾਣਾ ਦਾ ਲਾਈਫ ਸਪੋਰਟ (ਜੀਵਨ ਰੱਖਿਅਕ ਮਸ਼ੀਨ) ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜਸਟਿਸ ਜੇਬੀ ਪਾਰਦੀਵਾਲਾ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਕੇਵੀ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੈਸਿਵ ਯੂਥੋਨੋਸ਼ੀਆ ਸਬੰਧੀ ਵਿਆਪਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਏਮਜ਼-ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਈਫ ਸਪੋਰਟ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਖਾਸ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਬਣਿਆ ਰਹੇ। ਹਰੀਸ਼ ਰਾਣਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਸ਼ੋਕ ਰਾਣਾ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮਨੁੱਖਤਾ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਨ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੀ-ਕੀ ਕਿਹਾ
ਅਗਸਤ 2013 ਵਿੱਚ ਹਰੀਸ਼ ਰਾਣਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਚੌਥੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਉਹ ਲਾਈਫ ਸਪੋਰਟ 'ਤੇ ਸਨ। ਹਰੀਸ਼ ਰਾਣਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਸਾਲ 2018 ਦੇ ਪੰਜ ਜਜ਼ਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ।
2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਇਲਾਜ ਬਿਮਾਰੀ (ਅਸਾਧਿਆ ਰੋਗ ਜਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਹਾਲਤ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਗੜਦੀ ਜਾਵੇ) ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਪੈਸਿਵ ਯੂਥੋਨੋਸ਼ੀਆ (ਇੱਛਾ ਮੌਤ) ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਖਬਾਰ ਦਿ ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਸਿਵ ਯੂਥੋਨੋਸ਼ੀਆ ਲਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਇਹ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਹਾਲਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਮਰੀਜ਼ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਗਰਿਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਲਿਵਿੰਗ ਵਿੱਲ ਛੱਡ ਰੱਖੀ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਲਾਇਲਾਜ ਰੋਗ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਲਾਈਫ ਸਪੋਰਟ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰਿਵਾਰ ਸਾਲ 2024 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਅਦਾਲਤ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਿਖਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਏਮਜ਼-ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਘਰ ਤੋਂ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਫਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਉਪਲੱਬਧ ਕਰਵਾਏ। ਨਾਲ ਹੀ ਏਮਜ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏ ਕਿ ਇਲਾਜ ਰੋਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮਜ਼ਬੂਤ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਕਲੀਫ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰਲੇ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਐਂਡ-ਆਫ-ਲਾਈਫ ਕੇਅਰ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਆਪਕ ਕਾਨੂੰਨ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ
ਹਰੀਸ਼ ਰਾਣਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਸ਼ੋਕ ਰਾਣਾ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਅਸੀਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਰੁਖ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸਾਡੇ ਬੇਟੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਲਾਇਲਾਜ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਾਮਨ

ਕੌਂਜ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚਿਕਿਤਸਾ ਇਲਾਜ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜੀਵਨ ਰੱਖਿਅਕ ਇਲਾਜ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਾਡੇ ਬੇਟੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਅੱਜ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਠੀਕ ਇਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ 'ਐਕਟਿਵ ਇੱਛਾ ਮੌਤ' ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਐਕਟਿਵ ਇੱਛਾ ਮੌਤ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਘਾਤਕ ਇਜ਼ੈਕਸ਼ਨ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਹਰੀਸ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਪੀਈਜੀ ਟਿਊਬ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੋ ਜੀਵਨ ਰੱਖਿਅਕ ਇਲਾਜ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਦਰਦਨਿਵਾਰਕ ਦਵਾਈਆਂ (ਪੈਨਕਿਲਰਜ਼) ਅਤੇ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਦੇਖਭਾਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕੁਦਰਤ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕੇ। ਹਰੀਸ਼ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਹਰੀਸ਼ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੋ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹਰੀਸ਼ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹਣਗੇ।
ਪੈਸਿਵ ਯੂਥੋਨੋਸ਼ੀਆ ਕੀ ਹੈ?
ਪੈਸਿਵ ਯੂਥੋਨੋਸ਼ੀਆ ਭਾਵ ਜੇ ਕੋਈ ਮਰੀਜ਼ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਿਸਤਰ 'ਤੇ ਹੈ, ਕੋਮਾ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਠੀਕ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋ

ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਰਫ ਲਾਈਫ ਸਪੋਰਟ ਸਿਸਟਮ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਲਾਈਫ ਸਪੋਰਟ ਸਿਸਟਮ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2011 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 'ਪੈਸਿਵ ਯੂਥੋਨੋਸ਼ੀਆ' ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ। ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਕੋਈਐਮ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਨਰਸ ਅਰੁਣਾ ਸ਼ਾਨਬਾਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ। ਸਾਲ 1973 ਵਿੱਚ ਸੋਹਨਲਾਲ ਨਾਮ ਦੇ ਵਾਰਡ ਬੁਆਏ ਨੇ ਅਰੁਣਾ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੇ ਅਰੁਣਾ ਦਾ ਗਲਾ ਦਬਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਰੁਣਾ ਪੂਰੇ 42 ਸਾਲ ਤੱਕ ਕੋਮਾ ਵਿੱਚ ਰਹੇ।

ਸਾਲ 2009 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਰੁਣਾ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਛਾ ਮੌਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ 'ਪੈਸਿਵ ਯੂਥੋਨੋਸ਼ੀਆ' ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ। ਸਾਲ 2011 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਮੁਤਾਬਕ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਅਰੁਣਾ ਵਾਂਗ 'ਵੇਜਿਟੇਟਿਵ ਸਟੇਟ' ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਸੁਧਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ 'ਪੈਸਿਵ ਯੂਥੋਨੋਸ਼ੀਆ' ਦੀ ਮਦਦ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। 'ਪੈਸਿਵ ਯੂਥੋਨੋਸ਼ੀਆ' ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਲਾਈਫ ਸਪੋਰਟ ਸਿਸਟਮ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ 18 ਮਈ 2015 ਨੂੰ ਨਿਮੋਨੀਆ ਕਾਰਨ ਅਰੁਣਾ ਸ਼ਾਨਬਾਗ ਦੀ 68 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਯੂ-ਟਿਊਬਰ ਨੈੱਸੀ ਗਰੇਵਾਲ ਕਤਲ ਕਾਂਡ ਚ ਨਵਾਂ ਮੌੜ ! ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਆਗੂ ਪੰਨੂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਖੁਲਾਸਾ

ਜਲੰਧਰ/ਕੈਨੇਡਾ (ਵੈੱਬ ਡੈਸਕ)- ਕੈਨੇਡਾ @ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂ-ਟਿਊਬਰ ਨੈੱਸੀ ਗਰੇਵਾਲ (45) ਦੇ ਕਤਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਮੌੜ ਆਇਆ ਹੈ। ਨੈੱਸੀ ਦੇ ਕਤਲ ਮਾਮਲੇ @ਚ ਸਿੱਖ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ (SFJ) ਦੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਅੱਤਵਾਦੀ ਗੁਰਪਤਵੰਤ ਪੰਨੂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵੀਡੀਓ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ @ਤੇ ਵੀਡੀਓ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰਪਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕਤਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਇਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਹੈ। ਨੈੱਸੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਨੂ ਨੇ ਵੀਡੀਓ @ਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨੈੱਸੀ ਦੇ ਕਤਲ ਕਾਂਡ ਵਿਚ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਤਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਜੁੜੇ ਮਿਲਣਗੇ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਨ ਜੋ ਨੈੱਸੀ ਨੂੰ ਮਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਪੰਨੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੈੱਸੀ ਗਰੇਵਾਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਨਿੱਝਰ ਦਾ ਵੀ ਕਤਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਤਾਰ ਵੀ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਪੰਨੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਥੇ ਕਈ ਏਜੰਸੀਆਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ

ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਰਵਾ ਕੇ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਦੀਆਂ ਹਨ। ਨੈੱਸੀ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕ ਨੈਰੇਟਿਵ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨੈੱਸੀ ਨੂੰ 3 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਰਾਤ 9:30 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਚਾਕੂ ਮਾਰ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੈੱਸੀ @ਤੇ 20 ਵਾਰ ਚਾਕੂ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜੀਭ ਵੀ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।
ਕਤਲ ਦੇ ਪੰਜ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਲਾਸਾਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲਸ ਕਾਤਲਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕੀ ਹੈ। ਲਾਸਾਲੇ ਦੇ ਇਕ ਚੈਨਲ ਨਾਲ ਇਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਨੈੱਸੀ ਦੀ ਭੈਣ, ਅਲੀਸ਼ਾ ਨੇ ਸੀ. ਸੀ. ਟੀ. ਵੀ. ਫੁਟੇਜ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੈੱਸੀ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਸਾੜਦੇ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਲੀਸ਼ਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਨੈੱਸੀ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ 40 ਘਮਕੀ ਭਰੇ ਫੋਨ ਆਏ ਸਨ। ਨੈੱਸੀ ਦੀ ਮਾਂ ਵੀ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨੈੱਸੀ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀਡੀਓ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ।
ਨੈੱਸੀ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਪੰਨੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ @ਚ ਇਕ ਅੰਤਰ ਦਾ ਕਤਲ ਹੋਇਆ

ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਮੀਡੀਆ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਂਗ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਸਮਰਥਕਾਂ @ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਇਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਅੰਤਰ ਇਸ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਸੇ ਲਈ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਰਾਏ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵੋਟਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਕਤਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਇਹ ਪੁੱਛ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਦੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।
ਅਸੀਂ ਬੈਲੇਟ ਨਾਲ ਲੜ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਬੁਲੇਟ ਨਾਲ ਨਹੀਂ
ਪੰਨੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬੈਲੇਟ (ਵੋਟ) ਨਾਲ ਲੜ ਰਹੇ ਹਾਂ ਬੁਲੇਟ ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਤੋਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਪੱਖੀ ਸਮਰਥਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਮਾਰਦੇ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਭਾਰਤ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ @ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਵਸੂਲੀ, ਕਤਲ ਅਤੇ ਜਾਜ਼ੂਸੀ ਦਾ ਨੈੱਟਵਰਕ ਚੱਲ ਰਿਹਾ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 345

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com 13 MARCH TO 19 MARCH, 2026

Vietnam & Cambodia

12 DAYS & 11 NIGHTS TOURS

March 26 / 2026 to April 6 / 2026

INCLUSION

- 08 Nights Stay in Vietnam at Five Star Hotel
- 03 Nights Stay in Siem Reap, Cambodia at Five Star Hotel
- Daily Breakfast & Dinner
- All sightseeing mentioned in itinerary
- Entrance fees per itinerary
- All Tours & Transfers on Private Basis

**BOOK
NOW**

USD 1795

PER PERSON ON DOUBLE OCCUPANCY

HIGHLIGHTS

- Travel Dates: Mar 26 – April 03, 2026
- Hanoi Half Day City Tour
- Ninh Binh (Hoa Lu – Trang An)
- Halong (Overnight on Cruise)
- Coconut Village – Hoi An Ancient Town
- Bana Hills
- Ho Chi Minh Half Day City Tour
- Cu Chi Tunnels
- Explore Angkor

Contact Details For Booking : Sunrise Tours & Travel

22 W Marie St, Hicksville, NY 11801

+1 (516)- 690-1257 , (516)- 988-7593 & (516)- 216-4433

mismiglani22@gmail.com & sales@sunrisetoursandtravel.com

ਚੋਲਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਲਾਨਾ ਜੋੜ ਮੇਲੇ 'ਤੇ ਸਿੱਖਸ ਆਫ਼ ਅਮੈਰਿਕਾ ਨੇ ਲਗਾਇਆ ਸਿਹਤ ਜਾਂਚ ਕੈਂਪ 140 ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੇ ਉਠਾਇਆ ਸਿਹਤ ਜਾਂਚ ਕੈਂਪ ਦਾ ਲਾਭ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, 8 ਮਾਰਚ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ)- ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਚੋਲਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਲਾਨਾ ਜੋੜ ਮੇਲਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਜੋੜ ਮੇਲੇ 'ਚ ਦੂਰੋਂ ਨੇੜਿਓਂ, ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸੰਗਤ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਪੁੱਜਦੀ ਹੈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾ ਸਿੱਖਸ ਆਫ਼ ਅਮੈਰਿਕਾ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਦੀ ਪਿਰਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਦਿਆਂ ਇਸ ਜੋੜ ਮੇਲੇ 'ਚ ਮੁਫ਼ਤ ਸਿਹਤ ਜਾਂਚ ਕੈਂਪ ਲਗਾ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ

ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ 140 ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੇ ਇਸ ਡਾਕਟਰੀ ਕੈਂਪ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ। ਕੈਂਪ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਉਪਰੰਤ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ: ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਪਰੰਤ ਸਿੱਖਸ ਆਫ਼ ਅਮੈਰਿਕਾ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਟੀਮ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਸਿੱਖਸ ਆਫ਼ ਅਮੈਰਿਕਾ ਭਾਈ ਘਨੋਈਆ ਜੀ ਦੀ ਸੋਚ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸੰਕਲਪ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗੀ।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ' ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਦੂਤ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾ ਚੁੱਕੇ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਧਾਈਆਂ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ)- ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਗਵਰਨਰ ਪੱਧਰੀ ਫੋਰਬਦਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਪਲੋਮੈਟ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ' ਵੱਸਦੇ ਉੱਘੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਫਲ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਸ ਆਫ਼ ਅਮੈਰਿਕਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ: ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ' ਸ: ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਸਥਾਪਕ ਵੈਨ ਬੀਟ ਦਸਮੇਸ ਚੈਰਿਟਿਬਲ ਟਰੱਸਟ, ਸ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਉੱਘੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ: ਸੰਧੂ ਇੱਕ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ (ਆਈਐਫਐਸ) ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸੰਧੂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਦੂਤ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ ਰਣਨੀਤਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ? (ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਫੋਰਬਦਲ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਆਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਗਵਰਨਰ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਆਏ ਸਨ। ਇੰਨਾਂ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ: ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਦੇ 1988 ਬੈਚ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਕਰੀਅਰ ਦੌਰਾਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ 2020 ਤੋਂ 2024 ਤੱਕ ਉਹ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਦੂਤ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ, ਇਹ ਸਮਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਰਣਨੀਤਕ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ ਸ਼ੀਲੋਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ

ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਨ ਅਤੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, ਡੀਸੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ਼ ਆਫ਼ ਮਿਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਵੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੂਟਨੀਤਕ ਕੰਮ ਮੁੱਖ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ? (ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਸੀ। ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ? (ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਰਹੀ। ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਰਾਜਦੂਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਉਹਨਾਂ ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਆਪਕ ਗਲੋਬਲ ਰਣਨੀਤਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਰੱਖਿਆ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਇੰਡੋ-ਪੈਸੀਫਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੱਖਿਆ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਭਾਈਵਾਲੀ, ਸਪਲਾਈ ਚੇਨ ਸਹਿਯੋਗ, ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਵਧੀ ਹੋਈ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਰਗੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਯਤਨਾਂ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਧਦੇ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਦੁਵੱਲੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਤੇ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ' ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਦੂਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬੇਖੌਫ਼ ਹੋ ਕੇ ਕਰੋ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਦੀ ਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਜੰਗ ਵਿਚਾਲੇ ਤੇਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਟਰੰਪ ਦੀ ਸਲਾਹ

ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਸਕ : ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਓਹੀਓ ਅਤੇ ਕੈਂਟਕੀ ਦੇ ਦੌਰੇ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਟਰੰਪ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਈਰਾਨ ਦੀ ਫੌਜੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਉਹ (ਈਰਾਨ) ਆਪਣੀ ਜਲ ਸੈਨਾ, ਆਪਣੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਗੁਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨੇਤਾ ਹੁਣ ਜ਼ਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਚਾਹੀਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।"

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੇਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਰਸਤੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਦੇ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਬਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਨਹੀਂ ਚਿੰਤਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਈਰਾਨ ਸਮਰਥਿਤ ਸਮੂਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਮਰੀਕੀ ਧਰਤੀ @ਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਿੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਮਰੀਕੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਚੇਤ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਤਰੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਲਾਹੌਰ : ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਵਿੱਚਾਲੇ ਵਧਦੇ ਤਣਾਅ ਕਾਰਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਦੀ ਕਿੱਲਤ ਦੇ ਡਰੋਂ ਹਫ਼ਤਾ-ਦਫ਼ਤੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਲੱਗਭਗ 100 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਸਿਆਲਕੋਟ ਦੇ ਦਸਕਾ ਰੋਡ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ 'ਤੇ ਤਖ਼ਤੀ ਝੜਪ ਹੋਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਤੇਲ ਭਰਵਾਉਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਾਹਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵਿੱਚ ਪੰਪ ਦੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ

ਤਿਆਰ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਈਰਾਨੀ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਪਤਾ।" ਈਰਾਨ 'ਚ ਟਾਰਗੇਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜੰਗ ਜਲਦੀ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਗਭਗ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ @ਐਕਸੀਓਸ@ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਫੋਨ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਈਰਾਨ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਅਤੇ ਟੀਚਿਆਂ @ਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ @ਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਹੁਣ ਉੱਥੇ (ਈਰਾਨ) ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਗਭਗ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਯੁੱਧ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਚਾਹਾਂਗਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।" ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਅਪਣਾਏਗਾ ਜਾਂ ਕੀ ਕੋਈ ਹਮਲਾ ਜੰਗਬੰਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਤੇ 2 ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੋਸਤ ਮੁਹੰਮਦ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਘਟਨਾ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਵਾਪਰੀ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ-ਇਰਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਾਰਨ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਡਮੁਹੱਫ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਖ਼ਦਸ਼ੇ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਭਾਰੀ ਚਿੰਤਾ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪਾਂ 'ਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲੰਬੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਕਾਰ 'ਚ ਸਵਾਰ 2 ਵਿਅਕਤੀ ਪੈਟਰੋਲ

ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ 'ਮਸੀਹਾ' ਬਣੀ ਅਮਰੀਕੀ ਕੰਪਨੀ, ਫਰੀ 'ਚ ਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ ਘਰ ਦੀ ਸ਼ਿਫਟਿੰਗ

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ : ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੀ ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੀ ਮੀਟਰੋਡ ਇੱਕ ਮੂਵਿੰਗ ਕੰਪਨੀ 'ਮੀਟਰੋਡ ਮੂਵਰਸ' ਮੂਵਰਸ ਕੰਪਨੀ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਜ਼ਨੈੱਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇੱਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਅਨੋਖੀ ਪਹਿਲ ਕਰ ਨਵੀਂ ਪਹਿਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਨਾਲ ਜੂਝ ਇਹ ਕੰਪਨੀ 25 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਰਹੇ ਲੋਕ ਹਿੰਸਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ 'ਚ ਘਰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਕੇ ਨਵੀਂ ਲਾਈਫ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਣ। ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੀ ਮੀਟਰੋਡ ਮੂਵਰਸ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ, ਘਰੇਲੂ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 2 ਭਰਾਵਾਂ ਆਰੋਨ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਦਲਦਲ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਟੀਡ ਅਤੇ ਇਵਾਨ ਸਟੀਡ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉੱਥੋਂ ਨਿਕਲਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਨੇ 2015 ਵਿੱਚ #MoveToEndDV ਨਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ 'ਨਤੀਜੇ ਹੋਰ ਵੀ ਮਾੜੇ ਹੋਣਗੇ', ਮੁਹਿੰਮ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਇਰਾਨ 'ਚ ਨਵੇਂ 'ਸੁਪਰੀਮ ਲੀਡਰ' ਦੀ ਮੰਗ ਸੀ ਕਿ ਦੂਜੇ ਬਿਜ਼ਨੈੱਸ ਵੀ ਇਸ ਕੰਮ 'ਚ ਦੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਟਰੰਪ ਦਾ ਅਲਟੀਮੇਟਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਣ।

ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੱਗਭਗ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਉਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਆਏ ਅਤੇ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੈਟਰੋਲ ਭਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਪੰਪ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਡੱਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਭਰਨ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਕਾਰ ਸਵਾਰਾਂ ਦੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਤਿੱਖੀ ਬਹਿਸ ਹੋ ਗਈ। ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉੱਥੋਂ ਚਲੇ ਗਏ। ਅਜੇ ਵੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਇਰਾਨ ਸੰਕਟ ਕਾਰਨ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪਾਂ 'ਤੇ ਮਚੀ ਹਾਹਾਕਾਰ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 345

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 MARCH TO 19 MARCH, 2026

DOMESTIC CRUISE

AMERICAN CRUISE LINE MISSISSIPPI RIVER

09 DAYS & 08 NIGHTS

ALL BOOKINGS AVAILABLE FROM
MARCH TILL SEPTEMBER 2026

DISCOVER AND SAIL WITHIN USA THIS SUMMER

MOHINDER SINGH MIGLANI

516-690-1257
516-216-4433

22 W Marie St,
Hicksville, NY 11801

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 345

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 MARCH TO 19 MARCH, 2026

ICELAND TOUR

06 Night & 7 Days Tour

29 SEPT - 05 OCT, 2026

Golden Circle

Northern Lights

Glacier Lagoon

INCLUSIONS

- 6 Nights Accommodation
- All Breakfast
- Tour and Transfers as per itinerary
- Bottled water throughout the trip.
- All Tours and Transfers on Private.

HIGHLIGHTS

- ✓ Northern Lights
- ✓ Golden Circle
- ✓ South Coast
- ✓ Reykjanes Peninsula
- ✓ Marvel at Jökulsárlón
- ✓ Diamond Beach
- ✓ Snæfellsnes Peninsula
- ✓ Silver Circle Route

\$2995

Per Person on Double Occupancy

Note : Minimum 30 person required to avail above mentioned rate . A driver-cum-guide will be provided for this trip. Please note that the trip becomes non-refundable once it is confirmed. If Hotel once issued then no changes and cancellation is possible .

MOHINDER SINGH MIGLANI

516-690-1257
516-216-4433

22 W Marie St,
Hicksville, NY 11801

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Weekly Preetnama www.preetnama.com
+1 (201) 312-4180

PRITPAL KAUR
Editor-In-Chief
+1 201-312-4180
+1 917-328-8436

ADVISORY BOARD

- Joga Singh
- Jaswinder Singh New Jersey
- Mindi Manak New York
- Jagjit Singh Dasuya
- Gurmeet Singh Dhalwan Chicago
- G. S Singh Punjab
- Sujan Nag, USA
- Dr. Jagdeep Dhimaan, India
- Sarabjit Kaur Punjab
- Sukhmandar Brar (Bhagata Bhaika) Vancouver,

Sunil Kumar Gund (Journalist) India
Raj Rani Video editor
Jagmeet Kaur 97817-41631

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵਿਚ ਫੁੱਲੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਾਦਕ ਜਾਂ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਈਮੇਲ ਵਾਲੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਨੂੰ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਟ ਛਾਟ ਕਰਨ ਦਾ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਛਾਪਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿਚ ਫੁੱਲੀ ਸਮਗਰੀ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਦਾਤਾ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਕੀਮਤ, ਵਰੰਟੀ, ਕੁਆਲਿਟੀ, ਸੁਝਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

The Preetnama is not responsible or legally liable for any news, article, advertisement or typing mistakes in the news or articles

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫੋਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਲਈ ਖਿਮਾ ਦੇ ਜਾਚਕ ਹਾਂ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਚ ਇੱਕ ਹੀ ਲੇਖ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਢੁੱਕਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

Preetnamausa@gmail.com
www.preetnama.com

ਪੰਜਾਬੀਓ ! ਆਪਣੀ ਬਰਬਾਦੀ ਠੱਲਣ ਲਈ ਕਦੋਂ ਵਧੀਆ ਸਰਕਾਰਾਂ ਚੁਣੋਗੇ ?

ਅਸਾਂ ਸਾਰਾ ਗਲੋਬ ਘੁੰਮ ਅਤੇ ਪਰਥ ਕੇ ਵੇਖ ਲਿਆ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਵਰਗਾ ਖੂਬਸੂਰਤ, ਅਠਖੇਲੀਆਂ ਕਰਦੇ ਪੰਜ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਰਖੇਜ਼ ਇਲਾਕਾ, ਮਨਮੋਹਕ ਮੌਸਮਾਂ ਭਰਿਆ ਭੂਗੋਲਿਕ ਨਜ਼ਾਰਾ, ਮਾਖਿਉਂ ਮਿੱਠੀ ਪੰਜਾਬੀ ਜ਼ੁਬਾਨ, ਮਹਾਨ ਗੁਰੂਆਂ-ਪੀਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਤਾ ਭਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਗੁੰਨਿਆ ਅਮੀਰ ਵਿਰਸਾ, ਸਿਰਲੱਖ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਮਰ ਗਾਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਰਸਾਰ ਸੁਨਹਿਰੀ ਪੰਨਿਆਂ ਜੜ੍ਹਤ ਇਤਿਹਾਸ ਕਿੱਧਰੇ ਨਹੀਂ ਤੱਕਿਆ। ਤਾਹੀਉਂ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਮਹਾਨ ਸ਼ਾਇਰ ਬਾਬੂ ਫ਼ੀਰੋਜ਼ਦੀਨ ਸ਼ਰਫ਼ ਇਸ ਦੀ ਉਸਤੱਤੀ ਵਿਚ ਇਹ ਲਿਖੇ ਬਗੈਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਿਆ: ਸੁਹਣਿਆਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅੰਦਰ ਦੇਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਨੀ ਸਈਓ ! ਜਿਵੇਂ ਫੁੱਲਾਂ ਅੰਦਰ ਫੁੱਲ ਗੁਲਾਬ ਨੀ ਸਈਓ !

ਲੇਕਿਨ ਅਜੋਕੇ ਪੰਜਾਬ, ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪਾਸੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਲਹਿੰਦੇ ਪਾਸੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਵੱਸਦਾ ਹੋਵੇ, ਦੀ ਅਤਿ ਭੈੜੀ, ਤਰਸਯੋਗ ਅਤੇ ਬਰਬਾਦੀ ਭਰੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਤੱਕ ਤੇ ਹਰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੀੜਾਜਨਕ ਨੀਰ ਦੀ ਝੜੀ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਟਿਆਲਾ, ਨਾਭਾ, ਜੀਂਦ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਆਦਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਪਿੱਠੂ ਸਿੱਖ ਰਿਆਸਤਾਂ ਛੱਡ ਕੇ ਸਤਲੁੱਜ ਤੋਂ ਦਰਾ ਬੋਬਰ, ਲੋਹ-ਲਦਾਖ ਤੋਂ ਸਿੰਧ ਤੱਕ ਕਰੀਬ 40 ਸਾਲ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਸਰਬ-ਸਾਂਝਾ ਅਮੀਰ ਸੁਨਹਿਰੀ ਰਾਜ ਹੋ ਗੁਜ਼ਰਿਆ ਹੈ। ਜਿਸਦੀ ਕਰੰਸੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਤਾਕਤਵਰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਪੈਂਡ ਨਾਲੋਂ ਵੀ 12 ਗੁਣਾਂ ਵੱਧ ਸੀ।

ਲੇਕਿਨ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨਾਂ ਦੇ ਅਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਾਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਰ ਵਿਚ ਸੁਹਣੇ, ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਇੱਕਜੁਟ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਟੋਟੇ ਟੋਟੇ ਕਰਕੇ, ਲਗਾਤਾਰ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ, ਜਾਤ-ਪਾਤ, ਭੇਦ-ਭਾਵ ਰਾਹੀਂ ਮਧੋਲ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਥੋਹ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿਤਾ। ਇੰਨਾਂ ਕਦੇ ਦੇਸ਼ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ 85 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਟ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ, ਭੁੱਖੇ ਠੁੱਠਾ ਫੜਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਦਰ ਤੇ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਢਿੱਡ ਭਰਨ ਲਈ 1960ਵੇਂ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੇ ਹਰੇ ਇਨਕਲਾਬ, ਭਾਰਤ-ਚੀਨ, ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜੰਗਾਂ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਦਿਤੀਆਂ ਅਜ਼ੀਮ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ। ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦਾ ਗੁਲਾਮ, ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਮਜ਼ੋਰ, ਕਰਜ਼ੇ ਨਾਲ ਦੱਬਿਆ ਰਾਜ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹਣੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ।

ਅਜੋਕੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਅੱਜ ਇਹ ਹਾਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਨਵੰਬਰ 1, 1966 ਵਿਚ ਵੰਡ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਪਾਣੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਇਲਾਕੇ ਖੋਹ ਲਏ। ਸ਼੍ਰੀ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੰਨ 2003 ਵਿਚ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸਨਅਤੀ ਪੈਕੇਜ ਦੇ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਨਅਤ ਖੋਹ ਲਈ। ਹੁਣ ਖੇਤੀ ਸਬੰਧੀ ਤਿੰਨ ਸੁਧਾਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਆੜ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦੀ ਅਤੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਪੱਖੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਰਹੀ-ਖਹੀ ਬਲਕਿ ਹਰਿਆਣਾ, ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜਿਸਥਾਨੀ, ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਆਦਿ ਦੀ ਕਿਰਸਾਨੀ ਇੰਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ 26 ਨਵੰਬਰ, 2020 ਤੋਂ ਘੇਰੀ ਬੈਠੀ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਜੋਕੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ 'ਤੇ ਜੇਕਰ ਫੁੱਘੀ ਝਾਤ ਮਾਰੀ ਜਾਏ ਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਖੁਦ ਜੁੰਮੇਵਾਰ ਵੀ ਹਨ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੇਲੇ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ 'ਖਾਲਸਾ ਸਰਕਾਰ' ਰਾਜ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਗਦਾਰ ਸੈਨਾਪਤੀਆਂ, ਰਾਜਵਾੜਿਆਂ, ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਬਰਬਾਦ ਕੀਤਾ ਉੱਥੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਵੇਲੇ ਦੇ ਟੋਟੇ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ, ਮੁਸਲਿਮ ਆਗੂਆਂ

ਕੀਤਾ। ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਲਿੱਲ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ।

ਦੇਸ਼ ਅਜ਼ਾਦੀ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇੱਕਜੁਟ ਰੱਖਣ, ਵਿਕਾਸਮਈ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਏਕਤਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਚੁਣਨ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਕਾਮ ਹੋਏ। ਚੰਗੇ ਵਿਧਾਨਕਾਰ, ਆਗੂ ਚੁਣਨ ਲਈ ਚੰਗੇ ਚੋਣ ਵੋਟਰਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਐਸੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਹੀ ਮਿਲਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਜਿੰਨਾਂ ਦੇ ਅਸੀਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸੁਪਾਤਰ ਸਾਂ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨੋਂ ਨਹੀਂ ਝਿੱੜਕਦੇ ਕਿ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਲੋਕ ਵੀ ਕਦੇ ਵਧੀਆ ਵੋਟਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੇ। ਉਹ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਕੀਰਨਤਾ, ਜਾਤ-ਪਾਤ, ਭੇਦ-ਭਾਵ, ਉੱਚ-ਨੀਚ, ਨਿੱਜੀ ਲਾਭ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵੋਟ ਜਾਇਆ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਲਗਾਤਾਰ ਬੇਵਿਸ਼ਵਾਸੇ, ਗੱਪੀ, ਝੂਠੇ, ਦਗਾਬਾਜ਼, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੀ, ਕਪਟੀ, ਬਦਇਖਲਾਕ, ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗ ਕੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ, ਮਿਊਂਸਪਲਟੀਆਂ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਲਈ ਚੁਣਦੇ ਰਹੇ। ਕਾਂਗਰਸ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਭਾਜਪਾ (ਜਨਸੰਘ) ਬਸਪਾ ਆਦਿ ਦੇ ਅਕਸਰ ਪਰਿਵਾਰਵਾਦੀ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ, ਅਨੈਤਿਕ, ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ, ਝੂਠੇ, ਦਗਾਬਾਜ਼ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਦੇ ਰਹੇ। ਇਹੀ ਅਜੋਕੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਹਾਲ ਹੈ। ਅਜੋਕੀ ਕਿਸਾਨ ਐਜੀਟੇਸ਼ਨ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ-ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਾਂਝੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਕਿੰਨਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੀ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ-ਹਰਿਆਣਾ ਕਿਸਾਨੀ ਤਿੰਨ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਅਤੇ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਅਤੇ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਕਾਨੂੰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਤੋਂ ਜਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤੱਤਪਰ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਖੂਨ ਖੌਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਰਹੱਦ ਚੀਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਡੱਟਣਾ ਲੋਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਧਰਤ ਮਾਂ ਦੇ ਜਾਇਆਂ ਦੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਅਤੇ ਇੱਕਜੁਟਤਾ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਸਭ ਵੰਡ ਰਾਹੀਂ ਵਿਛੋੜ ਕੇ ਪਛਤਾਅ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਦੁਸ਼ਮਣ ਕੌਣ ਸੀ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਵਧੀਆ ਆਗੂ ਨਾ ਚੁਣ ਸਕੇ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕਜੁਟ ਰੱਖਦੇ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਤਾਕਤਵਰ ਹੁੰਦੇ।

ਦੇਸ਼ ਅਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਸੰਨ 1966 ਦੀ ਵੰਡ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਸੀਂ ਚੰਗੇ ਵੋਟਰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਅਸੀਂ ਸੱਤਾ, ਪੈਂਨ, ਦੌਲਤ, ਸੁਹਰਤ ਲਈ ਭੁੱਖੇ ਗਿਰਝਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਬਦਤਰ ਪਰਿਵਾਰਵਾਦੀ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਝੂਠ, ਫਰੋਬ, ਲੋਕ-ਲੁਭਾਉ, ਠੱਗਬਾਜ਼ ਨਾਅਰਿਆਂ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗਦੇ ਰਹੇ ਜੋ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਲਗਾਤਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗਠਜੋੜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਾਡੀ ਖੇਤੀ, ਸਿਖਿਆ, ਸਿਹਤ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਸੜਕ, ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ, ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੀ ਬਾਰਬਾਦੀ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਖੇਤੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਲਈ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਪਬਲਿਕ ਅਦਾਰੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਕਰਕੇ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿਤੇ। ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਅਪਰੇਸ਼ਨ, ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਅੱਤਵਾਦ, ਨਵੰਬਰ '84 ਕਤਲੇਆਮ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਲਟਾ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀਆਂ ਹਿੱਕਾਂ ਪਾੜ ਕੇ ਰੇਤ-ਬਜ਼ਰੀ ਛੱਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਰਾਹੀਂ ਜਵਾਨੀ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੱਤਾ ਲਈ ਕਿੰਨੇ ਵੱਡੇ ਝੂਠ ਬੋਲ-ਬੋਲ, ਗੁਟਕਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ-ਚੁੱਕ ਹਿਟਲਰੀ ਪ੍ਰਾਪੋਗੈਂਡੇ ਰਾਹੀਂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੀ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਤੋਂ ਸੱਤਾ ਹਥਿਆ ਲਈ।

‘ਦਰਬਾਰ ਸਿੰਘ ਕਾਰਲੋ’

Preetnama Talk Show

- News
- Talk Show
- Interview
- Social
- Political
- Music
- Current Issue

Host : Pritpal Kaur Preet
Web : www.preetnama.com, Email : Preetnamausa@gmail.com

LIVE Live on Facebook page PreetnamaTv **+1 201-312-4180**
+1 917-328-8436

सख्त सजा मिले...ताकि दुबारा न हों सूरजकुंड जैसे हादसे

- सुनील कुमार महला

फरीदाबाद में आयोजित 39वें सूरजकुंड अंतरराष्ट्रीय आत्मनिर्भर शिल्प महोत्सव 2026 के दौरान शनिवार, 7 फरवरी 2025 की शाम एक गंभीर हादसा हुआ, जब मेले में लगे एक झूले के टूटने से 13 लोग घायल हो गए। इस दुर्घटना में झूला परिसर के सिव्कोरिटी इंचार्ज इंस्पेक्टर जगदीश प्रसाद की मौत हो गई, जबकि सात घायलों की हालत गंभीर बताई गई। मीडिया रिपोर्टों के अनुसार यह हादसा शाम करीब सवा छह बजे हुआ, जब झूले पर 19 लोग सवार थे और झूला तेज गति से ऊपर-नीचे झूल रहा था। अचानक एक सिर से झूला टूट गया, जिससे वह जमीन से दो-तीन फुट ऊपर हवा में लटक गया, जबकि दूसरा सिरा ऊपर ही बना रहा।

हादसे के तुरंत बाद आसपास मौजूद दुकानदारों और पुलिसकर्मियों ने राहत एवं बचाव कार्य शुरू किया। इंस्पेक्टर जगदीश प्रसाद भी झूले पर फँसे लोगों को सुरक्षित उतारने में जुटे थे। कई लोगों को नीचे उतारा जा चुका था और कुछ को उतारा जा रहा था, तभी झूले का दूसरा सिरा भी टूट गया और पूरा ढांचा जमीन पर गिर पड़ा। इस दौरान कई लोग झूले की चपेट में आ गए और इंस्पेक्टर को गंभीर चोटें आईं। घायलों में से नौ लोगों को पास के निजी अस्पताल और चार लोगों को बीके अस्पताल ले जाया गया, जहां निजी अस्पताल में इलाज के दौरान इंस्पेक्टर जगदीश प्रसाद की मौत हो गई। इस हादसे को हरियाणा के मुख्यमंत्री नायब सिंह सैनी और पर्यटन मंत्री ने दुर्भाग्यपूर्ण और दुःखद बताया तथा पूरे मामले की जांच के आदेश दिए। हालांकि, यह घटना एक बार फिर इस सवाल को सामने लाती है कि प्रशासन और सरकार आमतौर पर किसी बड़े हादसे के बाद ही सक्रिय क्यों होती है। अक्सर जांच को तकनीकी खराबी या किसी कर्मचारी की लापरवाही तक सीमित कर दिया जाता है और यदि मामला अधिक तूल पकड़ ले तो निचले स्तर के कर्मचारियों पर कार्रवाई कर दी जाती है, जबकि उच्च स्तर के जिम्मेदार अधिकारी बच निकलते हैं। इसी कारण हादसों के मूल कारण समाप्त नहीं हो पाते और ऐसी

घटनाएँ बार-बार दोहराई जाती हैं। सूरजकुंड मेले में झूला टूटने की यह घटना भी कहीं न कहीं प्रशासनिक लापरवाही का उदाहरण प्रतीत होती है। मनोरंजन के लिए आए लोगों ने कभी नहीं सोचा होगा कि झूले पर बैठना उनकी जान के लिए खतरा बन सकता है। हादसे के बाद झूला संचालक और एक कर्मचारी की गिरफ्तारी जरूर हुई, लेकिन केवल इतनी कार्रवाई से भविष्य में ऐसे हादसों पर रोक लगेगी, इस पर भरोसा करना कठिन है। असल सवाल यह है कि झूले को चलाने से पहले उसकी सुरक्षा जांच ठीक से हुई थी या नहीं और मेले की अनुमति देते समय सभी झूलों और

गतिविधियों की सुरक्षा सुनिश्चित करने की जिम्मेदारी आखिर किसकी थी। पिछले कुछ वर्षों में देश के अलग-अलग हिस्सों में झूलों, मनोरंजन राइड्स और रोपवे से जुड़े हादसे लगातार सामने आए हैं, जो इस क्षेत्र में सुरक्षा व्यवस्था की गंभीर खामियों को उजागर करते हैं। जनवरी 2026 में मध्य प्रदेश के झाबुआ मेले में एक विशाल स्विंग गिरने से लगभग 14 बच्चे घायल हुए, जबकि सितंबर 2025 में गुजरात के पागवाड हिल रोपवे में केबल टूटने से कम से कम छह लोगों की मौत हो गई। इसी तरह अक्टूबर 2025 में महाराष्ट्र के कगल मेले में टॉवर राइड की तकनीकी खराबी

से 18 लोग करीब 80 फुट की ऊँचाई पर कई घंटों तक फँसे रहे। मई 2025 में चेन्नई के वीजीपी यूनिवर्सल किंगडम में थ्रिल राइड बीच में रुक गई और लगभग 30 लोग घंटों तक फँसे रहे, जबकि अप्रैल 2025 में साउथ वेस्ट दिल्ली के एक मनोरंजन पार्क में रोलर कोस्टर की सीट बेल्ट फेल होने से 24 वर्षीय महिला की मौत हो गई। इनके अलावा जुलाई 2023 में नैनीताल रोपवे में तकनीकी गड़बड़ी के कारण 12 यात्री हवा में फँस गए थे और अप्रैल 2022 में त्रिकूट रोपवे, देवघर में दो केबल कारों के टकराने से दो लोगों की मौत हुई थी तथा यात्री कई घंटों तक

फँसे रहे। जुलाई 2022 में कोलकाता के रामलीला ग्राउंड में फेरिस व्हील से गिरने पर एक महिला गंभीर रूप से घायल हुई थी, जबकि 2019 में अहमदाबाद और 2024 में तमिलनाडु के थिरुपथुर में थीम पार्क के पेंडुलम राइड हादसों में कई लोगों की जान गई और दर्जनों लोग घायल हुए। अधिकांश मामलों में प्रारंभिक जांच में रखरखाव की कमी, समय पर निरीक्षण न होना, सुरक्षा मानकों की अनदेखी और अनुभवहीन संचालन जैसी वजहें सामने आईं, लेकिन कार्रवाई अक्सर निचले स्तर तक ही सीमित रही। अब सूरजकुंड हादसे की जांच के लिए एसआईटी का गठन किया गया है, जो झूले की स्थापना, रखरखाव, निरीक्षण और संचालन से जुड़े लोगों से पूछताछ करेगी। लेकिन कहना ग़लत नहीं होगा कि यह जांच तभी सार्थक सिद्ध होगी, जब तकनीकी प्रमाणपत्रों, सुरक्षा रिपोर्टों और मानकों के पालन की निष्पक्ष व पारदर्शी जांच हो तथा वास्तविक दोषियों पर ईमानदारी से कार्रवाई की जाए। यदि हर हादसे के बाद सरकार केवल औपचारिक कदम उठाती रही और जड़ तक नहीं पहुँची, तो ऐसे हादसे होते रहेंगे। वास्तविक जिम्मेदारों को जवाबदेह बनाना ही भविष्य में ऐसे आयोजनों को सुरक्षित बनाने का एकमात्र रास्ता है।

लोकसभा अध्यक्ष के विरुद्ध अविश्वास प्रस्ताव: लोकतंत्र की अग्रिपरीक्षा

- ललित गर्ग

लोकसभा अध्यक्ष ओम बिरला के विरुद्ध अविश्वास प्रस्ताव लाने की तैयारी लोकतंत्र के लिये एक चिन्ताजनक घटना है। क्योंकि लोकतंत्र केवल शासन की एक प्रणाली नहीं, बल्कि निरंतर संवाद, असहमति के सम्मान और संस्थागत विश्वास पर टिकी हुई एक जीवंत परंपरा है। भारत जैसे विशाल और विविधतापूर्ण देश में संसद इस लोकतंत्र का सर्वोच्च मंच है, जहाँ न केवल नीतियाँ बनती हैं, बल्कि राष्ट्र की आत्मा बोलती है। ऐसे में जब लोकसभा अध्यक्ष जैसे संवैधानिक पद के विरुद्ध अविश्वास प्रस्ताव लाने की तैयारी की खबरें सामने आती हैं, तो यह घटना किसी एक व्यक्ति या दल

तक सीमित न रहकर पूरे लोकतांत्रिक ढांचे पर प्रश्नचिह्न खड़ा कर देती है। विपक्षी दलों द्वारा यह आरोप लगाया जाना कि उन्हें, विशेषकर नेता प्रतिपक्ष को, सदन में बोलने का समुचित अवसर नहीं मिल रहा, और इसी आधार पर अध्यक्ष की निष्पक्षता पर सवाल उठाना, एक गहरी चिन्ता का विषय है। यह चिन्ता इसलिए भी अधिक गंभीर हो जाती है क्योंकि अध्यक्ष का पद परंपरागत रूप से सत्ता और विपक्ष के बीच संतुलन का प्रतीक माना जाता रहा है। लोकसभा अध्यक्ष की भूमिका केवल कार्यवाही संचालित करने तक सीमित नहीं होती, बल्कि वह सदन की गरिमा, लोकतांत्रिक मर्यादा और सभी पक्षों के लिए समान

अवसर सुनिश्चित करने की संवैधानिक जिम्मेदारी भी निभाते हैं। यदि विपक्ष का एक बड़ा वर्ग यह महसूस करने लगे कि अध्यक्ष का व्यवहार पक्षपातपूर्ण है या उनकी आवाज को व्यवस्थित रूप से दबाया जा रहा है, तो यह केवल राजनीतिक असंतोष नहीं, बल्कि संस्थागत अविश्वास का संकेत होता है। 100 से अधिक सांसदों द्वारा हस्ताक्षर कर अविश्वास प्रस्ताव लाने की तैयारी यह दर्शाती है कि मामला क्षणिक आक्रोश का नहीं, बल्कि लंबे समय से पनप रही असहमति और संवादहीनता का परिणाम है। लोकसभा अध्यक्ष सदन के संरक्षक की भूमिका में होते हैं, जिनके प्रति विश्वास जरूरी होता है और उनसे भी

निष्पक्षता की उम्मीद की जाती है। हालांकि यह भी उतना ही सत्य है कि संख्या बल के आधार पर इस तरह का प्रस्ताव पारित होना कठिन है, लेकिन लोकतंत्र में कई बार प्रतीकात्मक कदम भी गहरे संदेश देते हैं। विपक्षी दलों द्वारा यह स्पष्ट करना कि वे टकराव के साथ-साथ सुलह का विकल्प भी खुला रखे हुए हैं, और इसी क्रम में विभिन्न वरिष्ठ नेताओं का अध्यक्ष से मुलाकात कर संवाद का प्रयास करना, इस बात का संकेत है कि अभी भी समाधान की गुंजाइश समाप्त नहीं हुई है। यह स्थिति हमें यह सोचने पर मजबूर करती है कि आखिर संसद जैसे सर्वोच्च मंच पर संवाद की जगह हंगामा, नारेबाजी और गतिरोध क्यों हावी होता जा रहा है।

ह्यूमन रिसोर्स मैनेजमेंट में अच्छे अवसर बनने लगे

निजी क्षेत्र में आजकल सेल्स, ब्रैंड बनाने की कला का होना बेहद जरूरी है। कुछ इंस्टिट्यूट्स प्लेसमेंट्स को संभावनाएं हैं हालांकि इसके लिए आपकी कम्यूनिकेशन स्किल्स (संवाद शैली) काफी बेहतर होनी चाहिए। मैनेजमेंट, टेलिकॉम मैनेजमेंट, इंडस्ट्रियल मैनेजमेंट, फॉरिन ट्रेड हैं। इस तरह के हैं कोर्स में एमबीए में दो साल की डिग्री के अलावा, एक साल का फुल टाइम प्रोग्राम, पार्ट टाइम एमबीए, डिस्टेंस लर्निंग एमबीए जैसे विकल्प हैं हालांकि हर विषय की

अपनी-अपनी खूबी और खामियां हैं।
ऑपरेशंस मैनेजमेंट
अगर आप विपरीत परिस्थितियों को आसानी से हैंडल कर लेते हैं और तकनीक में आपकी रुचि है, तो आप यह स्पेशलाइजेशन कर सकते हैं। यह क्वांटिटी कंट्रोल और प्रॉडक्टिविटी इंप्रूवमेंट में अहम भूमिका निभाता है। फाइनेंस-ये लोग बैंक एंड पर काम करते हैं और इन्वेस्टमेंट बैंकिंग, मर्जेंट बैंकिंग, कॉरपोरेट फाइनेंस वगैरह की रीढ़ की हड्डी होते हैं।

सिस्टम मैनेजमेंट
यह स्पेशलाइजेशन आईटी से ताल्लुक रखता है और अच्छी टेक्निकल व बिजनेस समझ रखने वालों के लिए यह बेहतर रहता है। इसके बाद आपको सिस्टम कंसल्टेंसी, अकाउंट या प्रॉजेक्ट मैनेजमेंट वगैरह में प्लेसमेंट मिल सकता है। क्लाउड कंप्यूटिंग में कुशल पेशेवरों की बढ़ रही मांग सूचना तकनीक के इस दौर में क्लाउड कंप्यूटिंग में कुशल पेशेवरों

की सबसे ज्यादा जरूरत स्टार्टअप से लेकर बड़े व्यवसायों तक को होती है। यह पेशेवरों क्लाउड कंप्यूटिंग सिस्टम और सेवाओं को डिजाइन करने और अच्छे से प्रबंधित करना आता है। क्लाउड कंप्यूटिंग में कुशल पेशेवरों की सबसे ज्यादा जरूरत स्टार्टअप से लेकर बड़े व्यवसायों तक को होती है। यह पेशेवरों क्लाउड कंप्यूटिंग सिस्टम और सेवाओं को डिजाइन करने और अच्छे से प्रबंधित करना आता है। यही वजह है कि इन पेशेवरों की मांग बढ़ती जा रही है। ऐसे में अगर आप भी क्लाउड कंप्यूटिंग में बेहतर करियर बना सकते हैं। इसमें कौशल बढ़ाने के लिए आप पढ़ाई के साथ-साथ विभिन्न क्लाउड आधारित कोर्स कर सकते हैं। इन कोर्स को करने से आपको जेमिनी, जेनरेटिव एआई को समझने और स्ट्रीमलिट के साथ एप्लीकेशन बनाने का मौका मिलेगा।

क्या है क्लाउड कंप्यूटिंग

डेटा और प्रोग्रामिंग को दूरस्थ रूप से संग्रहीत और एक्सेस करने का एक तरीका है जो आपके कंप्यूटर की हार्ड ड्राइव पर जानकारी होस्ट करने के बजाय इंटरनेट का उपयोग करता है। संक्षेप में, क्लाउड कंप्यूटिंग को डेवलपर्स और गैर-डेवलपर्स दोनों के लिए प्रक्रियाओं को सरल बनाने के लिए डिजाइन किया गया है, जिसका अंतिम लक्ष्य क्लाउड और ऑन-प्रिमाइसेस डेटा को कनेक्ट और साझा करना है। क्लाउड कंप्यूटिंग को मूल रूप से एक डिलीवरी पद्धति के रूप में सोचें। इस प्रकार से यह डेटा स्टोरेज भी है। इंटीडक्शन टू लार्ज लैंग्वेज मॉडल = शुरूआती स्तर पर यह माइक्रो-लर्निंग कोर्स आपको लार्ज लैंग्वेज मॉडल की छोटी-छोटी बारीकियों के बारे में बताएगा। इस कोर्स में एलएलएम के उपयोग और इसके प्रदर्शन को अच्छा बनाने के लिए आपको प्रॉम्प्ट ट्यूनिंग का इस्तेमाल करना सिखाया जाता है।

दस बुरी आदतें बिगाड़ सकती हैं आपका करियर

करियर में आपकी ये 10 बुरी आदतें आपको बहुत महंगी वाली भाषा का इस्तेमाल करते हैं, साथ ही कुछ लोग स्पेलिंग

गलत होने पर भी उसे नज़रअंदाज़ कर देते हैं। ऐसे लोगों का क्लाइंट पर अच्छा इंप्रेशन नहीं पड़ता, जिससे उनके तरक्की के दरवाज़े बंद होने लगते हैं और वे कई अच्छे मौके हाथ से गंवा देते हैं।

4) गॉसिप करना

ऑफिस में गॉसिप करने वाले लोगों को भी कोई पसंद नहीं करता। ऐसे लोग पर्सनल और प्रोफेशनल लाइफ में फर्क करना नहीं जानता और कई बार मुसीबत में भी फंस जाते हैं। अतः ऑफिस गॉसिप या ऑफिस में पर्सनल बातें शेयर करने से बचें।

5) टाइमपास करना

कुछ लोग ऑफिस में टाइमपास करने के लिए मशहूर होते हैं। काम को टालना और टाइमपास करना इनकी फितरत होती है। ऐसे लोग अपना समय तो बर्बाद करते ही हैं, दूसरों के साथ बैठकर उन्हें भी काम नहीं करने देते।

6) टाइम मैनेजमेंट

कुछ लोग टाइम का महत्व नहीं समझते और ऑफिस में हमेशा देर से पहुंचते हैं। फिर उनकी देखादेखी में और लोग भी ऐसा करने लगते हैं। अतः ऑफिस में हमेशा टाइम से पहुंचें और ऑफिस टाइम को बेकार की बातों या गॉसिप में जाया न करें।

7) डबल मीनिंग वाली बातें करना-कुछ लोग ऑफिस में बात-बात पर नॉनवेज जोक या डबल मीनिंग वाली बातें करते रहते हैं।

उनके लिए ये एंटरटेनमेंट का माध्यम होता है, लेकिन कई बार दूसरे लोगों को उनकी बातें पसंद नहीं आतीं। अतः ऑफिस में भद्दे जोक्स या डबल मीनिंग बातें न करें।

पड़ सकती हैं। ऑफिस में आप भी इन बुरी आदतों से दूर रहिए, वरना ये 10 बुरी आदतें बिगाड़ सकती हैं आपका करियर।

1) बात-बात पर रोना

कुछ लोग हर बात पर रोते रहते हैं। उन्हें लगता है कि ऑफिस के सारे काम का प्रेशर उन पर ही है और छोटी-सी नई जिम्मेदारी मिलने पर उनका रोना शुरू हो जाता है। ऐसा करने से ऑफिस में आपकी इमेज खराब हो सकती है और इसका असर आपके प्रमोशन पर भी पड़ सकता है।

2) हाईजीन का ध्यान न रखना

कुछ लोग ऑफिस में हाईजीन का ज़रा भी खूयाल नहीं रखते। टॉयलेट हो या मीटिंग रूम, वो किसी भी जगह सफाई नहीं रखते। इससे उनकी इमेज खराब होती है और तरक्की के मौके भी हाथ से चले जाते हैं।

3) ईमेल एटीकेट

कुछ लोग ऑफिशियल ईमेल भेजते समय भी एसएमएस

ड्रोन तकनीक से युवाओं को रोजगार के नए विकल्प मिले

तकनीक के इस आधुनिक युग में ड्रोन अब केवल मनोरंजन या वीडियो शूटिंग का साधन नहीं रह गया है। यह अब कई महत्वपूर्ण क्षेत्रों में क्रांतिकारी बदलाव लाने का माध्यम बन चुका है। भारत में ड्रोन तकनीक के तेजी से विस्तार ने युवाओं के लिए रोजगार के नए अवसर खोले हैं। सरकार की ड्रोन शक्ति योजना और मेक इन इंडिया पहल ने इस क्षेत्र में निवेश और नवाचार दोनों को प्रोत्साहित किया है। आज देश के कई उद्योग ड्रोन विशेषज्ञों और प्रशिक्षित पायलटों की तलाश में हैं, जिससे युवाओं के लिए हजारों नौकरियों के द्वार खुल रहे हैं। ड्रोन का सबसे अधिक उपयोग कृषि क्षेत्र में देखने को मिल रहा है। किसान अब खेतों की निगरानी, फसलों की सेहत का विश्लेषण, कीटनाशक छिड़काव और सिंचाई प्रबंधन के लिए ड्रोन का उपयोग कर रहे हैं। सरकार भी कृषि ड्रोन योजना के तहत युवाओं को सब्सिडी और प्रशिक्षण प्रदान कर रही है ताकि वे ड्रोन ऑपरेटर के रूप में काम कर सकें। यह न केवल किसानों की उत्पादकता बढ़ा रहा है, बल्कि ग्रामीण युवाओं के लिए रोजगार का नया साधन बन रहा है। ड्रोन

तकनीक का दूसरा बड़ा उपयोग सर्वेक्षण और मैपिंग में हो रहा है। सड़क, रेलवे, रियल एस्टेट, खनन और शहरी विकास परियोजनाओं में ड्रोन की मदद से सटीक डेटा और 3डी मैपिंग तैयार की जाती है। इससे इंजीनियरिंग और सर्वे एजेंसियों को विशेषज्ञ ड्रोन ऑपरेटरों की जरूरत पड़ती है। इसी तरह, आपदा प्रबंधन और राहत कार्यों में भी ड्रोन महत्वपूर्ण भूमिका निभा रहे हैं। बाढ़, भूकंप या आग जैसी स्थिति में ड्रोन की मदद से प्रभावित इलाकों की रीयल-टाइम जानकारी मिलती है, जिससे राहत दलों को समय पर कार्रवाई करने में मदद मिलती है। फिल्म और मीडिया उद्योग में भी ड्रोन ने नई दिशा दी है। अब फिल्मों, विज्ञापनों, और लाइव इवेंट्स की हवाई शूटिंग के लिए प्रशिक्षित ड्रोन कैमरा ऑपरेटरों की मांग बढ़ गई है। इसके अलावा, सुरक्षा एजेंसियां, पुलिस विभाग और रक्षा संगठन सीमाओं, भीड़भाड़ वाले इलाकों और बड़े आयोजनों की निगरानी के लिए ड्रोन का उपयोग कर रहे हैं, जिससे युवाओं को टेक्निकल और सर्विलांस ऑपरेटर के रूप में नौकरी मिल रही है।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 345

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 MARCH TO 19 MARCH, 2026

Silent Recall: Your Brain Remembers Even When You Forget

Human memory is one of the most fascinating abilities of the brain. Often people believe that when they cannot recall something, the information is completely lost. However, modern research in Neuroscience and Cognitive Psychology suggests something surprising: even when we think we have forgotten something, the brain may still store that information. This phenomenon is sometimes referred to as "silent recall" or hidden memory.

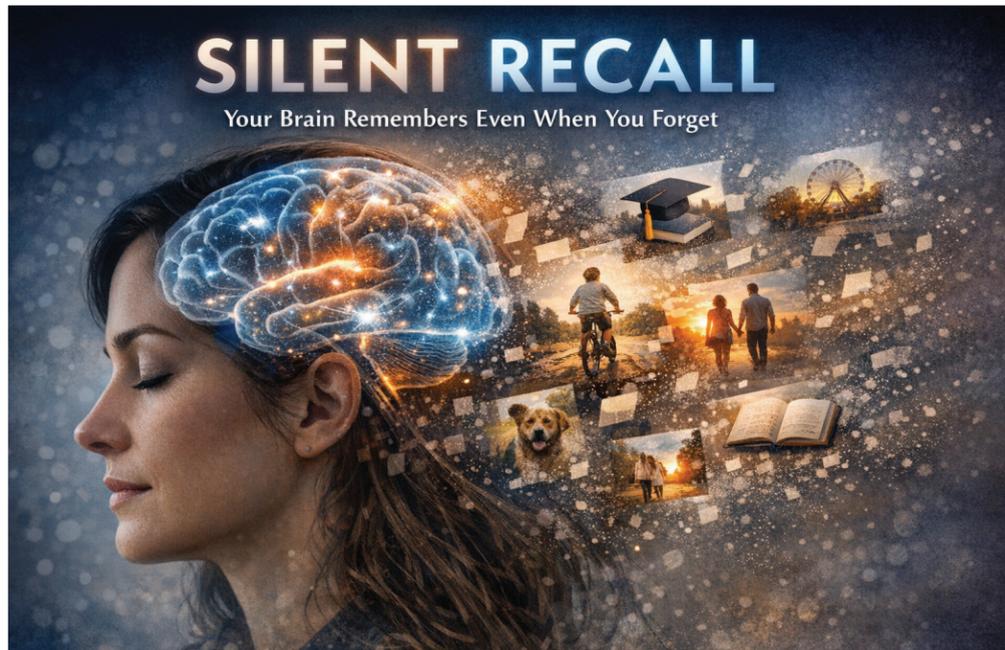
The Hidden Power of Memory

Our brain constantly records experiences, conversations, images, and emotions. Some memories are easy to retrieve, such as a childhood event or a familiar face. Others seem to disappear with time. But scientists believe that in many cases the memory is not erased—it simply becomes harder to access.

This happens because memory retrieval depends on cues and context. A particular smell, place, or piece of music can suddenly bring back memories that seemed forgotten for years. This suggests that the brain had preserved the information all along.

How the Brain Stores Memories

Memory formation mainly involves a part of the brain called the Hippocampus. It plays a crucial role in organizing and storing information before it is distributed across different parts of the brain. Over time, memories are strengthened through repetition and emotional significance.

Sometimes the connection between stored information and the retrieval pathway weakens. When this happens, a person may feel that they have forgotten something even though the brain still retains the trace of that memory.

Silent Recall in Everyday Life

Many everyday experiences demonstrate silent recall. For example, you may struggle to remember a person's name during a conversation, but hours later the name suddenly appears in your

mind. Similarly, students often recall information during exams after initially believing they had forgotten it.

This delayed recall happens because the brain continues processing information in the background. When the right mental connection is formed, the stored memory

What Research Suggests

Studies in neuroscience show that memory

traces can remain in the brain even when they are temporarily inaccessible. Experiments using brain imaging techniques have revealed that neural patterns related to past experiences can still be detected, even when individuals cannot consciously recall the event.

Such findings highlight the complexity of the human brain and its remarkable ability to preserve information.

Strengthening Memory

Although silent recall shows that memory is resilient, certain habits can improve memory performance. These include:

Regular reading and learning

Adequate sleep

Physical exercise

Mindfulness and meditation

Repetition and practice

These practices help strengthen neural connections and make recall easier.

Conclusion

The idea of silent recall reminds us that forgetting does not always mean losing information. The human brain is constantly storing and organizing experiences, even when we are unaware of it. Understanding how memory works not only deepens our appreciation of the brain but also encourages us to adopt habits that support lifelong learning and mental well-being. In many ways, our brain is like a vast library—sometimes the book we need is simply waiting on a shelf, ready to be rediscovered when the right moment arrives.

Connected to screens, disconnected at Home

In the silence of the modern home, family time has slowly been replaced by screen time. Families return to the same room, but not always to each other. Instead of conversation, the space is filled with the blue light of scrolling parents and gaming children. A parent checks emails or social media while a child watches videos or plays games on a tablet. Physically, they are together, yet emotionally they may be miles apart.

The technological age has transformed nearly every aspect of modern life, including family relationships. Technology has undoubtedly made communication faster, information more accessible and learning more dynamic. At the same time, it has quietly entered the heart of the home, introducing subtle challenges to the bond between parents and children. The real question today is not whether technology is good or bad, but how it shapes the quality of relationships within families. Traditionally, parent-child relationships were built through shared experiences—family meals, storytelling, evening walks or simple conversations about the day. These moments helped children feel heard, valued and emotionally secure. Today, many children are growing

up in a world where digital interaction often replaces real-world human connection. A child may spend hours communicating with friends online but hesitate to open up to parents sitting just a few feet away.

One of the most important differences in the digital age is the gap between being available and being present. Parents today can easily track, text and call their children through various applications, ensuring their safety. Yet connection requires something deeper—undivided attention, empathy and genuine listening. Children do not simply need supervision; they need emotional connection. Even a few minutes of distraction-free conversation can mean more to a child than hours spent together while both remain absorbed in separate screens.

Another challenge is the widening generational gap in technology use. Children today are digital natives who navigate online platforms with remarkable ease, while many parents struggle to keep pace with rapid technological change. This gap can create misunderstandings. Parents worry about online safety, while children may feel their digital world is

misunderstood. Instead of treating technology as a barrier, families can transform it into a bridge. Showing interest in a child's digital interests—whether games, videos or online communities—can create opportunities for communication and trust.

At the same time, healthy boundaries remain essential. Simple practices such as device-free dinners, technology-free time before bedtime and shared family activities without screens can restore balance. Equally important is the example parents set themselves. Children imitate behaviour more than advice. When parents put their phones aside and focus on family interaction, they send a powerful message about priorities. The strength of parent-child relationships has never depended on the era in which families live. The core needs of children remain unchanged: love, attention, understanding and guidance. In a world filled with constant digital distractions, the most meaningful gift a parent can offer a child is genuine presence. In the end, the true measure of parenting is not how connected we are to our devices, but how deeply we remain connected to our children.

Dr Vijay Garg
Malout Punjab

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 345

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 MARCH TO 19 MARCH, 2026

Social Responsibility Against Intellectual Pollution and Drug Addiction-Two Invisible Global Challenges of the 21st Century

The fight against intellectual pollution and drug addiction is not just the responsibility of the police, but a social war.

The fight against intellectual pollution and drug addiction is actually a joint war of society, families, the education system, health institutions, the media, religious and cultural communities, and the governance system.-Advocate Kishan Sanmukhdas Bhawnani, Gondia, Maharashtra

Gondia - Globally, the 21st century is taking human civilization to unprecedented heights in technology, science, health, the environment, and education. However, parallel to this progress, the world is grappling with two invisible and growing challenges that are having a far more widespread, profound, and long-term impact on the youth who are building the future: intellectual pollution and drug addiction, against which society has become collectively responsible. Global systems, law, science, and technology are constantly improving towards addressing environmental pollution. Policies, research, institutions, and resources exist to control air, water, plastic, waste, industrial emissions, and carbon footprints, but social responsibility against intellectual pollution and drug addiction is not being implemented with the same speed and precision. I, Advocate Kishan Sanmukhdas Bhawnani, Gondia, Maharashtra, believe that when it comes to pollution of human consciousness, thoughts, values, and mentality, the solution is no longer traditional, but rather relies on moral, intellectual, educational, and cultural interventions. This is why intellectual pollution has become the most dangerous "invisible smog" that weakens any civilization from within, incomparable to any physical pollution. Similarly, drug addiction today is not just a health crisis, but has become a multifaceted crisis involving the economy, security, population, family, education, crime, human resources, and national development. To think that preventing drug addiction is solely the responsibility of the police, law, or penal system is a mistaken and limited perspective. According to the World Health Organization, 70 percent of the rising cases of drug addiction are rooted in social behavior, environment, family, cultural influences, and mental stress, while the law intervenes only in the final stages. Therefore, the fight against drug addiction is truly a joint war between society, the family, the education system, health institutions, the media, religious and cultural communities, and the government system.

Friends, if we consider intellectual pollution as an invisible threat and a global crisis, intellectual pollution can be defined simply

as a situation when a person's thinking, understanding, discretion, decision-making, and moral consciousness are affected by false, confused, biased, extreme, violent, false, or distorted thoughts. This pollution is invisible like factory smoke or vehicle exhaust, but its harm can be greater than any air pollution, as it traps a person in a web of thoughts, perceptions, and information, destroying their logical ability and social consciousness. Fake news, hate propaganda, extreme nationalism, extremism, racial divisions, conspiracies, religious fanaticism, digital manipulation, misinformation, propaganda, hate speech, and confusion spread through social media algorithms have become major sources of intellectual pollution in countries around the world. As technology and the availability of knowledge have rapidly increased, so has the burden of unchecked information on the human mind. The internet has democratized information, but it has also institutionalized ignorance. Distinguishing truth from falsehood has become more difficult than ever for the average citizen. This intellectual fog not only affects individual conscience but also undermines democracy, social harmony, education, scientific thinking, and human values. History bears witness that civilizations crumble less from external attacks, but more from internal confusion, division, false ideology, and mental pollution. Therefore, intellectual pollution has emerged as a "silent global pandemic" for humanity.

Friends, if we consider whether a solution to intellectual pollution is possible, the

solutions to physical pollution are obvious: filters, recycling bans, technology, law, and clean energy. However, the solution to intellectual pollution lies not in science, but in consciousness, education, ethics, dialogue, media responsibility, and reform of social structures. This pollution flourishes when society adopts blind imitation over logic, when education becomes based on numbers rather than knowledge, when the media sells sensationalism rather than information, and when technology promotes illusions over truth. Therefore, the solution must be multi-layered, encompassing education based on critical thinking, digital literacy, a scientific perspective, fact-based dialogue, media transparency, social dialogue, youth leadership, and a culture of multicultural respect. Intellectual pollution cannot be controlled by any single institution, law, or government, as it is a psychological and cultural challenge. This solution is possible only when the global society embraces truth as a value, places dialogue above conflict, and views education not as a job but as a means of consciousness-building. Every family, every school, every university, and every nation must recognize that purity of thought is essential for the survival of civilization. If the mind is polluted, progress becomes destruction, and if thoughts are pure, humanity can find solutions to every crisis. Friends, if we understand that the fight against drug addiction is not just the responsibility of the police, but a social war. Addiction is not a problem of any one country, society, religion, class, or age, but a global epidemic. Drugs, alcohol, tobacco,

synthetic narcotics, prescription drug abuse, gaming, and digital addiction are all widespread forms of modern addiction. According to the United Nations, more than 30 million people worldwide are directly affected by drug addiction each year, and millions more die through related diseases and crimes. Addiction is not just a health problem, but also gives rise to widespread crises such as crime, cross-border smuggling, terrorism, human trafficking, domestic violence, road accidents, suicide, school dropouts, unemployment, and economic loss. Assuming that police, law, and the penal system alone can solve this problem is a grave mistake. The police can only prevent crime, not the habit; the law can only punish, not the mentality; and punishment can only instill fear, not a solution. The roots of addiction lie in mental stress, social pressure, family breakdown, unemployment, loneliness, violence, despair, inequality, and bad company. Therefore, addiction is a psychological, social, and cultural crisis, the solution to which lies not just in punishment but in rehabilitation, dialogue, education, community support, and social responsibility. Families must learn early identification, schools must provide preventive education, the media must assume moral responsibility, health institutions must prioritize treatment and counseling, and society must strive to rebuild the addict by treating them as patients, not criminals. This struggle can only be won when society recognizes addiction as a problem, not a shame; a disease, not a crime; and prioritizes treatment, not punishment.

So, if we study and analyze the entire above narrative, we will find that intellectual pollution and addiction are both invisible crises, but their effects are visible, profound, and devastating. The former distorts human thinking, the latter destroys bodies and lives. One degrades civilization from within, and the latter saps society's energy and youthfulness. And most importantly, the fight against these two cannot be won by law or government alone. This is humanity's struggle, society's responsibility, the mission of education, and the conscious role of every citizen. If thoughts are pure and society is responsible, humanity can overcome both crises. But if we remain silent, indifferent, or continue to shirk responsibility, the future of civilization will not be secure, despite progress.

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ
Advocate Kishan Sanmukhdas
Bhawnani Gondia Maharashtra
9226229318

Global SAHAS Summits Strengthen Afghan Sikh and Hindu Diaspora; New York Delegates Join High-Level Meetings in India

NEW DELHI / FARIDABAD – In a powerful demonstration of international unity and community service, the SAHAS organization recently concluded three consecutive global summits across Delhi and Haryana. The meetings brought together prominent community leaders from around the world, including a high-profile delegation from New York, to address the pressing needs of the Afghan Sikh and Hindu diaspora. The strategic meetings were hosted at three significant spiritual and

community landmarks:

1. Gurdwara Guru Nanak Sahib, Manohar Nagar, New Delhi.
2. Asa Mai Mandir, Faridabad.
3. Gurdwara Greater Kailash Part 2, New Delhi.

International Leadership and Collaboration

The summits saw active participation from representatives across the USA, UK, Germany, and India. Highlighting the importance of the North American contribution, the delegation from New York played a pivotal role in the

discussions. Key participants included:

- * Sardar Harbans Singh Vohra
- * Mr. Sena P. Lund
- * Mr. Gobind Bhatija

Their involvement underscores the global commitment of SAHAS to unite the diaspora and provide a robust support system for displaced families.

A Mission of Resilience and Dignity
The primary focus of these gatherings was the ongoing rehabilitation of Afghan Sikh and Hindu families. Through the collective efforts of SAHAS, numerous families have

received “essential support, care, and assistance,” providing them the foundation to rebuild their lives with security and dignity.

Beyond immediate humanitarian aid, the meetings served as a global forum to:

- * Resolve Community Concerns: Addressing legal, social, and economic challenges faced by the diaspora.
- * Safeguard Heritage: Ensuring the preservation of faith, identity, and culture for future generations.
- * Global Networking: Uniting Afghan

Global SAHAS Summits Strengthen Afghan Sikh and Hindu Diaspora; New York Delegates Join High-Level Meetings in India

Sikh and Hindu communities across international borders to act as a singular, cohesive voice.

“Greater Than Any Individual”

Organizers emphasized that the success of SAHAS is rooted in Nishkam Seva (selfless service). “This mission represents our shared responsibility,” a spokesperson noted. “It is about

standing united to protect our interests on a global level.”

The leadership expressed profound gratitude to the international delegates, particularly those traveling from New York, whose “time, dedication, and energy” fueled the positive outcomes of the summits. The meetings concluded with prayers for the

community’s continued Chardi Kala (eternal optimism), unity, and prosperity.

Looking Ahead

With the momentum gained from these successful sessions, SAHAS remains firmly committed to expanding its reach. The organization plans to continue its

noble seva, ensuring that every member of the Afghan Sikh or Hindu community is supported, regardless of where they reside in the world.

Would you like me to draft a formal “Letter of Appreciation” for the New York delegates, or perhaps generate a social media post with these names highlighted?

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 345

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 MARCH TO 19 MARCH, 2026

UPSC is not the only measure of success, there is a world of success beyond UPSC

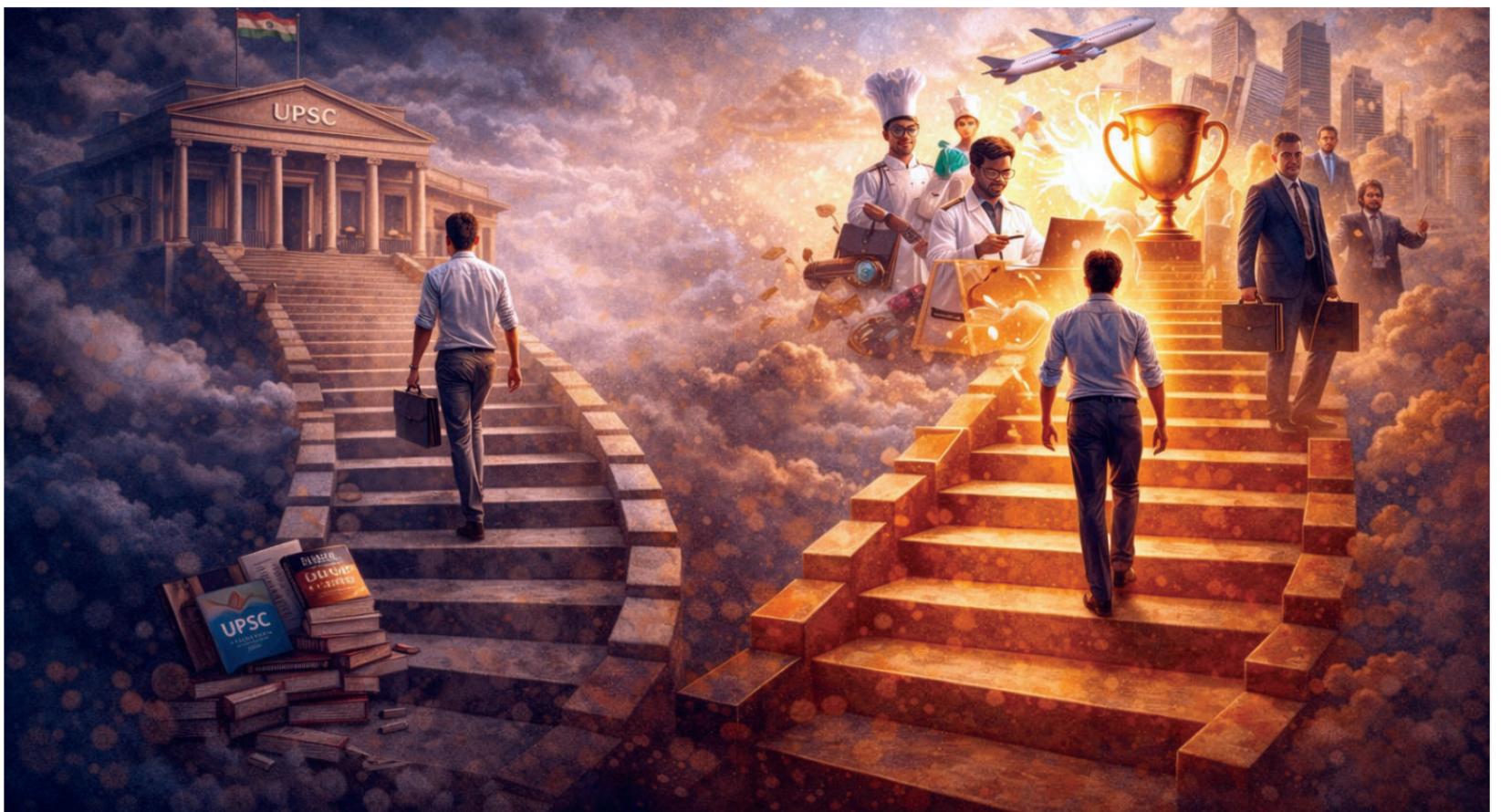
The Union Public Service Commission (UPSC) results were recently announced. Like every year, the stories of successful candidates are making headlines. The interviews of the toppers, their strategies, their hard work, and their struggles are being discussed across the country. This is natural. The achievements of the young people who succeed in this exam after years of rigorous preparation are certainly worthy of praise.

But amidst all this celebration, there's another aspect that's less frequently discussed. It's the mindset that's forming in our society around the UPSC, which has transformed this exam into not just an opportunity but the ultimate measure of success.

Gradually, the belief that the ultimate goal of education is the UPSC has become deeply ingrained in our social environment. In homes, among relatives, and even in school and college settings, the message often echoes: true success lies in passing this exam. If a young man or woman in a household is selected for the Indian Administrative Service (IAS) or Indian Police Service (IPS), it becomes a matter of pride for the entire family and neighborhood. This pride is natural, but it also carries an unspoken message: those who fail to clear this exam are perhaps not as successful.

This mindset often creates unnecessary pressure on the minds of millions of young people. At the age of 18 or 19, when a student is contemplating their future, the UPSC is often presented as the ultimate goal. Interestingly, very few of these young people actually pursue this path, understanding the complexities of governance, policymaking, or public service. Often, this decision is driven more by the desire for social prestige than by motivation.

This trend has intensified in the age of social media. Short video clips, images of officers in uniform, and popular portrayals like "Collector Sahib" or "Supercop"

create an attractive image in the minds of young people. But the reality behind these images—long working hours, administrative complexities, constant responsibility during natural disasters, political pressure, and the difficulties of decision-making—is rarely mentioned.

Another important issue related to this exam is that of language. Over the past few years, the representation of Hindi-medium candidates in UPSC results has been steadily declining. This is not just a language issue, but also an issue of equality of opportunity. Many students from smaller cities and towns across the country prepare for this exam with limited resources. They face challenges with the English language, a lack of study materials, and expensive coaching facilities.

Ironically, the officials who must work with the country's diverse population often think and speak in their local languages. Hindi, Bhojpuri, Maithili, Awadhi, or other Indian languages ??are not

just a medium of communication but also an expression of social experiences. If the experience of linguistic inequality increases in the selection process, it should be a matter of concern.

At the same time, we must recognize that a nation isn't built solely by administrative services. Today, the contributions of scientists, engineers, entrepreneurs, teachers, doctors, and technical experts are equally important to India's progress. Thousands of young people working in information technology are strengthening the country's digital infrastructure. New ideas in the startup world are finding solutions to the problems of farmers, small businesses, and ordinary citizens.

Yet these professions rarely enjoy the social prestige that civil service commands. This imbalance also impacts young people's career

choices. Many talented students, simply due to societal expectations, spend years preparing for the UPSC, even though their potential could contribute significantly in other fields.

It's also a harsh reality that out of millions of candidates, only a few hundred ultimately succeed in this exam. For the remaining candidates, the process can often prove lengthy and mentally demanding. Some students persevere for five or six years, during which their age, financial resources, and sometimes even personal relationships are compromised. In the event of failure, they are left feeling as if their struggle was in vain.

In fact, this attitude is the biggest problem. Success or failure in an exam cannot determine a person's full potential or worth. The UPSC is certainly an important exam, but it is not the door to life's

possibilities. As a society, we must understand that there are many paths to success. If we encourage young people to pursue only one path as supreme, we will inadvertently limit their potential. The need today is that while we respect exams like the UPSC, we shouldn't let them become the sole goal of life. Young people must be assured that their hard work, their talent, and their contributions are not diminished by any single result. Every profession has its own dignity, and every responsibility has its own importance in society. If we can develop this balanced approach, it will not only reduce unnecessary pressure on young people but also provide the country with talented and dedicated citizens in diverse fields. Ultimately, it's important to remember that the result of any exam determines only an opportunity, not a person's worth. Life's possibilities are much broader than that—and it is these possibilities that are the true strength of a society.

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ
(Dr. Satyawan Saurabh, PhD
(Political Science), is a poet and
social thinker.)

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 345

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 MARCH TO 19 MARCH, 2026

The dangerous gamble in Iran

The world is hurtling toward a geopolitical abyss, and Iran has become the latest arena of a reckless and deeply misguided experiment in decapitation and coercion. War was not a surprise; it was foreseen. The assassination of Supreme Leader Ayatollah Ali Khamenei by the combined machinations of U.S. and Israeli forces is being hailed in some quarters as a surgical strike against tyranny. In reality, it is the latest episode in a playbook as old as the Iran-Iraq War itself, yet dressed in 21st-century technologies and executive hubris. Trump's decapitation project is neither novel nor subtle; it continues a century of covert interventions, from the CIA's

orchestration of the 1953 coup against Mossadegh to the entanglements of Iran-Contra, from arming militias to pitting Kurds against fellow Iranians, and now to globalised narratives of chaos framed as "strategic advantage". To understand the current conflagration, one must remember that Iran has endured far worse. During the eight years of the so-called Holy Defence against Iraq, millions poured into the streets, armed with resolve rather than sophistication, singing patriotic anthems and marching for survival against a far better-equipped adversary. Today, those streets are alive again, but with a new overlay of fear, uncertainty, and international interference. Whether one accepts it or not, the global order is no longer an order; it is disorder veiled as governance. The assault on Iran, as detailed by multiple analyses, has followed a predictable arc of overreach and miscalculation. Trump and Netanyahu, emboldened by decades of proxy wars and intelligence manipulations, assumed that eliminating Iran's leadership would create political pliability. They underestimated the robustness of the Islamic Republic's institutional architecture: a system of overlapping authorities, including

the Supreme Leader's office, the Revolutionary Guards, and parallel clerical networks, all designed precisely to withstand decapitation and disorientation. The very mechanisms the U.S. claims to exploit—the ethnic diversity, border minorities, and internal fissures—are now being leveraged by Tehran to consolidate loyalty rather than fracture the state.

The shadow of the Iran-Iraq War looms over this conflict. That war, long remembered as a futile slog of attrition, demonstrated that foreign interference—whether through Saddam Hussein's aggression, U.S. intelligence, or covert arming—can stiffen, rather than weaken, national resolve. Today, the ghosts of that war are alive in the streets, in the militias, and in the minds of military planners who know that Iranians fight best when existentially threatened. Arming Kurdish groups and other militias, a strategy pursued clandestinely by the CIA and other agencies since the 1980s, may once again set co-ethnics and compatriots against one another, yet it is unlikely to deliver the control envisioned by external manipulators. Uncle Sam may cheer from a distance, but the reality on the ground is far more unpredictable. Iran has also been accused by external actors of

arming and facilitating groups such as Hamas in Palestine, Hezbollah in Lebanon, and the Houthis in Yemen, suggesting that the stage of proxy conflict extends far beyond its borders.

The assassination of 87-year-old Khamenei reflects overconfidence in technological and military superiority, yet the attack has paradoxically elevated him as a beleaguered leader remembered for defending his nation rather than being overthrown by protests. By targeting him, the U.S. has ironically recreated echoes of 1979. Israel and the United States have reportedly dropped more than 5,000 bombs in the opening stages of the conflict, striking military and civilian infrastructure and causing casualties ranging from the verified to the conjectural.

Iran has long been a stage for infiltration and information warfare, from informants within governing bodies to the manipulation of CCTV networks and communication infrastructure. The decapitation strategy ignores a core lesson of asymmetric warfare: removing individuals does not dismantle systems, particularly when they are deeply institutionalised.

Iranian expatriates, numbering in the millions, have been invoked by Western and Israeli actors as proxies of legitimacy or opposition.

Reza Pahlavi, the exiled son of the last Shah, has emerged as a symbolic figurehead in opposition narratives abroad. Yet his support remains fragmented, reflecting desperation more than a coherent political vision, while many in the diaspora remain sceptical of foreign manipulation.

Meanwhile, European powers have been marginalised in the U.S.-Israeli partnership, caught between realpolitik, economic ties, and domestic inertia. France, Germany, and the U.K. have issued statements of defensive readiness, even as European assets have reportedly been targeted by Iranian drones. BRICS, where Iran holds membership, has remained conspicuously silent, highlighting the limited influence of traditional alliances in a conflict shaped by technological overmatch and asymmetric capability.

Iran's geostrategic leverage remains its strongest deterrent. The Strait of Hormuz, through which about 20 per cent of global oil exports pass, has been partially closed, demonstrating the power of geography against external pressure. Disruptions here ripple across markets, supply chains, and the credibility of American global hegemony.

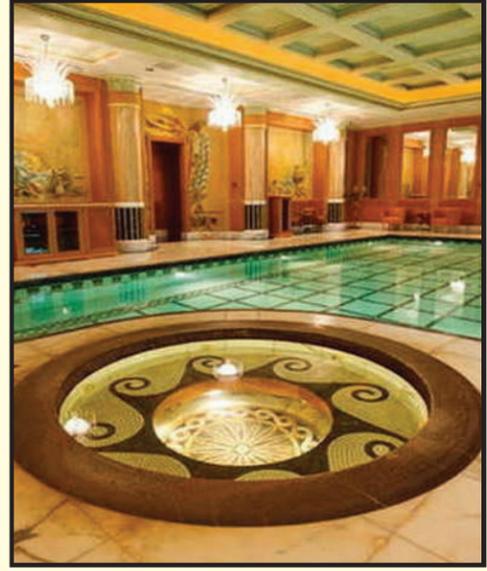
At the same time, Iran faces

serious political and economic pressures.

Poverty, unemployment, and factionalism persist under sanctions. Yet external pressure can strengthen cohesion rather than weaken it. Tehran now faces a crucial task: consolidating competing factions and reshaping governance structures while pursuing strategic negotiations not as capitulation, but as a means of survival and long-term agency in global affairs.

Israel reportedly maintains approximately ninety undeclared nuclear warheads, yet there is no international scrutiny comparable to that faced by Iran. Tehran's nuclear capability, limited and largely defensive, is cast as a threat in the narrative constructed by external powers, while Israel's strategic opacity remains unchallenged. This imbalance exemplifies the double standards underpinning contemporary interventionist logic: power exercised by the strong is legitimacy, whereas defensive capacity exercised by the weak is aggression.

The war on Iran is a manifestation of a broader pathology of intervention: a reliance on decapitation, manipulation, and coercion, divorced from the realities of institutional resilience, asymmetric capability, and popular mobilisation. If Tehran is the next Gaza, it is not because of weakness; it is because the architects of chaos have underestimated the very forces they sought to control. History, strategy, and geography converge to create a paradox: the attempt to dismantle Iran may yet consolidate it, transforming a targeted campaign of decapitation into a narrative of survival, resilience, and renewed strategic agency. The question is not whether Tehran will fall—it is prepared to confront the consequences of their own hubris. Is this what we have gained in the name of the guardians of democracy?

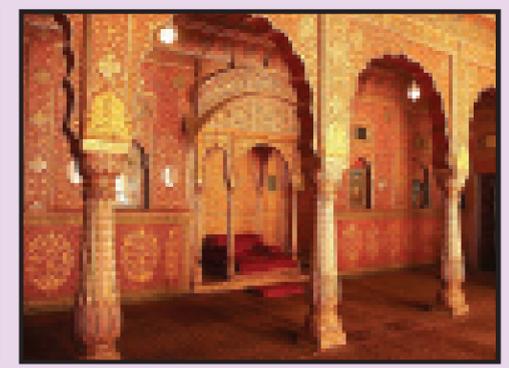
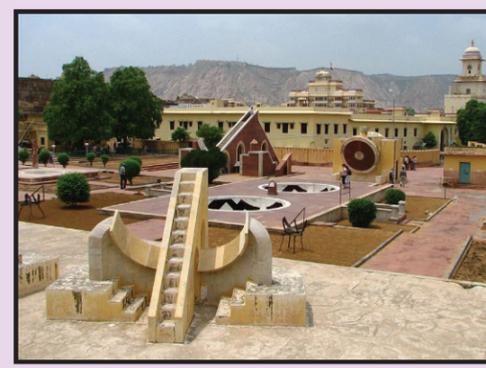
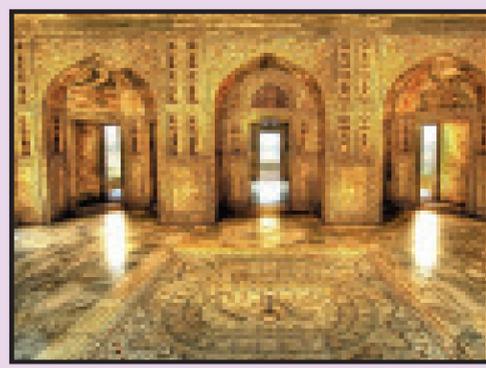
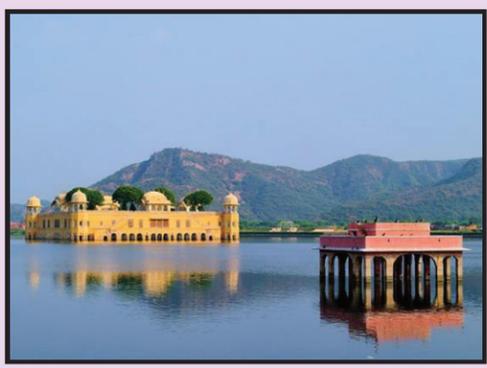
ਸੋਨੇ 'ਚ ਮੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਇਸ ਸੁਲਤਾਨ ਦਾ ਮਹਿਲ, ਅੰਦਰ ਹੈ ਦਿਲਕਸ਼ ਨਜ਼ਾਰਾ

VRUNEI ਇੱਥੇ ਦੇ ਸੁਲਤਾਨ ਹਸਨਲ ਬੋਲਕੀਆ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਰਈਸ ਸੁਲਤਾਨਾਂ 'ਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ 1363 ਅਰਬ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦੌਲਤ ਹੈ। ਹਸਨਲ ਸੋਨੇ ਨਾਲ ਜੜੇ ਮਹਲ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਂ ਇਸਤਾਨਾ ਨੂਰੁਲ ਇਮਾਨ ਹੈ। ਇਹ ਬਰੁਨੇਈ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸਿਟੀ ਸੰਪੂਰ ਸਬਰ ਬੋਗਾਵਨ 'ਚ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਡੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

ਸੋਨੇ ਨਾਲ ਜੜਿਆ 2387 ਕਰੋੜ ਦਾ ਪੈਲੇਸ ਫੈਕਟਸ ਐਂਡ ਡੀਟੇਲਸ ਡਾਟਕਾਮ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਸਤਾਨਾ ਨੂਰੁਲ ਇਮਾਨ ਪੈਲੇਸ 20 ਲੱਖ ਵਰਗ ਫੁੱਟ ਖੇਤਰ 'ਚ 2387 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ 'ਚ 1984 'ਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 1788

ਕਮਰਿਆਂ ਵਾਲੇ ਇਸ ਪੈਲੇਸ ਦਾ ਡੋਮ 22 ਕੈਰੇਟ ਸੋਨੇ ਨਾਲ ਜੜਿਆ ਸੀ। ਇਸ 'ਚ 257 ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਸਨਾਨਘਰ ਹੀ ਹਨ। ਸੁਲਤਾਨ ਦੇ ਇਸ ਮਹਿਲ ਨੂੰ ਬੀਜਿੰਗ ਦੇ ਫਾਰਬਿਡੇਨ ਸਿਟੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਦੂਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਪੈਲੇਸ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ 110 ਕਮਰਾਂ ਦਾ ਗੈਰੇਜ, ਪੋਲੋ 'ਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ 200 ਘੋੜੀਆਂ ਲਈ ਏਇਰਕੰਡੀਸ਼ਿਡ ਅਸਤਬਲ ਅਤੇ 5 ਸਵਿਮਿੰਗ ਪੂਲ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਬੈਂਕਵੇਟ ਹਾਲ ਨੇ 5000 ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹਿਮਾਨ ਬੈਠ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਮਸਜਿਦ 'ਚ 1500 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੈਲੇਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਆਕਾਰ ਦੇ ਚਲਦੇ ਹੀ ਇਸ 'ਚ 51,000 ਲਾਈਟ

ਬੱਲਬ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਨਾਲ ਹੀ 44 ਪੌੜੀਆਂ ਅਤੇ 18 ਐਲੀਵੇਟਰਸ ਲੱਗੇ ਹਨ।
ਰਮਜ਼ਾਨ 'ਚ ਖੁਲਦਾ ਹੈ ਪੈਲੇਸ
ਬਰੁਨੇਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰਾਜ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਸੁਲਤਾਨ ਆਪਣੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਲਈ ਇਸ ਪੈਲੇਸ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਲ 'ਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਸਲਾਮੀਕ ਸੈਲੀਬਰੇਸ਼ਨ (ਰਮਜ਼ਾਨ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ) 'ਤੇ ਇਸ ਪੈਲੇਸ ਨੂੰ ਆਮ ਜਨਤਾ ਲਈ ਖੋਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਹਰ ਸਾਲ ਇੱਥੇ ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਲੱਖ ਤੋਂ ਸੈਲਾਨੀ ਪੁੱਜਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਗਿਫਟ ਪੈਕ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

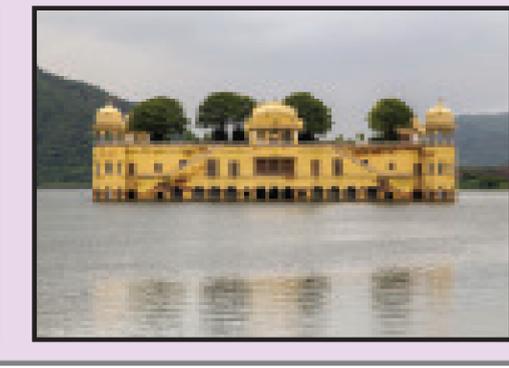
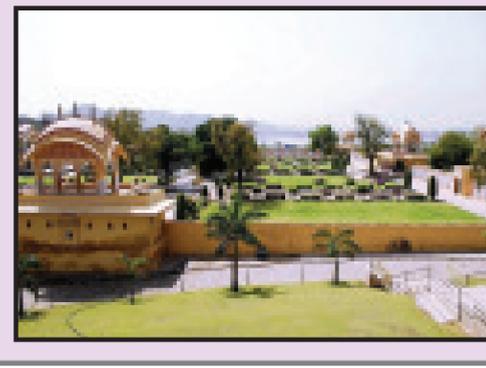
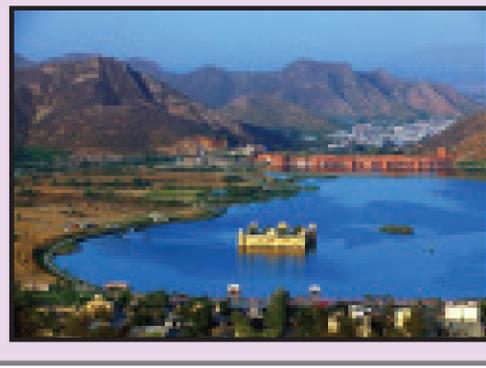
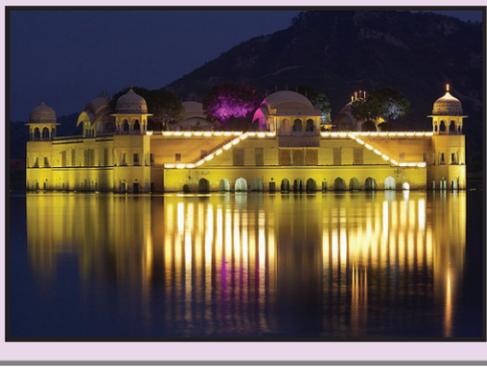
ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਇਸ ਤੈਰਦੇ ਹੋਏ ਜਲਮਹਿਲ ਬਾਰੇ, ਰਾਤ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਸਵਰਗਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਸੁੰਦਰ

ਦੁਨੀਆ ਭਰ 'ਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਕਿਲੇ, ਮਹਿਲ ਅਤੇ ਸ਼ਿਸ਼ਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੋਂ ਲੋਕ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਘੁੰਮਣ ਦੇ ਲਈ ਇੰਨੀਆਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਥਾਵਾਂ ਹਨ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘੁੰਮਣ ਨੂੰ 1 ਮਹੀਨਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਰਾਜਸਥਾਨ 'ਚ ਘੁੰਮਣ ਲਈ ਕਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਤੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਥਾਵਾਂ ਹਨ, ਪਰ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ

ਇੱਥੇ ਸਥਿਤ ਜਲਮਹਿਲ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਜੈਪੁਰ ਮਾਨਸਾਗਰ ਝੀਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਬਣੇ ਇਸ ਮਹਿਲ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਦੇਖ ਕੇ ਹਰ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਉ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਇਸ ਮਹਿਲ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਖਾਸ ਗੱਲਾਂ। 300 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਿਆ ਇਹ ਜਲਮਹਿਲ ਮਾਨਸਾਗਰ ਝੀਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਮਹਿਲ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ

ਕਿਸਤੀ 'ਚ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਹਿਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਲਈ 3 ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਸਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੇ ਆਕਰਸ਼ਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਸੈਲਾਨੀ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। 5 ਮੰਜਿਲਾਂ ਇਸ ਮਹਿਲ ਦੀਆਂ 4 ਮੰਜਿਲਾਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ। ਸਿਰਫ ਇਕ ਮੰਜਿਲ ਹੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਉੱਪਰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ

ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਕਾਰ 'ਚ ਬਣੇ ਇਸ ਮਹਿਲ ਦੀਆਂ ਮੰਜਿਲਾਂ ਅੱਗੇ ਵੱਲ ਝੁਕੀਆ ਹੋਈਆ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਚਾਰਾਂ ਪਾਸੇ ਬਾਲਕਨੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਖੜੇ ਹੋ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਮਾਨਸਾਗਰ ਝੀਲ ਦੀ ਠੰਡੀ ਹਵਾ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸਦੇ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਮਹਿਲ 'ਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੂਬਸੂਰਤ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਬਣੇ 20 ਖੰਬੇ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਕਲਾ ਪ੍ਰੰਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਮਹਿਲ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੇ ਬਣੇ ਹੈਂਗਿੰਗ ਗਾਰਡਨ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦਾ ਮਜ਼ਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਮਹਿਲ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਲਮਹਿਲ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਤੁਸੀਂ ਜੈਪੁਰ 'ਚ ਕਈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਮਾਰਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਹਵਾਮਹਿਲ, ਆਮੋਰ ਦਾ ਕਿਲਾ ਅਤੇ ਨਾਹਰਗੜ ਦਾ ਕਿਲਾ ਵੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਸਮਝੌਤਾ

ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਅੱਠ ਕੁ ਵਜੇ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੰਨੀਂ ਲੜਾਈ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਪਈਆਂ ਤਾਂ ਉਹ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ। ਮੁਹੱਲੇ ਵਿੱਚ ਲੜਾਈ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਵਾਜ਼ ਗਲ ਨੀ ਦੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦੇ ਹੀ ਸੜਕ ਉੱਤੇ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਉਹ ਪੈਦਲ ਹੀ ਉਧਰ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਈ ਉਹ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਲੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ? ਉਸ ਦਾ ਚੰਗਾ ਸਹਿਚਾਰ ਸੀ ਮਾੜੀ ਮੋਟੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬਹਿਸ ਹੁੰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਗਾਲੀ ਗਲੋਚ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੀ, ਗਾਲੀ ਗਲੋਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਖਦੇ ਈ ਦੇਖਦੇ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਪਾਈ ਹੋ ਗਈ। ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਲਝਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਛੁਡਵਾਉਣ ਲੱਗਿਆ। ਛੁਡਵਾਉਂਦੇ ਛੁਡਵਾਉਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਵੀ ਇਕੱਠੀਆਂ ਦੋ ਤਿੰਨ ਡਾਂਗਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਉਸ ਦਾ ਸਿਰ ਖੂਨ ਨਾਲ ਲੱਥਪੱਥ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਸੱਟ ਲੱਗਦੇ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ।

ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਨੱਠਿਆ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਜਿਉਂ ਹੀ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਘੰਟੀ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅੰਦਰੋਂ ਹੀ ਰਾਜੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, - ਰੋਟੀ ਦੇ ਟਾਈਮ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੱਥੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਓ..... ਹੁਣ ਘੰਟੀਆਂ ਤੇ ਘੰਟੀਆਂ ਆਏ ਮਾਰਦੇ ਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿਤੇ ਬਾਹਰ ਤੁਫਾਨ ਆਇਆ ਹੋਵੇ.... (ਫੇਰ ਘੰਟੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਜਦੀ ਹੈ) ਆਈ..... (ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ)..... ਆਏ ਹਾਏ ਐਨੀ ਕਾਹਲ ਨੀ ਕਿਉਂ ਮਚਾਈ? ਆ? ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਾਹਰ ਈ ਨਾ ਜਾਇਆ ਕਰੋ ਐਸ ਟਾਈਮ.....।-
- ਆਂਟੀ ਮੈਂ ਆਂ..... ਸੱਤੀ... ਜਲਦੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹੋ..... ਅੰਕਲ ਦੇ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਆ।- ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਕਿਹਾ। - ਹਾਏ ਮੈਂ ਮਰਜਾਂ..... (ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ) ਕਿੱਥੇ ਨੇ? ਇਹ.....? - ਆਂਟੀ ਸੜਕ ਤੇ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਅੰਕਲ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਆ..... ਮੇਰੇ ਡੈਡੀ ਤੇ ਹੋਰ ਬੰਦੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈਕੇ ਗਏ ਆ।- ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਰਾਜੇ ਨੱਠ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਟੀ. ਵੀ. ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬੁਲਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਮਾਂ ਪੁੱਤ ਫਟਾਫਟ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੁਹੱਲੇ ਦੇ ਬੰਦੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਰਾਜੇ ਦਾ ਮੱਥਾ ਠਣਕਿਆ, ਕਿ ਕੁਝ ਵੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਉਹੀ ਗੱਲ ਹੋਈ ਜਿਸ ਦਾ ਡਰ ਸੀ। ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਲੜਾਈ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਬੰਦੇ ਇੱਧਰ ਉੱਧਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਪੁਲਿਸ ਆ ਗਈ ਰਾਜੇ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਉੱਜੜ ਗਈ ਮੁੰਡਾ ਸਿਰਫ ਪੰਦਰਾਂ ਵਰ੍ਹੇ ਆਂ ਦਾ ਸੀ, ਹਜੇ ਕਮਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਹੈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਾਜੇ ਇੱਕਦਮ ਬੋਹੜ ਹੋ ਕੇ ਡਿੱਗ ਗਈ ਸ਼ਰਤ ਆਈ ਤਾਂ ਉਹ ਪੱਥਰ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਨਾ ਉਹ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਤਾਂ ਸੁੰਨ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਸਾਰਾ ਬੋਝ ਮੁੰਡੇ ਤੇ ਪੈ ਗਿਆ।

ਪੁਲਿਸ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੀ ਰਹੀ। ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਅੰਤਿਮ ਰਸਮਾਂ ਵੀ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੰਦਰਾਂ ਵਰ੍ਹੇ ਆਂ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲਾਵਾਰਸਾਂ ਵਾਂਗ ਸਮਝ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਘਰ ਦੇ ਖਰਚੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਖਾ ਰਹੀ ਸੀ ਡਿੱਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜੇ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਥਾਣੇ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਬੰਦੇ ਹਵਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਸਨ। ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, - ਭੈਣ ਜੀ, ਦਸ ਬੰਦੇ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਮੁਹੱਲੇ ਦੇ ਇੱਕ ਦੋ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਲਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਜਰਮਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਲੈਣ।- ਰਾਜੇ ਸੋਚਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਘਰ ਸੀ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਪਛਾਣ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਤੇ ਮੁੰਡਾ ਘਰ ਆ ਗਏ। ਅਚਾਨਕ ਮੁਹੱਲੇ ਦਾ ਮੁਖੀ ਆ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਬੰਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਰਾਜੇ ਸੋਚਦੀ ਹੈ, - ਕਿਸੇ ਨੇ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਤਾਂ ਮਾਰਿਆ ਨਹੀਂ, ਨਾ ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਨ..... ਗਲਤੀ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲੱਗੇ। ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਮੈਂ ਥਾਣਿਆਂ ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਦੇ ਧੱਕੇ ਖਾਉਂਗੀ..... ?..... ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮਾਈ ਦਾ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ..... ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸਿਰੇ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ..... ਦੁਜੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਜਵਾਕ ਵੀ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਹਨ..... ਮੇਰੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਘਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ..... ਜਾਂ ਵਸਦੇ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ.....।- ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਕਹਿ ਕੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਲੋਕ ਉਸ ਦੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੀ ਸਰਾਹੁਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਖ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਕਦੇ ਕਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਕੇ ਕਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਬਚਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਬਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿਸਰਾਓ...
9988901324

ਨਿੱਜਤਾ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ: ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਸੂਸੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੁਹਾਡੇ ਹੀ 'ਸਮਾਰਟ' ਯੰਤਰ

(ਸਮਾਰਟ ਡਿਵਾਈਸਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੁਦ ਸਮਾਰਟ ਬਣੋ, ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਭੇਂਟ ਨਾ ਚੜ੍ਹਨ ਦਿਓ)

ਅਜੋਕੇ ਡਿਜੀਟਲ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤਕਨੀਕ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸਵੇਰੇ ਉੱਠਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੌਣ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ, ਸਮਾਰਟ ਟੀਵੀ, ਸਮਾਰਟ ਸਪੀਕਰ, ਸਮਾਰਟ ਵਾਚ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਮਾਰਟ ਬਲਬਾਂ ਅਤੇ ਫਰਿਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰੇ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹਰ ਨਵਾਂ 'ਸਮਾਰਟ' ਯੰਤਰ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਆਸਾਨ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਬਹੁਤਾ ਸੋਚੇ-ਸਮਝੇ ਇਹਨਾਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਇਸ ਸਹੂਲਤ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਹੈ ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ।

ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀਆਂ ਤਕਨੀਕੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਮੁਫਤ ਜਾਂ ਸਸਤੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਾਡਾ ਨਿੱਜੀ ਡਾਟਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੀ ਸਮਾਰਟ ਵਾਚ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਦੋਂ ਸੌਂਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਣ ਕਿੰਨੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ; ਤੁਹਾਡਾ ਸਮਾਰਟ ਟੀਵੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਦੇਖਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹੋ; ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਸਮਾਰਟ ਫਰਿਜ਼ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਡਾਟਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਇਸਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦਿਖਾ ਕੇ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਗਾਹਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ, ਸਗੋਂ ਖੁਦ ਇੱਕ 'ਪ੍ਰੋਡਕਟ' ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹੋ।

ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਹੋੜ ਵਿੱਚ ਸਮਾਰਟ ਡਿਵਾਈਸਿਸ ਦੇ ਢੇਰ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹਰ ਯੰਤਰ ਇੱਕ ਖਿੜਕੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਹੈਕਰ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਝਾਤੀ ਮਾਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਬੈਂਡਰੂਮ ਜਾਂ ਡਰਾਇੰਗ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸਮਾਰਟ ਸਪੀਕਰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਘਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਮਾਰਟ ਕੈਮਰੇ ਦੀ ਹੈਂਡਿੰਗ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਖੇਡਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਰਟ ਖਿਡੌਣੇ ਵੀ ਅਕਸਰ ਇੰਟਰਨੈੱਟ, ਕੈਮਰੇ ਅਤੇ ਮਾਈਕ੍ਰੋਫੋਨ ਨਾਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ ਲਈ ਵੀ ਵੱਡਾ ਖ਼ਤਰਾ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਬਚਾਅ ਦੇ ਤਰੀਕੇ
ਤਕਨੀਕ ਕੋਈ ਮਾੜੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੋਂ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹਨਾਂ ਡਿਵਾਈਸਿਸ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਖੁਦ ਸਮਾਰਟ ਬਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਰਟ ਯੰਤਰ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਵਾਈ-ਫਾਈ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ: ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਜਾਂਚ: ਡਿਵਾਈਸ ਖਰੀਦਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਓ। ਸਸਤੇ ਅਤੇ ਅਣਜਾਣ ਬ੍ਰਾਂਡਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦ

ਹੀ ਖਰੀਦੋ। ਪਾਸਵਰਡ ਅਤੇ ਟੂ-ਫੈਕਟਰ ਆਥੈਂਟੀਕੇਸ਼ਨ: ਨਵੀਂ ਡਿਵਾਈਸ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਮ ਉਸਦਾ ਡਿਫਾਲਟ ਪਾਸਵਰਡ ਬਦਲਣਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪਾਸਵਰਡ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਟੂ-ਫੈਕਟਰ ਆਥੈਂਟੀਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ। ਵੱਖਰਾ ਨੈੱਟਵਰਕ ਆਪਣੇ ਸਮਾਰਟ ਘਰੇਲੂ ਯੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਵਾਈ-ਫਾਈ ਨੈੱਟਵਰਕ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਰਾਊਟਰ ਦੇ ਗੈਸਟ ਨੈੱਟਵਰਕ 'ਤੇ ਰੱਖੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਜ਼ੋਰ ਕੋਈ ਸਮਾਰਟ ਬਲਬ ਜਾਂ ਟੀਵੀ ਹੈਕ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮੋਬਾਈਲ ਜਾਂ ਲੈਪਟਾਪ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿੱਜੀ ਡਾਟਾ ਹੈ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹੇਗਾ। ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਅਪਡੇਟ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਡਿਵਾਈਸਿਸ ਦੇ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਅਪਡੇਟ ਕਰਦੇ ਰਹੋ। ਕੰਪਨੀਆਂ ਇਹ ਅਪਡੇਟਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਭੇਜਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਜਾਜ਼ਤਾਂ ਬੰਦ ਕਰੋ: ਮੋਬਾਈਲ

ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਐਪ ਇੰਸਟਾਲ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਪੜ੍ਹੋ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਐਪ ਨੂੰ ਕੈਮਰੇ, ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਮਾਈਕ੍ਰੋਫੋਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਐਕਸੈਸ ਤੁਰੰਤ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਓ। ਜਦੋਂ ਲੋੜ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਡਿਵਾਈਸਿਸ ਨੂੰ ਬੰਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾਓ। ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਆਪਣਾ ਕੰਟਰੋਲ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਸਾਡੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ, ਸੋਚਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਆਦਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ, ਪਰ ਪੂਰੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ ਨਾਲ। ਕੋਈ ਵੀ ਮਸ਼ੀਨ ਜਾਂ ਡਿਵਾਈਸ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ, ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਦੀ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਆਖਰੀ ਕਿਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਤਕਨੀਕ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੀ ਭੇਂਟ ਨਾ ਚੜ੍ਹਨ ਦਿਓ। ਜਾਗਰੂਕ ਰਹੋ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹੋ।

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖੁਰਾ ਸੱਚ
ਚਾਨਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅੱਲਖ
ਪਿੰਡ ਗੁਰਨੇ ਬੁਰਦ (ਮਾਨਸਾ), ਸੰਪਰਕ
9876888177

ਇਹ ਸਾਹਿਤ ਕਿਸ ਚਿੜੀ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ?

ਸਾਡੇ ਡਰਾਇੰਗ ਰੂਮਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਕੋਈ ਉੱਚ ਪਾਏ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਮਿਲੇ। ਅਲਬਰਟ ਆਇਨਸਟਾਇਨ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਬੜਾ ਘੱਟ ਹੈ। 'ਚੰਗੇ-ਚੰਗੇ' 'ਸਿਆਣੇ ਬਿਆਣੇ' ਦਿਖਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਕਿਤਾਬ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 'ਗੀਡਿੰਗ ਹੈਬਿਟ' (ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਰੁਚੀ) ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਾਕੀਆਂ ਦੀ ਜੇਕਰ ਆਪਾਂ ਛੱਡ ਵੀ ਦੇਈਏ, ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਅਧਿਆਪਕ ਵੀ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਆਦੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਹਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਕਸੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਿਤਾਬ ਨਾਲ ਮੋਹ ਨਹੀਂ ਪੈਣ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਡੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮਹਿਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਬੂਟਾ ਮੌਲਦਾ। ਸਾਡੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤਕ ਝਲਕਾਰੇ ਹਨ ਉਹ ਤਾਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਬੋੜ੍ਹਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਚੇਤਕ ਲੱਗੇ ਜੇ ਉਹਨੇ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਧੀਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਪੜ੍ਹ ਲਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਧੀਰ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਹੋਵੇ ਉਹ ਪ੍ਰ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੇ। ਉਹ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਾਵਲ ਪੜ੍ਹਕੇ ਉਸਦੇ ਬਾਕੀ ਨਾਵਲ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸਭ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਨੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਦਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਅਸਲ ਮੰਤਵ ਕੀ ਹੈ। ਉਹ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਉੱਤੇ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉੱਨਾ ਕੁ

'ਬਣਦਾ ਸਰਦਾ' ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾ ਕੇ 'ਬੁੱਤਾ ਸਾਰ' ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਭੁੱਲਭੁਲੇਖੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹਦਾ ਦਿਖ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਹਦੀ ਚੰਗੀ 'ਬੁੱਭ ਠੱਪੀ' ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਹਵਾ ਰੁਮਕੀ ਹੈ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਉਭਾਰਨ ਲਈ, ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਭਾਰਨ ਲਈ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਢੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਗਰੁੱਪ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਸੁਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਅਤੇ ਡਾ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਹਾ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਦੇਖਰੇਖ ਹੇਠ ਉਸ ਗਰੁੱਪ ਨਾਲ ਭਰਵੀਂ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫਨ ਦਾ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਰਾਲੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਹਾਸ਼ੀਏ ਉੱਤੇ ਪਿਆ ਸਾਹਿਤ ਸਾਡੇ ਮੱਥੇ ਵਿੱਚ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੀ ਚਿਣਗ ਸੁੱਟੇ। ਬਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਹੁਣ ਲਾਇਬਰੇਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਦਾ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਣ ਗੱਲ ਸਾਡੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤਕ ਚੇਤਕ ਕਿੰਝ ਲਾਉਣੀ ਹੈ? ਜੇ ਗਲਤੀ ਸਾਡੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ, ਕੀ ਅਸੀਂ ਉਹ ਹੀ ਗਲਤੀ ਦੁਹਰਾਉਣੀ ਹੈ? ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਲਾਇਬਰੇਰੀਆਂ ਦੇ ਤਾਲੇ ਖੁੱਲ੍ਹਵਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਿਰਸੰਕੋਚ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਾ ਸਕਣ ਅਧਿਆਪਕ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਨੈਤਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਿਤਾਬ 'ਜਿਉਣ ਦਾ ਹੁਨਰ' ਲਿਖਣਾ ਕੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਮੈਗਜ਼ੀਨ 'ਆਲੋਭੋਲੋ' ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ

ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਿਖ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸਾਹਿਤਕ ਰੁਚੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰ ਸਕੂਲ ਆਪਣਾ ਵੀ ਬਾਲ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਕੱਢ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਸਕੇ। 'ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਮੁਹਾਲੀ' ਵੀ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਦੋ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਕੱਢ ਰਿਹਾ ਹੈ। 'ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਿੱਖਿਆ' ਅਤੇ 'ਪੰਖੜੀਆਂ ਨਾਂ ਦੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਮੈਗਜ਼ੀਨਾਂ ਦਾ ਸਲਾਨਾ ਚੰਦਾ 120 ਰੁਪਏ (ਦੋਵਾਂ ਦਾ 240 ਰੁਪਏ ਸਾਲ ਦਾ) ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸਕੂਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਛਪਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਗੁਣ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਅਰਕਾ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਤੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਖਰੜੇ ਮੰਗਾਏ ਹਨ। ਵਿਭਾਗ ਇਹ ਕਿਤਾਬਾਂ ਆਪ ਛਪਵਾ ਕੇ ਭੇਜੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਹੈ। ਕੁੱਤੀਕਾਰੀ ਕਦਮ ਹੈ। ਗੁਣ ਹਵਾ ਰੁਮਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਆਓ, ਆਪਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਸ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨਾਲ ਮਾਲਾਮਾਲ ਕਰੀਏ। ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਛੋਟੀ ਮੋਟੀ 'ਚੰਜ ਦੀ ਲਾਇਬਰੇਰੀ' ਕਾਇਮ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਈਏ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਕੋਲਾਈ ਮੋਰੋਸੋਟ ਲਿਖਦਾ ਹੈ: ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਾਦੂ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਅਸੰਭਿਅਕਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਹੈ।

ਰਾਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੱਬੀ
8968946129

ਕੈਫੀਨ ਦਾ ਮਾਇਆਜਾਲ

ਕੈਫੀਨ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਤੇਜਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਫੀ, ਚਾਹ, ਕੋਕੋ ਪਾਊਡਰ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੈਫੀਨ ਕਈ ਠੰਢੇ ਪੇਅ, ਐਨਰਜੀ ਡ੍ਰਿੰਕ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਗਰੂਕ ਰਹਿਣ, ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਕਾਵਟ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਕੈਫੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਘੱਟ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕੈਫੀਨ ਦੇ ਕੁਝ ਲਾਭ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਅਧਿਕ ਮਾਤਰਾ ਸਿਹਤ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕੈਫੀਨ ਦੇ ਵਰਤੋਂ, ਲਾਭ ਅਤੇ ਖਤਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣਾ ਸਿਹਤਮੰਦ ਜੀਵਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਕੈਫੀਨ ਕੀ ਹੈ ?
ਕੈਫੀਨ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਉਤੇਜਕ ਰਸਾਇਣ ਹੈ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਤੰਤਰਿਕ ਤੰਤਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਚੁਸਤ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਕਾਵਟ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੈਫੀਨ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਦਿਮਾਗੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਉਤੇਜਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਰਜਾ ਅਤੇ ਚੁਸਤੀ ਵੱਧਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਕੈਫੀਨ ਦੀ ਬਣਤਰ
ਕੈਫੀਨ ਇੱਕ ਰਸਾਇਣਕ ਯੋਗਿਕ ਹੈ ਜੋ ਅਲਕਲਾਇਡ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਰਸਾਇਣਕ ਫਾਰਮੂਲਾ C8H10N4O2 ਹੈ।

ਇਹ ਇੱਕ ਸਫ਼ੇਦ ਕ੍ਰਿਸਟਲ ਜਿਹੇ ਪਾਊਡਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸੁਆਦ ਕੌੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਘੁਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਕੈਫੀਨ ਦੇ ਆਮ ਸਰੋਤ
ਕੈਫੀਨ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਤ੍ਰਿਮ ਦੋਹਾਂ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤ
ਕੋਫੀ, ਚਾਹ, ਕੋਕੋ ਪਾਊਡਰ ਅਤੇ ਚਾਕਲੇਟ, ਕ੍ਰਿਤ੍ਰਿਮ ਕੈਫੀਨ, ਠੰਢੇ ਪੇਅ ਅਤੇ ਕੋਲਾ ਪੇਅ, ਐਨਰਜੀ ਡ੍ਰਿੰਕ, ਕੁਝ ਦਰਦਨਾਸ਼ਕ ਦਵਾਈਆਂ।
ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਫੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੈਫੀਨ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕੈਫੀਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ
ਘੱਟ ਅਤੇ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕੈਫੀਨ ਦੇ ਕਈ ਲਾਭ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਚੁਸਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ
ਕੈਫੀਨ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਉਤੇਜਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਜਾਗਰੂਕ ਅਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਬਕਾਵਟ ਵਿੱਚ ਕਮੀ
ਇਹ ਬਕਾਵਟ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਰਜਾ ਦੇ

ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ।
ਸਰੀਰਿਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ
ਕਈ ਖਿਡਾਰੀ ਆਪਣੀ ਸਹਿਣ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਣ ਲਈ ਕੈਫੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤੋਂ
ਕੈਫੀਨ ਕੁਝ ਦਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਦਰਦ ਅਤੇ ਮਾਈਗ੍ਰੇਨ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੈਫੀਨ ਦੀ ਅਧਿਕ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕੈਫੀਨ ਦੀ ਵੱਧ ਮਾਤਰਾ ਕਈ ਸਿਹਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਨੀਂਦ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ
ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੈਫੀਨ ਨੀਂਦ ਨਾ ਆਉਣ ਜਾਂ ਨੀਂਦ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਘਬਰਾਹਟ
ਵੱਧ ਕੈਫੀਨ ਚਿੰਤਾ, ਬੇਚੈਨੀ ਅਤੇ ਚਿੜਚਿੜਾਪਣ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਦਿਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ
ਇਹ ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਣ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਪ੍ਰਾਚਣ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ
ਕੈਫੀਨ ਪੇਟ ਵਿੱਚ ਜਲਨ ਅਤੇ ਐਸਿਡਿਟੀ ਦਾ ਕਾਰਨ

ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਆਦਤ ਜਾਂ ਨਿਰਭਰਤਾ
ਕੈਫੀਨ ਦੀ ਨਿਯਮਿਤ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਆਦਤ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਛੱਡਣ 'ਤੇ ਸਿਰਦਰਦ ਅਤੇ ਬਕਾਵਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਠੰਢੇ ਪੇਅ ਅਤੇ ਐਨਰਜੀ ਡ੍ਰਿੰਕ ਵਿੱਚ ਕੈਫੀਨ

ਨਿਯੁਕਤਕ
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਮੁਖ ਸੁਆਦਕ, ਪ੍ਰਿਤਮ ਕੋਰ ਪੀੜ ਖਰਾ ਸੱਚ
ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ
ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ

ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਕਈ ਠੰਢੇ ਪੇਅ ਅਤੇ ਐਨਰਜੀ ਡ੍ਰਿੰਕ ਵਿੱਚ ਕੈਫੀਨ ਮਿਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਅ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤਰੁੱਤ ਉਰਜਾ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।
ਪਰੰਤੂ ਐਨਰਜੀ ਡ੍ਰਿੰਕ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਕੈਫੀਨ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕਰ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਿਹਤ 'ਤੇ

ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਕੈਫੀਨ ਦੇ ਲਾਭ
ਤਰੁੱਤ ਉਰਜਾ ਅਤੇ ਚੁਸਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।
ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ।
ਬਕਾਵਟ ਘਟਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਰੀਰਿਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੈਫੀਨ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ
ਨੀਂਦ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਬੇਚੈਨੀ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵੱਧ ਸ਼ੱਕਰ ਨਾਲ ਵਜ਼ਨ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਣ ਅਤੇ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਵੱਧ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਭਾਵ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਰਜਾ ਵਿੱਚ ਅਚਾਨਕ ਕਮੀ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਕੈਫੀਨ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਰਤੋਂ

ਸਿਹਤ ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਹਿਰ ਕੈਫੀਨ ਦੀ ਸੰਯਮਿਤ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਬਾਲਗ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੈਫੀਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸੀਮਿਤ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਕਿਸ਼ੋਰਾਂ ਨੂੰ ਕੈਫੀਨ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਗਰਭਵਤੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੈਫੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੈਫੀਨ ਵਾਲੇ ਪੇਅ ਪੀਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਨੀਂਦ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੈਫੀਨ ਦੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਵਰਤੋਂ

ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੈਫੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਿਹਤ-ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਘੱਟ ਸ਼ੱਕਰ ਵਾਲੇ ਪੇਅ
ਕੰਪਨੀਆਂ ਘੱਟ ਸ਼ੱਕਰ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕੈਫੀਨ ਵਾਲੇ ਪੇਅ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਫੰਕਸ਼ਨਲ ਬੇਵੇਰੇਜ
ਕੈਫੀਨ ਨੂੰ ਵਿਟਾਮਿਨ, ਖਣਿਜ ਅਤੇ ਐਂਟੀਓਕਸੀਡੈਂਟ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਹੋਰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਪੇਅ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਮਾਤਰਾ
ਐਨਰਜੀ ਡ੍ਰਿੰਕ ਵਿੱਚ ਕੈਫੀਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 'ਤੇ ਵਧੀਆ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸਿਹਤ ਖਤਰੇ ਘਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

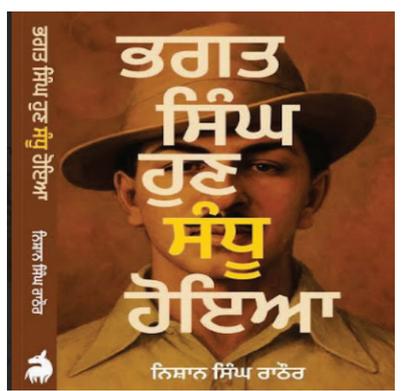
ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਜੋਂ ਖੋਜ
ਵਿਗਿਆਨੀ ਦਿਮਾਗੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਕੁਝ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੈਫੀਨ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਲਾਭਾਂ 'ਤੇ ਖੋਜ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੈਫੀਨ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਉਤੇਜਕ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਜੋ ਸੰਯਮਿਤ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ, ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਸਰੀਰਿਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਵੱਧ ਮਾਤਰਾ—ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਐਨਰਜੀ ਡ੍ਰਿੰਕ ਅਤੇ ਵੱਧ ਸ਼ੱਕਰ ਵਾਲੇ ਪੇਅ ਰਾਹੀਂ—ਚਿੰਤਾ, ਨੀਂਦ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਅਤੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕੈਫੀਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈ ਸਕਣ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਣ।

ਪੁਸਤਕ- ਸਮੀਖਿਆ ; ਪੁਸਤਕ- ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਹੁਣ ਸੰਧੂ ਹੋਇਆ

ਲੇਖਕ- ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਰਾਠੌਰ
ਸਫ਼ੇ- 96, ਕੀਮਤ- 250 ਰੁਪਏ, ਵਰ੍ਹਾ- 2025.
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ- ਸਪਰੋਡ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਰਾਮਪੁਰ (ਲੁਧਿਆਣਾ)
ਹਰਿਆਣੇ ਵਰਗੇ ਹਿੰਦੀ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਛੱਪਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ! ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਿਸੇ ਚਰਚਿਤ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਗੱਲ ਚੱਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁੱਖਧਾਰਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਮੁਕੰਮਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਹ ਹੈ ਡਾ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਰਾਠੌਰ ਦੀ ਨਵ- ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਾਵਿ- ਪੁਸਤਕ 'ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਹੁਣ ਸੰਧੂ ਹੋਇਆ' ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਦਸੰਬਰ- 2025 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋ ਕੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ।
ਇਕ ਕਾਵਿ- ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ ਕੁਲ- 56 ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਤੋਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ

ਪੁਸਤਕ ਅਜੋਕੇ ਸਮਾਜਕ ਵਰਤਾਰੇ ਉੱਪਰ ਕਰਾਰੀ ਚੋਟ ਮਾਰਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਰ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸੂਰਬੀਰ ਯੋਧਿਆਂ, ਮਹਾਪੁਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂਆਂ- ਪੀਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਤਾਂ- ਗੋਤਾਂ ਦੇ ਬੰਧਨ ਵਿਚ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਛੋਟਿਆਂ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ; 'ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਹੁਣ ਸੰਧੂ ਹੋਇਆ / ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਕੱਬਜ, ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡੀ ਜਾਵਣ / ਲੋਕ ਇੱਥੇ ਹਰ ਰੋਜ਼।' (ਪੰਨਾ- 13)
ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚ ਲਿਖਦਿਆਂ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਗੁਰਭਜਨ ਗਿੱਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, "ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਸਮਝਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੌਣ ਵੱਢੇ, ਟੋਟਿਆਂ 'ਚ ਵੰਡ ਕੇ ਲੋਕ ਕੁੱਟਣੇ ਤੇ ਲੁੱਟਣੇ ਆਸਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਨੁਕਤਾ ਹੈ ਨਵੇਂ ਉਭਾਰ ਦਾ। ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਹਕੂਮਤਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਗਦਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ। ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਲਾਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਸਾਨੂੰ ਜਗਾਉਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।" (ਪੰਨਾ- 11)
ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਰੂਣ- ਹੱਤਿਆ, ਕਿਰਸਾਨੀ

ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਰਿਸ਼ਤਵਸ਼ੋਰੀ, ਬਦਲਾਬੇਰੀ, ਅੱਤਿਆਚਾਰ, ਅਨਿਆਂ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਾਤਰਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਰੂਪਮਾਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਕਾਵਿ- ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਕਿਸੇ ਅਚੰਭੇ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜੋਕੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਇਕੱਲੀ ਪਿਆਰ- ਮੁਹੱਬਤ ਨਾਲ ਲਬਰੇਜ਼ ਸ਼ਾਇਰੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਘੜਦੇ ਹੋਏ ਵੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਵੱਡਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੋਸ਼ਲ- ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਵਰਤਮਾਨ ਪਰਿਪੇਖ ਦੀ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਬੰਦੇ ਨਾਲੋਂ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਵੱਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਪੁੱਠੇ ਪਾਸੇ ਤੋਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਪਾਸੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਇਸ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਜਿਸਨੇ ਮੁੱਖਧਾਰਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ਾਇਰੀ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਭਰਵੀਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਈ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕ।
ਡਾ. ਦੇਵਿੰਦਰ ਬੀਬੀਪੁਰੀਆ
ਮੋਬਾਇਲ- 94670-39382

ਬੋਲਣ ਰੰਗ ਫੁਲਕਾਰੀ ਦੇ

ਅਸੀਂ ਕੁੜੀ ਵਾਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਵੇਲੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ੁਮੂਲੀਅਤ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸਿਓਂ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਕੁੜੀ ਲਾਲ ਸੂਹਾ ਸੂਟ ਪਾਈ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਤੁਰੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਅਸੀਂ ਰੁਕ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬੀਬੀ ਆਈ ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸੂਹੀ ਫੁਲਕਾਰੀ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਫੁਲਕਾਰੀ ਕੁੜੀ ਦੇ ਮੋਢਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪਾਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਲੈ ਗਏ।

ਦੇਖ ਲਓ ਇੱਕ ਫੁਲਕਾਰੀ ਦੇ ਕੇ ਅਗਲੇ ਮਿੰਟ 'ਚ ਲੈ ਗਏ। ਮੇਰੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲਿਆ। ਕੋਲ ਖਲੋਤੀ ਨਵੀਂ ਨਵੇਲੀ ਵਹੁਟੀ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵੱਲ ਤੱਕਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਕੁੱਝ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਭਰੀਆਂ ਸਨ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, "ਤੈਨੂੰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਏਦਾਂ ਹੀ ਲੈ ਆਏ ਸੀ। ਇਹੀ ਗੀਤ ਐ।" ਮੈਂ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਈ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੀ ਨਵੀਂ ਨਵੇਲੀ ਅੱਖਾਂ ਨੀਵੀਆਂ ਕਰੀ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚਲਾ ਪਾਣੀ ਲੁਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੰਥ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਿੰਨਾ ਅੱਖਾਂ ਐ ਇਹ ਸਭ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਰੋਕੀ ਰੱਖਣਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਮਾਂ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦੀ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਦਾ ਵਹਿਣ ਵਹਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਕੀਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਘੁੰਟ ਕੇ ਗਲਵੱਕੜੀ ਪਾਵਾਂ। ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ? ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਡੱਕਿਆ ਵਹਿਣ ਬਾਹਰ ਆ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਅੰਦਰਲਾ ਉਦਰੇਵਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿਸਣਾ ਉਸ ਦੇ ਰੋਣ ਪਿੱਛੇ ਕਈ ਸਵਾਲ ਉਪਜ ਪੈਂਦੇ ਸਨ। ਕਈ ਸਿਆਣੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਗਨਾਂ ਮੌਕੇ ਰੋਣ ਤੋਂ ਵਰਜਦੀਆਂ।

ਕਿਉਂ ਸੁੱਖੀ ਸਾਂਦੀ ਸ਼ਗਨਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ ਰੋਣੀ ਏਂ ? ਵਿਚਾਰੀ ਕੀਹਨੂੰ ਕੀਹਨੂੰ ਸ਼ਬਾਈ ਦਿੰਦੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਪੇ ਭੈਣ ਭਰਾ ਯਾਦ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਮੇਰੀ ਸੋਚ ਸੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਕੁੱਝ ਨਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ। ਮੈਥੋਂ ਮੁੜ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵੱਲ ਨਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਨਵਾਂ ਨਵਾਂ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵੀ ਉਸ ਵੱਲ ਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਭਾਂਪਦਿਆਂ ਉਸ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਲੈ ਗਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਿਆ ਹਰ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਮੌਕੇ ਦੀ ਨਜ਼ਾਕਤ ਵੇਖਦਿਆਂ ਇਸ

ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸੋਚ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਾਹਨੂੰ ਜਵਾਬਦਾਰੀ ਦਾ ਮਨ ਅੱਖਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਮਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗੱਲੋਂ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰੀ ਸੀ। ਨਵੀਂ ਨਵੀਂ ਸੀ, ਸਹਿ ਨੀ ਹੋਇਆ। ਮੇਰੀ ਸੋਚ ਦੌੜਨ ਲੱਗੀ ਆਮ ਕਰ ਕੇ ਧੀਆਂ ਐਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸਭ ਸਹਿਣ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਮਾਪੇ, ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਆਉਂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਹੁਣ ਜ਼ਮਾਨਾ ਬਹੁਤ ਬਦਲ ਗਿਆ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ ਬੀਬੀ ਰਜਨੀ ਦੇ ਕਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਤਰ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਣ ਲੱਗੀ... ਧੀਆਂ, ਗੁਆਂਢੀਆਂ, ਕਾਮਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਾ... ਇਹ ਸਤਰਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤੇ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਢੁਕਦੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਥਾਂ, ਨਵਾਂ ਘਰ, ਨਵੇਂ ਰਿਸ਼ਤੇ-ਨਾਤੇ, ਨਵੇਂ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਰਚਣ-ਮਿਚਣ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਨਵਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਸੁਚੱਜੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸ ਨਾਲ ਤਾਲ-ਮੇਲ ਬਿਠਾ ਲਵੇ ਅਤੇ ਕੁੜੀ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ ਤਾਂ ਕਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਸੁਖਾਲੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਨਵੀਂ ਵਿਆਹੀ ਦੇ ਮੋਢਿਆਂ ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਫੁਲਕਾਰੀ ਦਾ ਹਰ ਇੱਕ ਰੰਗ ਬੋਲਦਾ ਜਾਪਦਾ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਨਵੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਾ ਕੇ ਇਹ ਸਮਝਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ... ਇਹਨਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣਾ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਜੋਗੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ... ਦਿਲ ਦਿਮਾਗ ਚਲੋ-ਚਾਲ ਤੁਰਨ ਲੱਗੇ। ਕੀ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਸਿਰਫ ਕੁੜੀ ਨੇ ਹੀ ਨਿਭਾਉਣੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ? ਉਮੀਦ ਤਾਂ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਇਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੋਢਿਆਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਫੁਲਕਾਰੀ ਦੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਐਨੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਸਿਰ ਚੁੱਕੀ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਦਿਸਦੀਆਂ।

ਕੁੱਝ ਕੁ ਕੁੜੀਆਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਕੁੱਝੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ। ਕਈ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹੀ ਬਗਾਵਤ 'ਤੇ ਉੱਤਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਨਿੱਕੀ ਨਿੱਕੀ ਗੱਲ ਮੰਨਵਾਉਣ ਤੇ ਹੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਗੁੱਝਾ ਜਿਹਾ ਕਲੋਸ਼

ਪਾਈ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਲੋਕ ਗੀਤ ਦੀਆਂ ਪੰਕਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਅਖਾਣ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ... ਲਾਈ ਲੱਗ ਨਾ ਹੋਵੇ ਘਰ ਵਾਲ ? ਚੰਦਰਾ ਗੁਆਂਢ ਬੁਰਾ... ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਐ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਲਾਈ ਲੱਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਨਾ ਘਰ ਵਾਲਾ, ਨਾ ਘਰ ਵਾਲੀ, ਨਾ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜੀਅ। ਲਾਈ ਲੱਗ ਲੋਕ ਹੀ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਦੇਖੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਜੀਆਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਉਹਨਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਆਂ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਰ੍ਹੇ ਛਿਮਾਹੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਨੀਚਾ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਚਾਦਰੋਂ ਬਾਹਰ ਪੈਰ ਵੀ ਪਸਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਪ ਤਾਂ ਅੱਥੇ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਨੇ ਬਾਕੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਅੱਖਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਕਹਿਣਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਸਹਿਣਾ ਨਹੀਂ। ਕਈ ਕੁੜੀਆਂ ਸਿਰਫ ਸਹਿੰਦੀਆਂ ਨੇ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ। ਕੁੱਝ ਵੀ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੋਚ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੌਰ
9876714004

ਆਪਣਾ ਪੇਕਾ ਪਰਿਵਾਰ ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਕਰਕੇ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਮੋਸ਼ੀ ਨਾ ਸਹਿਣੀ ਪਵੇ। ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾ ਕੇ ਚੱਲਣਾ ਆਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿਣ ਯੋਗ ਗੱਲ ਕਹਿ ਵੀ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦੀ ਸਹਿਣ ਯੋਗ ਗੱਲ ਸਹਿ ਵੀ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਆਲ-ਦੁਆਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੀ ਦੇਖਣ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਮੁੰਡਾ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਦਾ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ... ਮਾਂ ਦਾ ਦੁਲਾਰਾ... ਜਾਂ ਫਿਰ... ਪਤਨੀ ਭਗਤ... ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਬੜੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਪਾਸਾ ਅਣਗੋਲਿਆ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਣਗੋਲਿਆ ਪਾਸਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੱਬੂ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚਲਾ ਪਾੜਾ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਈ ਵਾਰ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪਰਿਵਾਰ ਚੰਗੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਅਮੀਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁੱਪ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਆਮ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਮੁੰਡਾ ਸਿਆਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨੂੰ ਵੀ ਘਟਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਵੀ ਘਟਣ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਬੀਬੀਆਂ (ਮਾਂ ਅਤੇ ਪਤਨੀ) ਬੜੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ। ਉਹ ਵਿਚਾਰਾ ਦੋ ਪੁੜਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਪਿਸ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਪਤਨੀ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰੇ ਤਾਂ ਮਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਜਰਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਜੇ ਮਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰੇ ਤਾਂ ਪਤਨੀ ਨਹੀਂ ਜਰਦੀ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਬੀਬੀਆਂ ਮੁੰਡੇ ਦੀਆਂ ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਧ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੁੱਖੀ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਧੂ-ਘੜੀਸ ਵਾਲਾ ਪਿਆਰ ਉਸ ਨੂੰ ਹਜ਼ਮ ਕਰਨਾ ਅੱਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਤੋਂ ਹੀ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਲੱਭ ਕੇ ਘਰੋਂ ਟਾਲ ? ਵੱਟਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਾਲ ? ਵੱਟਣ ਨਾਲ ? ਕਈ ਵਾਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਧ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀਆਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੁਲਝਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹੀ ਵੱਡੀਆਂ ਹੋ ਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਬਿਖਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕੁੱਝ ਕੁ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਨਵਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਕੁੜੀ ਲਈ ਇੱਕ ਤਲਿਸਮੀ ਥਾਂ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਲ ?-ਹੋਲ ? ਕਈ ਵਰ੍ਹੇ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ। ਜਦੋਂ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਜੀਆਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ-ਅੰਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਚ-ਮਿਚ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰ

ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੀਅ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣਪੁਣੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਗਲਤੀ 'ਤੇ ਪਰਦਾ ਪਾਉਣਾ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ। ਸਹੁਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਇੱਜ਼ਤ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।

ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘਾਟੇ ਦਾ ਸੋਦਾ ਇਹ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਜੀਆਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਗੁਣ-ਅੰਗੁਣ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਚੁੱਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਜੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਉਮੜਦਾ। ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਸੰਸਕਾਰ ਵੱਖਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਕਈ ਕੁੜੀਆਂ ਆਪਣੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਰਤ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਸਭ ਨਾਲ ? ਆਪਣਾ ਵਿਹਾਰ ਸਹੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਾਮਯਾਬ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਵਰਤੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਫਰ ਖੂਬਸੂਰਤ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਮਾਪਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਧੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਚੰਗੇ ਸੰਸਕਾਰ ਅਤੇ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਸਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨਾ ਹੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭਰੇ ਸੁਖਾਵੇਂ ਮਾਹੌਲੇ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਆ ਵੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰਲ ? ਮਿਲ ਕੇ ਸੁਲਝਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣਾ ਆਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੁਹਣੇ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਇਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਰੂਪੀ ਫੁਲਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣ ਦਾ ਢੰਗ ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਖੂਬਸੂਰਤ ਰੰਗਾਂ ਵਾਲੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਫੁਲਕਾਰੀ ਦਾ ਹਰ ਰੰਗ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦਰਸਾ ਕੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਵਿਹੜਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁਰਕਤਾਂ ਅਤੇ ਰੋਣਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਕਰ ਸਕੇ।

ਮੋਹ ਦੀਆਂ ਤੰਦਾਂ ਸਾਂਭ ਕੇ ਰੱਖੋ, ਸਿੱਖੇ ਸਾਂਭਣ-ਢੰਗ ਫੁਲਕਾਰੀ ਦੇ। ਸਹਿਜ ਮਤੇ ਨਾਲ ਸੁਣ ਕੇ ਵੇਖੋ, ਬੋਲਣ ਰੰਗ ਫੁਲਕਾਰੀ ਦੇ।

ਸੰਤਰੇ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ : ਨਾਗਪੁਰ

ਪਿਆਰੇ ਬੱਚਿਓ ! ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ, ਨਮਸਕਾਰ, ਜੇ ਹਿੰਦ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਖਾਸ ਜਲ੍ਹਿ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸ਼ਹਿਰ ਨਾਗਪੁਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਬੱਚਿਓ ! ਨਾਗਪੁਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗੌਰਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪ੍ਰਾਂਤ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਲਗਪਗ ਪੂਰਵ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਸੰਤਰੇ ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਨਾਗਪੁਰ ਨੂੰ " ਔਰੇਂਜ ਸਿਟੀ ", " ਸੰਤਰੇ ਦੀ ਨਗਰੀ ", " ਸੰਤਰੇ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ " ਆਦਿ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਸੰਤਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ - ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਨ। ਬੱਚਿਓ ! ਨਾਗਪੁਰ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਦੀਆਂ ਦੀ ਰੁੱਤ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸਾਫ ਸੁਥਰੇ, ਸੁੰਦਰ ਤੇ ਗ੍ਰੀਨੈਸਟ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬੱਚਿਓ ! ਨਾਗਪੁਰ ਤੋਂ ਪੰਜਾਹ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਰਾਮਟੇਕ ਮੰਦਿਰ ਦੇਖਣਯੋਗ ਖਾਸ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਾਨ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਅਤੇ ਮਨਮੋਹਕ ਹੈ। ਨਾਗਪੁਰ ਵਿਖੇ " ਦੀਕਸ਼ਾ - ਭੂਮੀ " ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੀ 14 ਅਕਤੂਬਰ 1956 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸੰਸਕਾਂ ਸਮੇਤ ਖੁੱਧ ਧਰਮ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸਾਂਚੀ ਸਤੂਪ (ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਜਿਹੀ ਦਿੱਖ ਵਾਲੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਤੇ ਖੂਬਸੂਰਤ

ਦਿਮਾਰਤ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਤੂਪ ਏਸ਼ੀਆ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਤੂਪ ਹੈ। ਬੱਚਿਓ ! ਜੀਂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾਗਪੁਰ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇ, ਤੁਸੀਂ ਡੈਗਨ ਪੈਲੇਸ ਦੇਖਣ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਣਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਤੇ ਦੇਖਣਯੋਗ ਮੰਦਰ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਭਗਵਾਨ ਬੁੱਧ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮੂਰਤੀ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ। ਡੈਗਨ ਪੈਲੇਸ ਨੂੰ " ਲੋਟਸ ਟੈਂਪਲ " ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿਖੇ ਰਮਨ ਵਿਗਿਆਨ ਕੇਂਦਰ, ਕਸਤੂਰ ਚੰਦ ਪਾਰਕ, ਲਤਾ ਮੰਗੇਸ਼ਕਰ ਸੰਗੀਤ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ, ਖੇਕਰਾਨਾਲਾ ਤੇ ਨਾਵੇਗਾਂਵ ਦਾ ਬੰਨੂ, ਸੀਤਾ ਬਰਡੀ ਕਿਲ੍ਹਾ, ਅੰਬਾਝਰੀ ਤੇ ਤੀਲਨਕਾਡੀ ਝੀਲ, ਭਗਵਾਨ ਵੈਂਕਟੇਸ਼ਵਰ ਬਾਲਾ ਜੀ ਮੰਦਿਰ ਆਦਿ ਖਾਸ ਦੇਖਣਯੋਗ ਸਥਾਨ ਹਨ। ਬੱਚਿਓ ! ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਸੇਵਾਗ੍ਰਾਮ ਸਥਾਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸਾਡੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪਿਤਾ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਇਹ ਸੇਵਾਗ੍ਰਾਮ ਆਸ਼ਰਮ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ 1933 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਹੀ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ ਲਗਪਗ ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲ ਬਤੀਤ ਕੀਤੇ। ਪਿਆਰੇ ਬੱਚਿਓ ! ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਨਾਗਪੁਰ ਦਾ " ਡਾਇਮੰਡ ਰੇਲਵੇ ਕ੍ਰਾਸਿੰਗ " ਅਜਿਹਾ ਸਥਾਨ ਹੈ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਤੋਂ ਦੱਖਣ ਅਤੇ ਪੂਰਬ ਤੋਂ

ਪੱਛਮ ਤੱਕ ਵੰਡਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ " ਜ਼ੀਰੋ ਪੁਆਇੰਟ " ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਦਕਰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਮੁੱਖਈ ਅਤੇ ਪੁਣੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾਗਪੁਰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦਾ ਤੀਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ। ਬੱਚਿਓ ! ਨਾਗਪੁਰ ਇੱਕ ਉੱਭਰਦਾ ਹੋਇਆ ਮਾਡਰਨ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ, ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸਟੈਚੂਜ, ਹਲਦੀਰਾਮ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਹੋਂਦ, ਸਿੱਖਿਆ, ਆਵਾਜਾਈ, ਸਿਹਤ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ, ਰੇਲਵੇ ਤੇ ਮੈਟਰੋ ਦੇ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੱਚਿਓ ! ਨਾਗਪੁਰ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਮਰਾਠੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ

ਇੱਥੇ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਤਿਉਹਾਰ ਗਣੇਸ਼ ਚਤੁਰਥੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਨਾਗਪੁਰ ਨੂੰ " ਹਾਰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ " ਅਤੇ " ਟਾਈਗਰ ਕੈਪੀਟਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ " ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਲਗਪਗ ਦੋ ਸੌ ਤੀਹ ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਬਾਗ ਜੂ, ਰੇਲ ਗਾਰਡਨ, ਦਰਗਾਹ ਆਦਿ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਤੇ ਦੇਖਣਯੋਗ ਸਥਾਨ ਹਨ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਾਜ ਸਮੇਂ

ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਧਰਮਾਣੀ
9478561356

ਆਰ . ਬੀ . ਆਈ . (ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ) ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਮੁੰਬਈ (ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ) ਵਿਖੇ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਸੋਨਾ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹੀ ਮਹਿਫੂਜ਼ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਾਗਪੁਰ ਦਾ ਇਹ ਨਾਮ ਨਾਗ ਨਦੀ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਦੀ

ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਦੀ ਅਤੇ ਨਾਗ ਸੱਪ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦਰਜ ਹੈ। ਬੱਚਿਓ ! ਨਾਗਪੁਰ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਲਜ਼ੀਜ ਸਵਾਦੀ ਅਤੇ ਭਾਂਤ-ਭਾਂਤ ਦੇ ਖਾਣੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਨ। ਸੰਤਰੇ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਪੈਦਾਵਾਰ ਲਈ ਨਾਗਪੁਰ " ਸੰਤਰੇ ਦੀ ਨਗਰੀ " ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਸਮੁੱਚੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 345

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 MARCH TO 19 MARCH, 2026

SUNRISE TOURS & TRAVEL

NORWEGIAN AQUA

- Sail Dates: Oct 3 – Oct 8, 2026
- From New York, NY
- Total Nights: 5
- 5 Night On Bermuda

BALCONY CABIN
\$1041 PER PERSON

INSIDE CABIN
\$908 PER PERSON

NCL NORWEGIAN
CRUISE LINE®

NORWEGIAN ESCAPE

- Sail Dates: Aug 19 – Aug 29, 2026
- From New York, NY
- Total Nights: 10
- 10 Day Caribbean Round Trip, Dominican Republic & St. Thomas

BALCONY CABIN
\$1920 PER PERSON

NORWEGIAN ESCAPE

- Sail Dates: Aug 29 – Sep 05, 2026
- From New York, NY
- Total Nights: 7
- 07 Night Canada & New England

BALCONY CABIN
\$1124 PER PERSON

INSIDE CABIN
\$914 PER PERSON

NORWEGIAN BLISS

- Sail Dates: Nov 21 – Nov 29, 2026
- From New York, NY
- Total Nights: 8
- 08 Night Bahamas on Bliss

BALCONY CABIN
\$1205 PER PERSON

NEW YORK CRUISE

Season 2026

NEW YORK CRUISE

Season 2026

NOTE : ABOVE MENTIONED PRICE INCLUDE THE CRUISE FARE AND ALL PORT TAXES

MOHINDER SINGH MIGLANI

516-690-1257
516-216-4433

22 W Marie St,
Hicksville, NY 11801

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ 'ਤੇ ਦੋਹਰਾ ਸੰਕਟ!

ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੇ ਨਿਗੂਣੇ ਭਾਅ

ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਬੋਝ ਲਾਗਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਮਾਈ

ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜਿੱਥੇ ਪਾਣੀ, ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਿੰਤਤ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਪਈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਮਾਰ ਪੈਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਿਸਾਨ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਭਾਅ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਹੁਣ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਸਨ, ਪਰ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਥੱਕਦੀਆਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੁੱਗਣੀ ਕਰਕੇ ਛੱਡਾਗੇ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕਿਸਾਨ ਜਿੱਥੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਇਹ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਭਾਅ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਹੁਣ ਲਈ ਹੀ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਡੂੰਘੇ ਸੰਕਟ ਦੇ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਕਾਰਨ 50,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਆਲੂ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਆਲੂ ਉਤਪਾਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਆਲੂਆਂ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ 20 ਰੁਪਏ ਤੈਅ ਕਰੇ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖ਼ਰੀਦ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਬਣਾਵੇ। ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਆਲੂ ਦੇ ਭਾਅ 'ਚ ਆਈ ਭਾਰੀ ਗਿਰਾਵਟ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਲੋਕ ਹੀ ਤੋੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਵਾਟਰ ਲੂ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਖਹਿੜਾ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸਾਨ ਗਹਿਰੀ ਸੋਚ 'ਚ ਡੁੱਬਿਆ ਹੈ। ਵੈਸੇ, ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਠੋਸ ਨੀਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਬੇਹੱਦ ਮੰਦੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕਿੱਲੇ ਵਿਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਤਾਜ਼ਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਲੂ ਦਾ ਭਾਅ 350 ਤੋਂ 400 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹੀ ਆਲੂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਵਿੱਚ 40 ਤੋਂ 50 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿੱਲੇ ਵਿਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਲੂ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਪਾਲਣ ਉੱਪਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਚੋਖੇ ਖਰਚੇ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ, ਪਰ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਬਚ ਕੀ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਪਾਲਣ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਠੇਕੇ ਸਮੇਤ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 80 ਤੋਂ 90,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਖਰਚਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸਾਨ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਨੁਕਸਾਨ 40 ਤੋਂ 50,000 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦਾ ਚੰਗਾ ਭਾਅ ਨਾ ਮਿਲਣਾ। ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਲਗਭਗ 3 ਲੱਖ ਏਕੜ ਉੱਪਰ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਇਸ ਉੱਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰੀਬ 1500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣਾ ਤੈਅ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵੱਡੀ ਮਾਰ 'ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਸੱਤਾ ਧਿਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਬੋਲ ਰਹੀਆਂ ਨੇ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਦੋਸ਼ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਤਾ ਧਿਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਫਿਰ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਇੱਕ ਦੋ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਹੋਰੋ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿੱਚ

ਉਠਾਉਂਦੇ ਨੇ, ਪਰ ਬਹੁਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਹੀ ਵੋਟਾਂ ਪਾ ਕੇ ਸੱਤਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ 13 ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਸੱਤ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 117 ਵਿਧਾਇਕ ਸਮੇਤ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨੀਤੀ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆ ਕੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਲ ਖ਼ਰੀਦ ਰਹੀਆਂ ਨੇ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਰੇਟ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀ ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਰੇਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ। ਸਿੱਧੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਹੀਏ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਦਾ ਸਹੀ ਭਾਅ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ। ਕਿਸਾਨ ਜਿੱਥੇ ਕੁਦਰਤੀ ਮਾਰਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲ ਰਹੇ ਨੇ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਧੱਕਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਹੁਤਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਤਰਕ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀ ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਖੁਦ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰੇਹੜੀਆਂ ਜਾਂ ਫਿਰ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚਦਾ? ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਆਪਣੀ ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਮੰਡੀਆਂ ਤੱਕ ਢੋਹਣ ਜੋਗਾ ਹੈ ਵੀ ਕਿ ਨਹੀਂ। ਬਹੁਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸੰਦ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਉਹ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸੰਦਾਂ 'ਤੇ ਖੇਤੀ ਕਰਦੇ ਨੇ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀ ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚੇ, ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਤਾਂ ਖੁਦ ਦੀ ਵਾਹੀ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਸੰਦ ਨਹੀਂ ਨੇ। ਸ਼ੇਰ, ਅਸੀਂ ਜਿਸ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਕਿਸਾਨ ਚਾਰ ਤੋਂ ਪੰਜ ਕਿੱਲਿਆਂ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵੱਡੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਮਹਿੰਗੀਆਂ

ਨਿਊਜ਼ਕਰ
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ: ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪੰਜੂ
ਖਰਾ ਸੱਚ
- ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ
9569820314

ਗੱਡੀਆਂ ਵੀ ਨੇ, ਵੱਡੇ ਟਰੈਕਟਰ ਵੀ ਨੇ ਅਤੇ ਕੰਬਾਈਨਾਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਸਾਧਨ ਨੇ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋਲ ਚਾਰ ਤੋਂ ਪੰਜ ਕਿੱਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ 2026 ਚੋਣ ਵਰ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ, ਮੰਤਰੀਆਂ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾਉਣੇ ਨੇ ਅਤੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣੇ ਨੇ, ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਨੇਤਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਵਰ੍ਹੇ ਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਿਉਂ ਐਵੇਂ ਡਰਾਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਨੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਣ ਵਾਸਤੇ ਜਿੱਥੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਇਜ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਨੇ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਉਜਾੜਨ ਵਾਸਤੇ ਕੇਂਦਰ ਹਰ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਹੀਲੇ ਅਪਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼ਿਮਲਾ ਮਿਰਚਾਂ, ਮਟਰ ਅਤੇ ਗਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਚੰਗਾ ਭਾਅ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਪਾਉਂਦਾ। ਸ਼ੇਰ, ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਅੰਦਰ ਸਮੂਹ ਬੀਜੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦਾ ਚੰਗਾ ਭਾਅ ਐਮਐਸਪੀ 'ਤੇ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 345

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 MARCH TO 19 MARCH, 2026

DISCOVER THE SOUL OF SPAIN & PORTUGAL

13 DAYS & 12 NIGHTS FROM MAY 19TH TO MAY 31ST, 2026

PACKAGE INCLUSION

- 3 night In Barcelona Premium Hotel on Double/Twin occupancy.
- 3 nights in Madrid Premium Hotel on Double/Twin occupancy.
- 2 nights in Seville Premium Hotel on Double/Twin occupancy.
- 2 night in Lisbon Premium Hotel on Double/Twin occupancy.
- 2 nights in Porto Premium Hotel on Double/Twin occupancy.
- All Breakfasts, Lunch & Dinners Included.
- Cogwheel Train to Montserrat Monastery.
- Full day trip of Montserrat with guide.
- Park Güell & Sagrada Família.
- Flamenco Show with Tapas Dinner Menu in Madrid.
- Half day guided tour of Toledo.
- Cathedral Primada de Toledo, Prado museum & Royal Palace.
- Guided City tour of Seville & Royal Alcazar.
- Seville cathedral & Giralda Tower.
- Granada city tour with guide & Alhambra palace.
- Guided tour of Lisbon & Tour to Sintra & Cascais with guide with Pena Palace.
- Guided tour Porto covering Ribeira district & Dom Luis bridge Porto.
- 6 Bridges Douro River Cruise & City tour of Porto.
- Wine cellars in Vila Nova de Gaia tasting 2 wines.
- All Tours and Transfers on Private Basis as per the itinerary with English speaking Driver and Tour coordinator.

USD 4695

Double Occupancy per person

USD 6695

Single Occupancy per person

Contact Details For Booking : Sunrise Tours & Travel

22 W Marie St, Hicksville, NY 11801

+1 (516)- 690-1257, (516)- 988-7593 & (516)- 216-4433

msmiglani22@gmail.com & sales@sunrisetoursandtravel.com

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 345

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

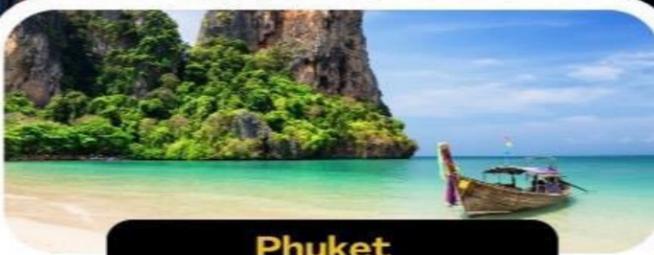
13 MARCH TO 19 MARCH, 2026

DUBAI & THAILAND TOUR

12 Night & 13 Days Tour

Dubai

Phuket

Bangkok

Pattaya

USD 1995

per person on double sharing

Valid For March 2026

All Meals are included

INCLUSIONS

- 3 Night Stay in Dubai
- 3 Night Stay in Phuket
- 3 Night Stay in Pattaya
- 3 Night Stay in Bangkok
- Flight from Phuket to Bangkok
- All Breakfast, Lunch & Dinner
- All Tours and Transfers on Private Basis
- Sightseeing as per Itinerary

HIGHLIGHTS

- ✓ Dubai City Tour
- ✓ Lotus Cruise
- ✓ Burj Khalifa
- ✓ Chao Phraya Dinner Cruise
- ✓ Tiger Kingdom
- ✓ Alcazar Show
- ✓ Golden Buddha
- ✓ Coral Island Tour
- ✓ Marble Temple
- ✓ Safari World
- ✓ Miracle Garden
- ✓ Global Village
- ✓ Big Buddha
- ✓ Wat Chalong Temple
- ✓ Pattaya City Tour
- ✓ Phi Phi Island Tour
- ✓ Phuket City Tour
- ✓ Bangkok City Tour
- ✓ Marine Park

MOHINDER SINGH MIGLANI

516-690-1257
516-216-4433

22 W Marie St,
Hicksville, NY 11801

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 345

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 MARCH TO 19 MARCH, 2026

No body have time to watch TV Advertisement
No body have time to read Physical newspapers

It's social time.

Online News, Advertisement, Promotion Anytime anywhere.
Doesn't matter where are you.

Advertisement with Preetnama.

Promote your business with TalkShow

We gave social stage to show yourself and your Business.

Business Persons, Doctor,
Advocates, VISA, Tour Travel, Actor, Singers,
writers come Join or TalkShow
and Advertisement with us on national
& International based.

**Search Just
Preetnama
Youtube
Facebook
Twitter
Instagram
LinkedIn
Tiktok**

No ned to go anywhere, Just leave message on
WhatsApp or email us. We will call you back.

Contact immediately

+1 201-312-4180, +1 917-328-8436

www.preetnama.com, www.preetnews.com

Email- preetnamausa@gmail.com

ਕਹਾਣੀ ਨੌਕਰੀ

ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਘਰਵਾਲਾ ਪਰਾਈਵੇਟ ਜੋਬ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਸਹੁਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਚ ਨਿੱਤ ਦੇ ਕਲੇਸ਼ ਤੇ ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਬਿਨਾ ਕੁੱਝ ਲਏ, ਜਮੀਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਲੱਤ ਮਾਰ ਕੇ ਦੋਨਾਂ ਨੇ ਨਵੀਂ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਵਾਤ ਕਰ ਲਈ ... ਪਲਾਟ ਲੈ ਕੇ ਉਸਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਲੋਨ ਲੈ ਕੇ ਪਿੱਛਲੇ ਸਾਲ ਮਕਾਨ ਵੀ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ ਇਕੋ ਇੱਕ ਲੜਕਾ ਸੀ, ਛੋਟਾ ਸੀ ਪਰ ਸਮਝਦਾਰ ਸੀ। ਤਿੰਨੋਂ ਜੀਆ ਵਧੀਆ ਜਿੰਦਗੀ ਗੁਜਾਰ ਰਹੇ ਸੀ। ਪਰਸੋ ਉਨਾਂ ਦੀ ਮੈਰਿਜ਼ ਅਨਵਰਸਰੀ ਸੀ, ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਲਈ, ਮਾਂ ਬੇਟੇ ਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਬਾਹਰ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਜਾਵਾਂਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਬਜਾਰ ਜਾ ਕੇ ਘਰਵਾਲੇ ਲਈ ਮਹਿੰਗੀ ਪੈਂਟ ਸ਼ਰਟ ਵੀ ਲਿਆਉਦੀ ਸੀ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਕਮੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿਸਾ ਲੋਨ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤ ਚ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਬੋੜਾ ਕਿਰਸ ਨਾਲ ਹੀ ਚੱਲਦੇ ਸੀ। ਦਿਨ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਮਾਂ ਬੇਟਾ ਚਾਅ ਜਰੂਰ ਲਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਇਹ ਦਿਨ ਤਿਉਹਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਖੁਸ਼ਨੁਮਾਂ ਮੌਕੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਬੇਫਕੀਰੀ ਨਾਲ ਅਨੰਦ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਚਾਹੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਘਰਵਾਲਾ ਪਿਆਰਾਂ ਇਨਸਾਨ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਪਿਆਰ ਵੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਮੰਮੀ ਡੈਡੀ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦੇ ਕਹਿਣੇ ਚ ਸਨ, ਹਮੇਸ਼ਾ

ਉਨਾਂ ਦੋਨਾਂ ਨਾਲ ਮਤਰੇਆ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਚ ਪਿਆਰ, ਮਾਣ ਨਾਂ ਮਿਲਨ ਕਰਕੇ ਵੀ ਉਸਦੀ ਖਾਤਰ ਜਰ ਲੈਂਦੀ ਸੀ ਜਦ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਾ ਬੱਚਿਆ ਤੇ ਉਸਦੇ ਘਰਵਾਲੇ ਨੇ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਅਲੱਗ ਹੋਣ ਦਾ ਤੇ ਬਗੈਰ ਕੁਝ ਲਏ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮਕਾਨ ਚ ਚਲੇ ਗਏ, ਉਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੜਕਾ ਵੀ ਮਸੇ ਦੇ ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ ਉਹ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਬੋਲੀ ਸੀ, ਠੱਗਿਆ ਠੱਗਿਆ ਮਹਿਸੂਸ ਤੇ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਰੜਕ ਵੀ ਸੀ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਨਖਾਹ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਦੇ ਕੇ, ਛੋਟੀ ਛੋਟੀ ਜਰੂਰਤ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵੱਲ ਦੇਖਣਾਂ ਪੈਂਦਾ ਤੇ ਪਿਆਰ ਵੀ ਨਾਂ ਮਿਲਦਾ ... ਅਲੱਗ ਹੋਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸੇਵਿੰਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ... ਪਰ ਉਹਨੇ ਘਰਵਾਲੇ ਨਾਲ ਰੋਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ। ਦਿਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੋਨੇ ਚ ਗਮ ਜਾਂ ਘਰਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀ ਰੋਸ ਸੀ ਉਸਨੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੰਗਿਆ ਸੀ ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਘਰਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਦੇ ਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਮੁਆਫ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹਦਾ ਘਰਵਾਲਾ ਆਇਆ, ਬੜੇ ਚਾਅਵਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਨਾਲ ਉਹ ਪੈਕਟ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾ ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਘਰਵਾਲੇ ਨੇ ਬੇ ਦਿਲੀ ਜਿਹੇ ਨਾਲ ਖੋਲ੍ਹਿਆ, ਮਹਿੰਗਾਂ ਬਰੈਂਡ ਦੇਖ ਕੇ ਤਲਖੀ ਜਿਹੀ ਨਾਲ ਬੋਲਿਆ ਬੱਸ ਫੂਕੀ ਜਾਉ ਪੈਸੇ। ਮਾਂ ਪੁੱਤਰ ਅਵਾਕ ਜਿਹੇ ਹੋ ਗਏ, ਪੁੱਤਰ ਵੀ ਸਹਿਮ ਗਿਆ ਪਰ ਬੇ ਪਰਵਾਹ ਹੋ

ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਪਾਪਾ ਬਸ ਇਹ ਪਾ ਕੇ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਊ ਬਾਹਰ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਜਾਣਾਂ ਹੈ। ਖਹਿ ਜਾਊ ਟਿੱਕ ਕੇ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾਂ ਜੂਣਾਂ ਬਾਹਰ... ਉਜਾੜਾਂ ਧਰਿਆ ਹੋਇਆ ਤੁਸੀਂ। ਮਾਂ ਪੁੱਤ ਦੋਵੇਂ ਰੋਂਦੇ ਰੋਂਦੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਚ ਚਲੇ ਗਏ, ਮੈਰਿਜ਼ ਅਨਵਰਸਰੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਚਾਅ ਉਡ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ... ਕਾਫੀ ਚਿਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਚ ਰੋਂਦੀ ਰਹੀ, ਰੋਟੀ ਪਕਾਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਘਰਵਾਲਾ ਬਾਹਰ ਡਰਾਇੰਗ ਰੂਮ ਚ ਸੋਢੇ ਤੇ ਲੰਮੇ ਪੈ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜੇ ਉਹ ਕਮਰੇ ਚ ਲੰਬੀ ਪਈ ਹੋਈ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਦਾ ਫੋਨ ਆ ਗਿਆ ... ਭੈਣ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈਪੀ ਮੈਰਿਜ਼ ਅਨਵਰਸਰੀ ਉਹ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਈ ਕਹਿੰਦੀ ਕਾਹਦੀ ਵਧਾਈ, ਰੋ ਰੋ ਕੇ ਉਸ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ, ਨਾਲ ਹੀ ਪੁਰਾਣੇ ਗਿਲੇ ਵੀ ਜੁਥਾਨ ਤੇ ਆ ਗਏ, ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਉਹ ਬੋਲਦੀ ਰਹੀ, ਭੈਣ ਨੇ ਟੋਕਿਆ ਵੀ ਨਾਂ ਸੁਣਦੀ ਰਹੀ, ਉਹ ਬੋਲਦੀ ਰਹੀ ਭਲਾ ਸਾਡਾ ਕਸੂਰ ਕੀ ਏ ... ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੈਣ ਬੋਲੀ ਕਹਿੰਦੀ ਚਲੋ ਕੋਈ ਨਾਂ ਉਹ ਹੋਰ ਭੜਕ ਗਈ, ਲੈ ਕੋਈ ਕਿਵੇਂ ਨਾਂ ... ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਉਹ ਹੋਰ ਬੋਲਦੀ ਰਹੀ ਭੈਣ ਕਹਿੰਦੀ ਗੱਲ ਤੇ ਤੇਰੀ ਠੀਕ ਪਰ ਮੇਰਾ ਇੱਕ ਕਹਿਣਾਂ ਮੰਨੇਗੀ, ਕਹਿੰਦੀ ਤੁਹਾਡਾ ਕਹਿਣਾਂ ਮੈ ਟਾਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ, ਤੁਸੀਂ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਨਹੀਂ ਮਾਂ ਹੋ ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਕਹਿੰਦੀ ਹੁਣ ਇੱਛ ਕਰ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ, ਰੋਟੀ ਬਣਾਂ ਤੇ ਬਾਹਰ ਉਸ ਕੋਲ ਚਲੀ ਜਾ ... ਕਹਿੰਦੀ

ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਉਸ ਕੋਲ ਹੁਣ ਜਾਣਾ ... ਭੈਣ ਕਹਿੰਦੀ ਬੱਸ ਰੋਟੀ ਬਣਾ ਗਲ ਭਾਵੇਂ ਨਾ ਕਰੀ, ਬੱਸ ਇੰਨਾ ਕਹੀ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਅਵਾਜ਼ ਮਾਰ ਕੇ ਕਹੋ ਰੋਟੀ ਖਾ ਲਵੋ। ਉਹ ਅਣਮੰਨੇ ਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਸੋਈ ਚ ਚਲੀ ਗਈ, ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਸੋਚ ਰਹੀ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਘਰਵਾਲਾ ਬਾਹਰ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਝ ਹੀ, ਬੇਟਾ ਵੀ ਅੰਦਰ ਗੁਮਸ਼ੁਮ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪਿਉ ਨੂੰ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਸ ਰੋਟੀ ਪਕਾਈ ਤੇ ਘਰਵਾਲੇ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਕਹਿੰਦੀ ਖਾ ਲਵੋ। ਘਰਵਾਲੇ ਨੇ ਉਸ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ, ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚ ਅੱਥਰੂ ਸਨ, ਘਰਵਾਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਤੇਰੀ ਰੋਟੀ ਕਿੱਥੇ ਹੈ, ਕਹਿੰਦੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਖਾਣੀ ਤੇ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਲੱਗੀ ... ਘਰਵਾਲੇ ਨੇ ਉਸਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜ ਲਈ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ... ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਫੈਕਟਰੀ ਬਹੁਤ ਹਲਚਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਸਾਇਦ ਇਕ ਦੋ ਦਿਨ ਤੀਕ ਜਵਾਬ ਮਿਲ ਜਾਵੇ, ਮੈਂ ਦੱਸਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਅਜੇ ਪਿੱਛਲੇ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਤਨਖਾਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ, ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਮਾਲਕਾ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਝਗੜਾ ਹੈ ... ਮੈਂ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿਵੇਂ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਕਰਾਗੇ ... ਉਹ ਇਕ ਦੱਮ ਅਵਾਕ ਰਹਿ ਗਈ, ਘਰਵਾਲਾ ਤੇ ਕਿੰਨੇ ਬੋਝ ਚੋ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਮੈ ਐਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਦੀ ਰਹੀ, ਉਸਨੇ ਰੋਂਦੇ ਹੋਏ ਘਰਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਚਿੰਤਾਂ ਕਾਹਦੀ ਮੈਂ ਕਮਾ ਰਹੀ ਹਾਂ, ਕੀ ਫਰਕ ਪੈਂਦਾ

.. ਜਦ ਤੀਕ ਇਥੇ ਮਾਹੌਲ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਨੌਕਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਆਪਾਂ ਹੱਥ ਘੁੱਟ ਕੇ ਚੱਲ ਲਵਾਗੇ। ਬੋੜੀ ਦੇਰ ਬਾਦ ਤਿੰਨੋਂ ਏਕੱਠੇ ਰੋਟੀ ਖਾਹ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਹੁਸੀਨ ਯਾਦਾਂ ਤਾਜ਼ਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਜੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਹੀ ਰਹੇ ਸਨ ਫੋਨ ਦੀ ਘੰਟੀ ਦੁਬਾਰਾ ਵੱਜੀ ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਦਾ ਫੋਨ ਸੀ ਕਹਿੰਦੀ ਦੀਦੀ ਪੰਨਵਾਦ ਤੁਸੀਂ ਬਚਾ ਤਾ, ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕਿਹਾ ਨਾ ਮੰਨਦੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੜ ਪੈਣਾ ਸੀ, ਬਹੁਤ ਬੋਲਣਾ ਸੀ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਉਹ ਵੀ ਬੋਲਦੇ ... ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਨੇ ਕਿਹਾ ਦੇਖ ਜਦੋਂ ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਤੋਂ ਉਲਟਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਗੁੱਸੇ ਚ ਆਉਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਗੁੱਸੇ ਚ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਬੋਲ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਪਰਤਦੇ ਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਚ ਖਟਾਸ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਉਸ ਵਕਤ ਬੋੜਾ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਨਿਕਾਲ ਲਇਆ ਜਾਵੇ, ਆਪੋ ਹੀ ਗੱਲ ਚ ਤਨਾਅ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਵਕਤ ਜੇ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਦੋਸਤ ਨਾਲ ਗਲਬਾਤ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇ ਤੇ ਵਿਰੋਚਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ... ਬੰਦਾ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਸਮਝ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ... ਕਰੋਗੇ ਗੱਲ ਨਿਕਲੇਗਾ ਹੱਲ।

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਰਾਹੁਲ ਗੁਪਤਾ ਐੱਸ ਐੱਸ ਡੀ ਕਾਲਜ ਬਰਨਾਲਾ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 7009229504

ਜੱਟ ਦੀ ਜੂਨ ਨਾ ਪੜੀਉ ਰੇ

ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੋਚਣ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝੀ। ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਰੇਟ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਉਸੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨਾਲ ਟਰੈਕਟਰਾਂ, ਖੇਤੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਖਾਦਾਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਰੇਟ ਚੁੱਕ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਖੇਤੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ 'ਤੇ ਜਿੰਨੀ ਸਬਸਿਡੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਢਿੱਡ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਬਸਿਡੀ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਦਾ ਮਾਲ ਸਮਝ ਕੇ ਖੇਤੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦਾ ਰੇਟ ਉਨਾਂ ਹੀ ਵਧਾ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ਸਰਮਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਐਨੀ ਖੁਲ੍ਹ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਯੂਰੀਆ ਦਾ ਰੇਟ ਹਰ ਸਾਲ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬੋਰੇ ਦਾ ਵਜ਼ਨ 50 ਕਿੱਲੋ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 45 ਕਿੱਲੋ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

‘ਤੇ ਕਣਕ ਝੋਨਾ ਲਿਆਉਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਖੌਤੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਨਾਜ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਖੁਲ੍ਹ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਗਰੀਬ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਫਸਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਜੋਗਾ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਫਸਲ ਕੇਰਲਾ ਜਾਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ? ਹੁਣ ਧਨਾਢ ਵਪਾਰੀ ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਆੜ ਹੇਠ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਰੱਜ ਕੇ ਲੁੱਟ ਕਰਨਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਸਸਤੇ ਕਣਕ ਝੋਨੇ ਦਾ ਹੜ੍ਹ ਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉੱਥਲਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉੱਪਰ ਸੂਰਜ ਸਰੀਰ ਸਾੜਦਾ ਹੈ। ਸਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਣਕ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਲਗਾਉਂਦਿਆਂ ਪੈਰ ਨੀਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਰਾਸੀ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜੱਟ ਕੋਲੋਂ ਖੈਰ ਮੰਗਣ ਲਈ ਚਲਾ ਗਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਜੱਟ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਲਿਆਣ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੈ, ਇੱਕ ਦਾਣਾ ਬੀਜਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸੌ ਦਾਣਾ ਵੱਢ ਲੈਦਾ ਹੈ। ਜੱਟ ਨੇ ਅੱਗੋਂ ਮਰਾਸੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੱਲ ਮਰਾਸੀਆ ਤੈਨੂੰ ਵੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣਾ ਦੇਂਦੇ ਹਾਂ। ਤੂੰ ਇਸ ਤਰਾਂ ਕਰ ਕਿ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਭਿਆਲੀ ਪਾ ਲੈ। ਜ਼ਮੀਨ, ਖਾਦ, ਬੀਜ ਤੇ ਪਾਣੀ ਸਾਰਾ ਮੇਰਾ ਤੇ ਮਿਹਨਤ ਆਪਾਂ ਅੱਧੋ ਅੱਧ ਕਰਾਂਗੇ। ਫਸਲ ਪੱਕਣ 'ਤੇ ਚੌਥਾ ਹਿੱਸਾ ਤੇਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਰਾਸੀ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਕਮਾਲ ਹੀ ਹੋ ਗਈ, ਬੈਠੇ ਬਿਠਾਏ ਮੈਂ ਚੌਥੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ। ਜੱਟ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਤੂੰ ਸਵੇਰੇ ਮੁਰਗੇ ਦੀ ਬਾਂਗ ਵੇਲੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਜਾਵੀਂ, ਆਪਾਂ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ। ਮਰਾਸੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਮਾਰਿਆ ਫੁੱਲਿਆ ਨਾ

ਸਮਾਵੇ। ਉਸ ਨੇ ਸਵੇਰੇ ਮੁਰਗੇ ਦੇ ਬਾਂਗ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜੱਟ ਦਾ ਬਾਰ ਜਾ ਖੜਕਾਇਆ। ਜੱਟ ਨੇ ਬਲਦਾਂ ਨੂੰ ਹਲੂ ਪੰਜਾਲੀ ਪਾ ਕੇ ਇੱਕ ਜੋੜੀ ਮਰਾਸੀ ਅੱਗੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਦੂਸਰੀ ਆਪ ਲੈ ਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਹੁਣ ਲਈ ਖੇਤਾਂ ਵੱਲ ਚੱਲ ਪਏ ਤੇ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਖੇਤ ਵਾਹੁੰਦੇ ਰਹੇ। ਵਾਹਣ ਦੀਆਂ ਢੀਮਾਂ ਵੱਜ ਵੱਜ ਕੇ ਮਰਾਸੀ ਦੇ ਗਿੱਟੇ ਸੁੱਜ ਗਏ ਤੇ ਸੋਹਲ ਪੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਛਾਲੇ ਪੈ ਗਏ। ਦੁਪਹਿਰੇ ਜੱਟੀ ਰੋਟੀ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਤਾਂ ਦੋਵੇਂ ਪੰਦਰਾਂ ਪੰਦਰਾਂ ਰੋਟੀਆਂ ਖਾ ਕੇ ਘੜੀ ਸੁਸਤਾਉਣ ਲਈ ਕਿੱਕਰ ਦੀ ਛਾਵੇਂ ਲੰਮੇ ਪੈ ਗਏ। ਬੱਕਿਆ ਟੁੱਟਿਆ ਮਰਾਸੀ ਡਿੱਗਦੇ ਸਾਰ ਘੁਰਾੜੇ ਮਾਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਘੰਟੇ ਕੁ ਬਾਅਦ ਜੱਟ ਨੇ ਮਰਾਸੀ ਨੂੰ ਉਠਾਇਆ ਤੇ ਚੜ੍ਹੀ ਵੱਢਣ ਲਈ ਲਗਾ ਲਿਆ। ਉੱਪਰੋਂ ਅੱਗ ਵਰ੍ਹੇ ਤੇ ਥੱਲੇ ਜੇਠ ਗਾੜ੍ਹ ਦੀ ਹੁੰਮਸ ਨੇ ਮਰਾਸੀ ਨੂੰ ਅੱਧਮੋਇਆ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਸਾਂ ਮਰਦੇ ਖਪਦੇ ਨੇ ਦੋ ਪੰਡਾਂ ਚੜ੍ਹੀ ਦੀਆਂ ਵੱਢੀਆਂ। ਪੱਠੇ ਵੱਢ ਕੇ ਜੱਟ ਨੇ ਇੱਕ ਪੰਡ ਮਰਾਸੀ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਦੂਸਰੀ ਆਪ ਚੁੱਕ ਕੇ ਟੋਕੇ ਅੱਗੇ ਜਾ ਸੁੱਟੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਿਜਲੀ ਵੱਲੋਂ ਟੋਕੇ ਤਾਂ ਹੁੰਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਜੱਟ ਚੀਰਨੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਤੇ ਮਰਾਸੀ ਟੋਕਾ ਗੋੜਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਪੱਠੇ ਕੁਤਰਦੇ ਕੁਤਰਦੇ ਮਰਾਸੀ ਬੋਹੜੇ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਦਸ ਲੀਟਰ ਪਾਣੀ ਪੀ ਗਿਆ। ਪੱਠੇ ਕੁਤਰ ਕੇ

ਜੱਟ ਨੇ ਪੱਠਿਆਂ ਦੀ ਪੰਡ ਮਰਾਸੀ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਆਪ ਬਲਦ ਹਿੱਕ ਕੇ ਦੋਵੇਂ ਪੰਡ ਵੱਲ ਚੱਲ ਪਏ। ਮਰਾਸੀ ਨੇ ਕਦੇ ਰੋਟੀ ਤੋਂ ਭਾਰੀ ਚੀਜ਼ ਚੁੱਕੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੱਠੇ ਡੰਗਰਾਂ ਅੱਗੇ ਸੁੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰਾਂ ਲੱਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੀ ਗਰਦਨ ਵਿੱਚ ਸਰੀਆ ਪੈ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਪੱਠੇ ਆਕੜ ਗਈ ਤੇ ਸਰੀਰ ਸੁੱਤਿਆ ਗਿਆ। ਜਦ ਤੱਕ ਜੱਟ ਬਲਦ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਵਿਹਲਾ ਹੋਇਆ, ਮਰਾਸੀ ਮੌਕਾ ਤਾੜ ਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਤੀਰ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਜਾਂਦਿਆਂ ਹੀ ਲਾਸ਼ ਵਾਂਗ ਮੰਜੀ 'ਤੇ ਢੇਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਮਰਾਸਣ ਪੁੱਛਦੀ ਕਿ ਕਰ ਆਇਆਂ ਕਮਾਈ, ਕਿਵੇਂ ਰਿਹਾ ਤੇਰੀ ਜੱਟ ਨਾਲ ਭਾਈਵਾਲੀ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ? ਮਰਾਸੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਚਾਰ ਕਰਾਰੀਆਂ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ, “ਪਰ੍ਹਾਂ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਅਜਿਹੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨੂੰ, ਇਹ ਕੋਈ ਬੰਦਿਆਂ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਆ। ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਰ ਕੇ ਭੀਖ ਮੰਗਣੀ ਹੀ ਸੋਭਾ ਦਿੰਦੀ ਆ। ਪੰਨ ਆਂ ਜੱਟ ਜਿਹੜੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਦੇ ਆ।” ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿਆਣੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰਮੰਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਜੀਉ ਚਾਹੇ ਮਰੀਉ ਰੇ, ਕਦੀ ਜੱਟ ਦੀ ਜੂਨ ਨਾ ਪੜੀਉ ਰੇ।”

ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਕਮਾਂਡੇਟ ਪੱਡਰੀ ਸਿੱਧਵਾਂ 9501100062

ਆਓ ਜਾਣੀਏਂ ਖਿਦਰਾਣੇ ਦੀ ਢਾਬ ਤੋਂ ਬਣੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਘਰ ਮੁਕਤੀਸਰ ਤੇ ਬਾਅਦ 'ਚ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

ਇਥੇ ਵੀ ਸਹਿਰੀ ਲੋਕ ਸੁਹਾਵਨੇ ਮੌਸਮ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਵੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡੀ ਸੀ ਸਾਹਿਬਾਨ ਹਨ ਇਥੋਂ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੜਨ ਲਈ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਆਪਣੀ ਅਕਲ ਬੁੱਧੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਮੁਕਤੇ ਮੀਨਾਰ ਜੋ ਚਾਲੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸਹਿਰ ਦੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪਾਸੇ ਜਲ੍ਹਾ ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਥਿੱਤ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਾਫ ਸਫਾਈ ਵੱਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਉਚੇਚਾ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੀ ਇਸ ਸਫਾਈ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਮੋਢੇ ਨਾਲ ਮੋਢਾ ਲਾ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਤਨੋਂ ਮਨੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਪੁੰਜ, ਤਿਆਗ ਦੀ ਮੂਰਤ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਨੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਰੁਪਾਣਾ ਵਾਲੇ:- ਸੁਨਿਆਰ ਬਰਾਦਰੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਨੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਰੁਪਾਣਾ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਦੇ ਮੁਥਾਜ ਨਹੀਂ। ਪਿਛਲੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸਵੇਰ ਸਾਮ ਚੌਢੀ ਪੱਚੀ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਓਹਨਾ ਦੇ ਵਾਰਿਸਾਂ ਲਈ ਲੰਗਰ ਦੀ ਪਰੋਪਰਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ ਹਰ ਸਾਲ ਪੰਦਰਾਂ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਗਰਜਵੰਦ ਜੋੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹਿਕ ਸਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਜੋੜਿਆ ਨੂੰ ਵਿਤ ਅਨੁਸਾਰ ਘਰੇਲੂ ਦਾਜ ਰੂਪੀ ਗ੍ਰਹਿਸਥੀ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ

ਸਮਾਨ ਦੇਣਾ। ਜੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਧੀਆਂ ਵਾਂਗ ਵਿਦਾ ਕਰਨਾ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਵੀ ਓਨਾਂ ਦੀ ਸੁੱਖ ਸਾਂਤੀ ਪੁੱਛਦੇ ਰਹਿਣਾ ਇਹ ਕਾਰਜ ਵੀ ਬਾਪੂਬੀ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਨੀ ਬਾਬਾ ਜੀ। ਕਿਤੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਕੈਂਪ, ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਭਰਤੀ ਵਗੈਰਾ ਹੋਣੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਵੀ ਸੋਨੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੋਨੀ ਬਾਬਾ ਆਸਰਮ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਇਥੇ ਵੀ ਹਰ ਸਮੇਂ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਚਾਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਚਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਆਸਰਮ ਵਿਖੇ ਕੋਈ ਵੀ ਗਰਜਵੰਦ ਆਵੇ ਕਦੇ ਕੋਈ ਖਾਲੀ ਮੁੜਦਾ ਦਾਸ ਨੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਸੋਨੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਇਲਾਕੇ ਭਰ ਦੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਤੇ ਸਹਿਰ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਓਹ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਸੁਕਰਾਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਲਾਕੇ ਭਰ ਦੀ ਸੰਗਤ ਤੇ ਸਹਿਰ ਵਾਸੀ ਹੀ ਇਸ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹਨ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਅਕਸਰ ਕਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਪੂੜ ਹਾਂ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪ ਹੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਵੇਂ ਸੇਵਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਦਾਸ ਜਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਨਿਆਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਭਰੀ ਭਰਾਈ ਦੁਕਾਨ ਗਰਜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਚ ਵਰਤਾ ਦੇਣੀ, ਨਵਾਂ ਲਿਆਂਦਾ ਬੋਡ ਕੁਹਾੜੀ ਨਾਲ ਵੱਢ ਕੇ ਚੁੱਲ ਚ ਬਾਲ ਕੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਲੰਗਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਇਹ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਸੋਨੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਹੀ ਆਇਆ ਹੈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸਾਹ ਅੱਗੇ ਇਹੀ

ਅਰਦਾਸ ਬੇਨਤੀ ਜੋੜਦੀ ਹੈ ਕਿ ਓਹ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਨੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਿਹਰ ਭਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦਾ ਕਾਰਜ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣ। ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦਰਸਨ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚੀਏ?:- ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਤੋਂ, ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਤੋਂ, ਪੰਨੀ ਵਾਲਾ ਤੋਂ, ਮਲੋਟ ਤੋਂ, ਗੁਰੂ ਹਰਸਹਾਏ ਤੋਂ ਕਰੀਬ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਤੀਹ ਬੱਤੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਬੱਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਾਜ਼ਲਿਕਾ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਲਈ ਇੰਟਰਸਿਟੀ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਟ੍ਰੇਨ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਫਾਜ਼ਲਿਕਾ ਤੋਂ ਰਾਤੀਂ ਦੋ ਵਜੇ ਚਲਦੀ ਹੈ, ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਰਾਤੀਂ ਦੋ ਪੰਜਾਹ ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਰਾਤ ਦੇ ਸਾਢੇ ਗਿਆਰਾਂ ਵਜੇ ਫਿਰ ਇਥੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ। ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਇਸ ਟ੍ਰੇਨ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਇਥੋਂ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੇ ਦਰਸਨ ਦੀਦਾਰੇ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਟੁੱਟੀ ਗੰਢੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕਮਰਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਸੁਵਿਧਾ ਉਪਲੱਬਧ ਹੈ ਯਾਤਰੀ ਇਥੇ ਵਿਸਰਾਮ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨੋਟ:- ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰਤ ਦੋਸਤ/ਪਾਠਕ ਵੀਰੋ ਇਹ ਲੇਖ ਦਾਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਜੇਕਰ ਕਿਤੇ ਕੁਝ ਵੱਧ ਘੱਟ ਜਾਂ ਮਰਿਆਦਾ ਦੇ ਉਲਟ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਦਾਸ ਖਿਆ ਦਾ ਜਾਚਕ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸਤੋ ਇਨਸਾਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਭੁੱਲਣਹਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤਰਾਸਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਤੀਸਰੀ ਚੌਥੀ ਫਸਲ ਨੇ ਬਰਬਾਦ ਹੋਣਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਦੇ ਝੋਨੇ ਨੂੰ ਝੁਲਾਸ ਰੋਗ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਦੇ ਪੱਕੀ ਕਣਕ 'ਤੇ ਗੜੇ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜੇ ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ ਰਹੇ ਤਾਂ ਸਹੀ ਰੇਟ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਲੂ ਅਤੇ ਗੰਨਾ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦੇ ਗਲਾਤ ਸਭ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ। ਬਾਹਰਲੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦਾ ਹਾਲ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਮਾੜਾ ਹੈ। ਯੂ.ਪੀ.-ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਮੰਡੀ ਸਿਸਟਮ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਵਪਾਰੀ ਅੱਧ ਪਚੱਧ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਲੁੱਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸ਼ੈਲਰਾਂ ਅਤੇ ਆਟਾ ਚੱਕੀਆਂ ਵਾਲੇ ਵੀ ਉਥੋਂ ਹੀ ਸਸਤੇ ਰੇਟ

ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਔਰਤ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦੀ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਸੋਚ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ

ਮਰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਸੋਚ ਨੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਇਆ ਅੰਨ੍ਹੇ ਸਿਮਰਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਔਰਤ ਭੋਗ ਵਿਲਾਸ ਦੀ ਵਸਤੂ ਹੈ। ਉਹ ਪਤੀ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੈਰ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ। ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਗ੍ਰੰਥ ਵੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਜ ਕੇ ਭੰਡਿਆ ਗਿਆ। ਘੁੰਡ ਪ੍ਰਥਾ, ਸਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਵਰਗੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਔਰਤ ਤੇ ਥੋਪੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ਜ਼ੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਕੜੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵਿਚਾਰੀ ਅਰਧਾਂਗਣੀ ਵਰਗੇ ਭੇੜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਦਾ ਜਿਉਣਾ ਦੁੱਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵੇਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕੇ ਮੰਦਰਾਂ ਮਸਜਿਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੇ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਲੱਗੀ ਰਹੀ। ਘਰ ਦੀ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਔਰਤ ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਤਸੱਦਦ ਢਾਹੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ। ਪੀਲੂ ਵਰਗੇ ਕਿੱਸਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਨੂੰ ਅਪਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। 'ਭੱਠ ਰੰਨਾਂ ਦੀ ਦੋਸਤੀ', 'ਖੁਰੀ' ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੱਤ ਕਹਿ ਕੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਜ਼ਲੀਲ ਕੀਤਾ। ਔਰਤ ਪ੍ਰਤੀ ਜਰਜਰੀ ਸੋਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਤਾੜਿਆ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਜਗਤ ਜਣਨੀ ਕਹਿ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਆ ਤੇ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਔਰਤ ਦੀ ਤਰਸਯੋਗ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਫੁਰਮਾਇਆ "ਸੋ ਕਿਉ ਮੰਦਾ ਆਖੀਐ

ਜਿਤ ਜੰਮਹਿ ਰਾਜਾਨਾ।" ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਦੇ ਪਾਰਨੀ ਹੋ ਕੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਤੇ ਔਰਤ ਪ੍ਰਤੀ ਉੱਚੀ ਸੁੱਚੀ ਸੋਚ ਰੱਖਣ ਪ੍ਰਤੀ ਨਵੀਂ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਔਰਤ ਨੂੰ ਸ਼ਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਰਚਨਹਾਰੀ ਕਹਿ ਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਇਸਤਰੀ ਪਿਆਰ, ਸੁੰਦਰਤਾ, ਕੋਮਲਤਾ, ਮਮਤਾ, ਤਿਆਗ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਮੁਜੱਸਮਾ ਹੈ। ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਚਲੀ ਆ ਰਹੀ ਸਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਦਾ ਖ਼ਾਤਮਾ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਔਰਤ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਬਖਸ਼ਿਆ ਤੇ ਇਸ ਭੇੜੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਨਕਾਰਦਿਆਂ ਔਰਤ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ।

ਤਤਕਾਲੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਔਰਤ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਆਪਣੀ ਕਲਮ ਰਾਹੀਂ ਔਰਤ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਮਹਾਨ ਨਾਵਲਕਾਰ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਲਿਖਦੇ ਹਨ "ਓ ਇਸਤਰੀ ਤੂੰ ਏਨੀ ਵੱਡੀ ਉੱਚਤਾ, ਏਡੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਕਿੱਥੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ? ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਸੋਮੇ ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ, ਮਮਤਾ ਦੀਆਂ ਕਾਂਗਾਂ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ, ਤਿਆਗ ਦੇ ਅਟੁੱਟ ਪਹਾੜ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ, ਪਿਆਰ ਦੇ ਅਥਾਹ ਸਮੁੰਦਰ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਤੂੰ ਇਸਤਰੀ ਕਿੱਥੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ?"

ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਕਵੀਆਂ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਔਰਤ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਮਬੰਦ ਕੀਤਾ। ਅਨੇਕ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕਾਂ ਨੇ ਨਾਰੀ ਦੇ ਮਹਾਨ ਰੁਤਬੇ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਿਆ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ

ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ 'ਨਿਊਯਾਰਕ' ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ। 28 ਫਰਵਰੀ 1919 ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ 1975 ਈ: ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ।

ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਮਰਦ ਨਾਲ ਮੇਵੇ ਨਾਲ ਮੋਢਾ ਖੜੋ ਕੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਔਰਤ ਪੜ੍ਹ ਲਿਖ ਕੇ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਰੁਤਬੇ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਮਾਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀਆਂ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਲਗਨ ਜ਼ਰੀਏ ਪੜ੍ਹਾਈ, ਖੇਡਾਂ, ਫਲਿਮ ਜਗਤ, ਰਾਜਨੀਤੀ, ਮੈਡੀਕਲ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅੰਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਡਾਰੀਆਂ ਲਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਔਰਤ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੁਖਾਜ਼ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਖੁਦ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਮਦਰ ਟਰੇਸਾ, ਕਲਪਨਾ ਚਾਵਲਾ, ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਉਹ ਮਹਾਨ ਹਸਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ

ਦਿੱਤੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਨਾਲ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹਿ ਕੇ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਰੋਸ਼ਨ ਕੀਤਾ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਿਰਮੌਰ ਹਸਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਵਡਮੁੱਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਮਿੱਟ ਪੇੜਾਂ ਸਦਾ ਸਨਮਾਨ ਦੀਆਂ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ, ਮਾਤਾ ਖੀਵੀ, ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ, ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ, ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ, ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਮਾਤਾ ਭਾਗ ਕੌਰ ਆਦਿ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਨਹਿਰੀ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ।

ਰਾਜਨੀਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਝਾਤੀ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਪਾਟਿਲ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ।

ਡਾ. ਉਪਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਪਹਿਲੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਅੱਜ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਪਦਵੀ ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਜਨਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੁਲੀਸ ਅਫਸਰ, ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ, ਆਈ ਪੀ ਐੱਸ ਵਰਗੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਹੈ। ਖੇਡ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਪੀਵੀ ਸਿੰਧੂ, ਸਾਨੀਆ ਮਿਰਜਾ, ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਵਧਾਇਆ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕੋਇਲ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਕੌਣ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ।

ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੂਝ

ਗੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਮੋਗਾ
Gurjeetkaurwriter@gmail.com

ਬੂਝ ਤੇ ਸਮਝੋ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਉਹ ਨਿਰੰਤਰ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਤੁਰ ਪਈ ਹੈ। ਪਿਆਰ, ਮਿਲਾਪ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਕੋਮਲਤਾ, ਮਿੱਠੇ ਬੋਲਾਂ ਵਰਗੇ ਦੈਵੀ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਦਾਤ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਬੇਬੇਰੀ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਮਰਤਾ ਭਰੇ ਗੁਣਾਂ ਕਾਰਨ ਹੀ ਉਹ ਤਿਆਗ ਅਤੇ ਬਲੀਦਾਨ ਦਾ ਮੁਜੱਸਮਾ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਾਰੀ ਦਿਵਸ ਵਰਗੇ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣੇ ਤਾਂ ਹੀ ਸਫਲ ਹੋ ਜੇਕਰ ਹਰ ਨਾਰੀ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਮਿਲੇ, ਪੂਰਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲੇ ਤੇ ਉਹ ਬੇਖੱਫ ਆਪਣੇ ਅਧੂਰੇ ਸੁਪਨੇ ਉਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲੈ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕੇ।

ਨਾਰੀ ਹੀ ਦਿਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਨਾਰੀ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਬਣਦਾ ਮਾਨ ਸਨਮਾਨ

ਧੀ ਵਿਹੜੇ ਦੀ ਰੋਣਕ ਲੋਕੋ ਕਹਿੰਦੇ ਸਭ ਪਰਾਈ ਸਭਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਂ ਵੀ ਆਖੇ ਜਿਸਨੇ ਕੁੱਖੋ ਜਾਈ। ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਾਰੀ ਦੇ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣਾ ਸਮਾਜ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਸੁਚੇਤ ਹੈ ਇਹ ਸਭ ਆਪਾ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸੱਚ ਕਿਸੇ ਕੋਲੋਂ ਵੀ ਲੁਕਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੀ। ਨਾਲ, ਨਾਲ ਇਥੋਂ ਮੈਂ ਇਕ ਦੂਸਰਾ ਸੱਚ ਵੀ ਦੱਸ ਦੇਵਾਂ ਕਿ ਨਾਰੀ ਹੀ ਨਾਰੀ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਮਾਨ, ਸਨਮਾਨ ਦਿਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਹੁੰਦਾ ਸਭ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਹੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਨਾਰੀ ਨੂੰ ਮਮਤਾ ਦੀ ਮੂਰਤ, ਦਯਾਵਾਨ ਅਤੇ ਰੱਬ ਦੀ ਰਜਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਥੋਂ ਨਾਰੀ ਹੀ ਨਾਰੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣ ਬੈਠੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਔਰਤਾ ਹੀ ਘਰ ਹੋਵਣ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਧੱਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਔਰਤ ਦੀ ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਤੀ ਮਾੜੀ ਸੋਚ ਹੀ ਔਰਤਾ ਦੇ ਮਾਨ, ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਅੌੜਕਾ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਦਹਾਰਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦੱਸਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦੁਲਹਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ

ਕੀ, ਕੀ ਵਾਪਰਦਾ ਆਪਾ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹੀ ਹਾਂ ਉਸਨੂੰ ਨਵੇਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਜੇ ਕੁਝ ਕੁ ਦਿਨ ਹੀ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੱਸ, ਨਣਾਨ ਤਰਾ, ਤਰਾ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ, ਤਾਹਨੇ, ਮਿਹਨੇ, ਦਾਜ ਦਹੇਜ ਤੇ ਹੋਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਘਰ ਦੇ ਮਰਦ ਜਿਵੇਂ ਪਤੀ, ਸੁਹਰਾ ਦਊਰ, ਜੇਠ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਗੱਲਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਪਰ ਕਿਤੇ, ਕਿਤੇ ਨਵੀਂ ਬਹੁ ਵੀਆਉਂਦੇ ਸਾਰ ਸੋਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ ਨੂੰ ਵੱਸ ਕਰਕੇ ਸੱਸ ਨੂੰ ਬੇਕਦਰੀ ਹੀ ਕਰ ਦੇਵਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾ ਦੀ ਇੱਕ ਦੂਸਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਛਾਓ ਖਿੱਚੂ ਸੋਚ ਬਣਦੇ ਮਾਨ ਸਨਮਾਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀਆਂ ਰੱਖ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਨਾਰੀ ਮਾਂ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸੁਹੁ ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਬੱਚਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇੱਕ ਹੀ ਸੋਚ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਮਾ, ਦਾਦੀ, ਭੂਆ ਦੀ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਬੱਚਾ ਲੜਕਾ ਹੀ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂ ਨਾਰੀ ਹੀ ਨਾਰੀ ਦੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਰਾ ਸੋਚੋ ਜੇਕਰ ਹਰ ਕੋਈ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਹੀ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗੀ ਤਾਂ ਨੂਹਾਂ ਕਿਥੋਂ ਲਿਆਵਾਗੇ ਪਰ ਘਰਦੇ ਮਰਦ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬੇਟੀ ਨੂੰ ਹੀ ਜਿਆਦਾ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਦੇਖੋ ਇੱਕ

ਧੀ ਦਾ ਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਪਿਆਰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਸੋਲਾ ਆਨੇ ਸੱਚ ਹੈ ਜੀ। ਸੋ ਭੈਣੋ, ਬੀਬੀਓ ਆਪਣੀ ਪਿਛਾਓ ਖਿੱਚੂ ਸੋਚ ਨੂੰ ਬਦਲੋ ਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਨਾਰੀ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਮਾਨ ਦਿਓ ਜਿਵੇਂ ਨੂੰਹ, ਸੱਸ, ਮਾਂ, ਬੇਟੀ, ਦੋਸਤ ਬਣਕੇ ਰਹੋ ਘਰ ਵਿੱਚ, ਦਰਾਣੀ, ਜਠਾਣੀ, ਨਣਾਨ, ਭ੍ਰਜਾਈ ਸਭ ਇਕਜੁਟ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿਓ। ਨਵੇਂ ਮਹਿਮਾਨ ਨਵੇਂ ਜਨਮੀ ਬੱਚੀ ਨੂੰ, ਸਵਾਗਤਮ, ਖੁਸ਼ਮਦੀਨ ਕਹਿ ਕੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋ ਇਸ ਨਾਲ ਨਾਰੀ ਨਾਰੀ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਉਝ ਤਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਨੇ ਬਹੁਤ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਔਰਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਉਥੇ ਦੀ ਉਥੇ ਹੀ ਖੜੀ ਹੈ ਸੋ ਦੋਸਤੋ ਔਰਤ ਘਰ ਦੀ ਲੱਛਮੀ ਹੈ ਬੇਟੀ ਘਰ ਦੀ ਰੋਣਕ, ਦੇਵੀ ਤੇ ਮਾਪਿਆ ਦੀ ਪਰੀ, ਲਾਡੋ ਰਾਣੀ ਤੇ ਗੂੜੀ ਗਿਸ਼ਦੇਵਾਰੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਬੇਟੀ ਨੂੰ ਖੂਬ ਪੜ੍ਹਾਓ, ਪੈਰਾ ਤੇ ਖੜੋ ਕਰੋ, ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਬਣਾਓ, ਦਾਜ ਜਿਹੇ ਕੋਹੜ ਨੂੰ ਜੜੋ ਵੱਡੇ ਇਸ ਨਾਲ ਧੀਆਂ ਜੰਮਣ ਤੇ ਕੋਈ

ਨਹੀਂ ਡਰੇਗਾ ਇੱਕ ਪੜੀ ਲਿਖੀ ਤੇ ਸੂਝਵਾਨ ਔਰਤ ਹੀ ਘਰ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਵੱਲ ਲਿਜਾ ਸਕਦੀ ਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਰ ਸਵਰਗ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਹਿ ਲਵੋ ਇੱਕ ਬੇਟੀ ਸੁਹਰੇ ਘਰ ਜਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਸੱਸ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਮਾਨ ਸਨਮਾਨ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਰੋਟੀ ਪਾਣੀ ਟਾਇਮ ਸਿਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੱਸ ਦੀਆਂ ਜਿਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵੰਡਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੱਸ ਵੀ ਨੂੰਹ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਬੇਟੀ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਪਿਆਰ ਕਰੇਗੀ ਤੇ ਆਪਣੀ ਹਰ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰਹ ਰਾਣੀ ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਵਰ ਕਰਦੇਗੀ ਫਿਰ ਦੇਖੋ ਐਸਾ ਸਵਰਗ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾ ਕਿਤੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਜੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੈਕੇ ਸੁਹਰੇ ਦੋਨੋ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਖੂਮ ਉਠਣਗੇ ਸੋ ਭੈਣੋ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਨਾਰੀ ਹੀ ਦੂਸਰੀ ਨਾਰੀ ਦਾ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਆਓ ਸਾਰੇ ਇੱਕਜੁਟ ਹੋ ਜਾਈਏ ਤੇ ਨਾਰੀ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਮਾਨ ਸਨਮਾਨ ਦਈਏ ਤੇ ਦਵਾਈਏ ਔਰ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਰਾਹਾਂ ਤੇ ਲੈ ਜਾਈਏ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ

ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸੋਢੀ
ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ 94786 58384

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ

ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹੱਕ ਅਤੇ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਮਿਲੇ। ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਖੁਲ੍ਹ ਕੇ ਜੀ ਸਕੇ ਅਤੇ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਖੁਦ ਲੈ ਸਕੇ। ਇਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇੱਕ ਲੰਬੀ ਲੜਾਈ ਲੜਦੀਆਂ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਦਿਨ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਲਈ ਖਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥੀਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਥੀਮ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਲ 1996 ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ 'ਅਤੀਤ ਦੇ ਜਸਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਯੋਜਨਾ' ਨਾਮਕ ਥੀਮ ਸੰਯੁਕਤ

ਰਾਸ਼ਟਰ ਵੱਲੋਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਲ 2021 ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਸ ਸਾਲ 'ਮਹਿਲਾ ਆਗੂ - ਕੋਵਿਡ 19 ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਸਮਾਨ ਭਵਿੱਖ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ' ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਦੀ ਥੀਮ ਹੈ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਇਸ ਥੀਮ ਦੇ ਜਰੀਏ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ ਨਵੇਂ ਥੀਮ ਦੇ ਜਰੀਏ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਸਾਰਥਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਿਨ ਸਕੂਲਾਂ, ਦਫਤਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇਸ ਦਿਨ ਖਾਸ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਣ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਕਈ ਉਦੇਸ਼ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਉਦੇਸ਼ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਮਰਦਾਂ ਵਿਚ

ਸਮਾਨਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਾਉਣਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਲਈ ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਕੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਫੈਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਪਿਛੜੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹਨ। ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ, ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜ ਕੇ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਨਾ ਹੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਦਾ ਮੂਲ ਹੈ।

-ਜਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੋਢੀ
ਸਹਸ ਬੋਝਾਵਾਲ (ਮਾਨਸਾ)

ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਬਲਿਊ ਡਾਰਟ (ਕੋਰੀਅਰ ਕੰਪਨੀ) ਦਾ ਮੋਰਾ ਇੱਕ ਕੋਰੀਅਰ ਕੁਝ ਲੋਟ ਹੋ ਗਿਆ। ਕਾਰਨ ਜਾਨਣ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਬਲਿਊ ਡਾਰਟ ਦਫਤਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਸੋਚੀ। ਪਰ ਦਫਤਰ ਦਾ ਨੰਬਰ ਕੋਲ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਗੂਗਲ ਸਰਚ ਇੰਜਨ ਤੇ ਕੋਰੀਅਰ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕਸਟਮਰ ਕੇਅਰ ਸੰਪਰਕ ਨੰਬਰ ਸਰਚ ਕੀਤਾ। 2 ਸੈਕਿੰਡ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੋਰੀਅਰ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕਸਟਮਰ ਕੇਅਰ ਨੰਬਰ ਮੇਰੇ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਦੀ ਸਕਰੀਨ ਤੇ ਸੀ। ਬਿਨਾਂ ਦੇਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਅਗਲੇ ਹੀ ਪਲ ਮੈਂ ਉਹ ਨੰਬਰ ਡਾਇਲ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਅੱਗੋਂ ਇੱਕ ਭੱਦਰ ਪੁਰਸ ਨੇ ਬੜੇ ਹੀ ਮਦਦਗਾਰ ਲਹਿਜੇ ਵਿੱਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਰੀਅਰ ਸਹੀ ਐਡਰੈੱਸ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਰਜਸ ਦੇਣੇ ਹੋਣਗੇ। ਮੈਂ ਡਰਦਿਆਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿੰਨੇ ਪੈਸੇ ਦੇਣੇ ਹੋਣਗੇ? ਤਾਂ ਅੱਗੋਂ ਜਵਾਬ ਆਇਆ 5 ਰੁਪਏ। ਮੈਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦਫਤਰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਜਾਵਾਂ? ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਚਾਨਣ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਔਲਖ, ਪਿੰਡ ਗੁਰਨੇ ਖੁਰਦ (ਮਾਨਸਾ) ਸੰਪਰਕ : 9876888177

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਗੂਗਲ ਸਰਚ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਖਾਲੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤੁਹਾਡਾ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ

ਨਹੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਨਲਾਈਨ ਪੇਮੈਂਟ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਅੱਗੋਂ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਪੇਟੀਐਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਐਸ. ਐਮ. ਐਸ. ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਲਿੰਕ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਤੇ ਕਲਿਕ ਕਰਕੇ ਯੂ. ਪੀ. ਆਈ. ਪੇਮੈਂਟ (ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿੱਧੀ ਅਦਾਇਗੀ) ਕਰਨੀ ਹੈ। ਪੰਜ ਰੁਪਏ ਸੁਣ ਕੇ ਭਾਵੇਂ ਮੈਨੂੰ ਗੱਲ ਮਾਮੂਲੀ ਹੀ ਲੱਗੀ ਪਰ ਲਿੰਕ ਤੇ ਕਲਿਕ ਕਰਕੇ ਯੂ. ਪੀ. ਆਈ. ਪੇਮੈਂਟ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਸੱਕ ਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਕਾਲ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਦੋ ਵਾਰ ਕਾਲ ਕਰਕੇ ਪੇਮੈਂਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਸੱਕ ਯਕੀਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਮਗਰੋਂ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਖੋਜ

ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਆਨਲਾਈਨ ਬੈਂਕਿੰਗ ਠੱਗੀਆਂ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਿੱਤ ਦਿਨ ਬਦਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੈਨੂੰ ਹਾਸਲ ਹੋਈ ਮੈਂ ਪਾਠਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਠੱਗੀਆਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਹੋ ਸਕੀਏ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਸਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੇ ਆਗਮਨ ਨਾਲ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਗਈ ਹੈ। ਨੋਟ ਬੰਦੀ ਅਤੇ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਆਨਲਾਈਨ ਟਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਆਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਡਿਜੀਟਲ ਇੰਡੀਆ ਤਹਿਤ ਬੈਂਕਾਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਡਿਜੀਟਲ ਪੇਮੈਂਟ ਢੰਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੇ ਜੋਰ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ

ਉਵੇਂ ਉਵੇਂ ਆਨਲਾਈਨ ਠੱਗ ਵੀ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲ ਏ. ਟੀ. ਐਮ. ਕਾਰਡ ਬਦਲ ਕੇ ਪੈਸੇ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਚਰਚੇ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਚੋਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਅਪਡੇਟ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਫੋਨ ਕਾਲ ਕਰਕੇ ਬੈਂਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਪੈਸੇ ਠੱਗਣ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਵੀ ਆਮ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆਂ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਤਰ ਦਿਮਾਗ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਲਾਟਰੀ ਨਿਕਲਣ, ਏ. ਟੀ. ਐਮ. ਕਾਰਡ ਬਦਲ ਕੇ ਹੋਣ ਆਦਿ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਕੇ ਏ. ਟੀ. ਐਮ. ਨੰਬਰ, ਪਿਨ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਖਾਤੇ ਸੰਬੰਧੀ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵਰਤ ਕੇ ਖਾਤਾ ਸਾਫ ਕਰ

ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਇਹ ਆਨਲਾਈਨ ਠੱਗ ਅਪਣੇ ਮਕਸਦ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਗੂਗਲ ਸਰਚ ਇੰਜਨ ਵਰਗੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਇਹ ਲੋਕ ਮੁੱਖ ਬੈਂਕਾਂ, ਕੋਰੀਅਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਲ ਵੈੱਬਸਾਈਟਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਕੇ ਹੁਬਹੂ ਨਕਲੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟਾਂ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗੂਗਲ ਸਰਚ ਤੇ ਪਬਲਿਸ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਲ ਵੈੱਬਸਾਈਟਾਂ ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜਾਂ ਕਸਟਮਰ ਕੇਅਰ ਨੰਬਰ ਜਾਨਣ ਲਈ ਗੂਗਲ ਤੇ ਸਰਚ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਬਣਾਈ ਨਕਲੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਆਪਣੀ ਬੈਂਕ ਜਾਣਕਾਰੀ

(ਲਾਗ ਇਨ ਆਈਡੀ ਪਾਸਵਰਡ ਆਦਿ) ਭਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਡੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚਲੇ ਪੈਸੇ ਉਡਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਠੱਗੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਗੂਗਲ ਤੇ ਸਰਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੈਕ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੂਗਲ ਇੱਕ ਸਰਚ ਇੰਜਨ ਹੈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਤਾਲਾਸੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਕਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਗਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਉਹ ਫੇਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਰਤਣ ਲਈ ਉਸ ਬੈਂਕ ਦੀ ਆਫੀਸਲ ਐਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਬੈਂਕ ਦੀ ਅਸਲ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਦਾ ਬੁੱਕਮਾਰਕ ਸੇਵ ਕਰ ਕੇ ਰੱਖ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਦਾ ਐਡਰੈੱਸ ਜਾਂ ਕਸਟਮਰ ਕੇਅਰ ਦਾ ਨੰਬਰ ਜਾਨਣ ਲਈ ਏ. ਟੀ. ਐਮ. ਕਾਰਡ ਜਾਂ ਪਾਸਬੁੱਕ ਵੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਿਟਡ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਫੋਨ ਉੱਤੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਜਾਂ ਏ. ਟੀ. ਐਮ. ਕਾਰਡ ਦੀ ਡਿਟੇਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਬੈਂਕ ਫੋਨ ਉੱਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਵੀਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਭਵ ਕੇ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਤੇ ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸਾਡੀ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਕਮਾਈ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲੁਟ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਪਛਤਾਵਾ ਹੀ ਪੱਲੇ ਰਹਿ ਜਾਵੇ।

ਵਧੀਆ ਸਰੋਤਾ ਅਤੇ ਪਾਠਕ ਬਣਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਧੀਆ ਲੇਖਕ ਜਾਂ ਵਧੀਆ ਵਕਤਾ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਖੁਦ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਪਾਠਕ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਸਰੋਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਰੋਤਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਵਕਤਾ, ਭਾਸ਼ਣ ਕੋਈ ਮਾਅਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ, ਬਿਲਕੁਲ ਉਵੇਂ ਹੀ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਲੇਖਕ ਕਿੰਨੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਨਾ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪੜਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ। ਇਹ ਸਰੋਤੇ ਅਤੇ ਪਾਠਕ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪਿਟਾਰਾ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਕੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਬੁੱਕਤ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਪਾਠਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਵਾਹ ਵਾਹ ਅਤੇ ਉਸਾਰੂ ਅਲੋਚਨਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਵਕਤੇ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਨਿਖਾਰਦੀ ਹੈ। ਵਧੀਆ ਸਰੋਤੇ ਅਤੇ ਪਾਠਕ ਹੋਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਮਨੁੱਖੀ ਗੁਣ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਸਰੋਤਾ ਉਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧੀਰਜ, ਸਬਰ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਚਾਹ ਹੋਵੇਗੀ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਦੇਖਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਦੀ ਕਾਹਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਸੁਣ ਸਕੀਏ ਏਨਾ ਸਬਰ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਮੈਂ ਆਮ ਦੇਖਦੀ ਹਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਕਤੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਰੋਤੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਫੋਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਝੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਸਰੋਤਾ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਤਾਂ ਦਾ ਧੀਰਜਵਾਨ, ਵਿਚਾਰਵਾਨ, ਗੁਣਵਾਨ ਅਤੇ ਕਦਰਵਾਨ ਬਣਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਜਾਂ ਲਿਖਤਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਧੀਰਜ ਨਾਲ ਸੁਣੇ ਅਤੇ ਪੜੇ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਖੁਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਸਰੋਤੇ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਪਾਠਕ ਬਣਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਮੇਰਾ ਨਿੱਜੀ ਤਜਰਬਾ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨੀ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਜਾਂ ਪੜਦੇ ਹਾਂ, ਸਾਡੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਠਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਪੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਸਰੋਤੇ ਤੇ ਪਾਠਕ ਬਣਨ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਤਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੀ ਹੈ, ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਨਿਖਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਜ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਸਾਡਾ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਸਰੋਤਾ ਅਤੇ ਪਾਠਕ ਬਣਨਾ।

ਹਰਕੀਰਤ ਕੌਰ 9779118066

ਲਾਸ਼ਾਂ 'ਚੋਂ ਅਪਣਾ ਤ ਲੱਭਦਾ ਬਰਪਨ

ਫਤੀਹਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸੁਕਮਾ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਨਕਸਲੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਕੇਂਦਰੀ ਪੁਲਿਸ ਬਲ ਦੇ ਨੌਂ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬੇਚੈਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਾਰੇ ਗਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਥਾਣੇਦਾਰ ਤੇ ਇੱਕ ਹੌਲਦਾਰ ਸਮੇਤ ਸੱਤ ਸਿਪਾਹੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ। ਨਕਸਲੀਆਂ ਨੇ ਧਮਾਕਾ ਕਰਕੇ ਮਾਈਨਜ ਪ੍ਰੋਟੈਕਟਰ ਵਗੈਰਾ ਨੂੰ ਉਡਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਸਵਾਰ ਸਨ। ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਉੱਪਰ ਪੁਲਿਸ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੱਕ ਖਿੱਚੇ ਟੁਕੜੇ ਵੇਖ ਕੇ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀ ਆਰ. ਪੀ. ਐਫ. ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਘੁੰਮਣ ਲੱਗਿਆ। ਬਾਪ ਦਾ ਛਾਇਆ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਿਰ ਤੋਂ ਉਠ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ ਚਾਰ ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਕਬੀਲਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸੱਤ ਅੱਠ ਜੀਆਂ ਦੇ ਟੱਬਰ ਦੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਬੋਝ ਉਸ ਇਕੱਲੇ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਉੱਪਰ ਨਿਰਭਰ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਨੌਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਤੇ ਮੁਕਾਮਾਘਾਟ ਆਦਿ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਹਰ ਹਫਤੇ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖਦਾ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਨਿੱਤ ਰੋਜ਼ ਨਕਸਲਬਾਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਖੂਨੀ ਝੜਪਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰਤ ਵਰਨਣ ਹੁੰਦਾ। ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਪੜ੍ਹਕੇ ਨਕਸਲਬਾਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਅੰਦਰ ਨਕਸ਼ਾ ਰਾਮ ਲੀਲਾ ਵਿਚਲੇ ਰਾਖਸ਼ਾਂ ਵਰਗਾ ਬਣਿਆ ਹੋ ਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਿੰਡ 'ਚ ਕਾਮਰੇਡਾਂ ਦੇ ਡਰਾਮੇ ਹੋਣੇ ਸਨ। ਡਰਾਮੇ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਪਿੰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਮਾਸਟਰ ਮੈਨੂੰ ਡਰਾਮਿਆਂ ਵਾਲੀ ਸੱਥ ਨੇੜਲੇ ਇੱਕ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਐਨਕਾਂ ਵਾਲੇ ਮੈਨੇ ਆਦਮੀ ਕੋਲ ਲੈ ਗਿਆ। 'ਆ ਤੇਨੂੰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹਸਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਣਾ', ਬੱਸ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਗੱਲ ਨੂੰ ਕਰਨੀ। ਇਹ ਅੰਡਰ ਗਰਾਊਂਡ ਕਾਮਰੇਡ ਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਿਹੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ। 'ਕਾਮਰੇਡ ਆਰ ਮੁੰਡਾ ਜੀਹਨੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦਾ ਗੀਤ ਲਿਖਿਆ ਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਲਿਖਦਾ'। ਮਾਸਟਰ ਨੇ ਮੇਰੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਕਰਾਈ। ਗੋਰੇ ਨਿਛੋਰ ਮੈਨੇ ਕਾਮਰੇਡ ਨੇ ਬੜੇ ਹੀ ਤਪਾਕ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਇਆ। 'ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਲਿਖਦਾ', ਇਹਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗਾਂ 'ਚ ਲਿਆਇਆ ਕਰੋ'। ਕਾਮਰੇਡ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਥਾਪੀ ਦਿੱਤਿਆ ਮਾਸਟਰ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੱਤਵੀਂ ਅੱਠਵੀਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਹੀਦਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਮੇਰਾ ਗੀਤ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਵਾਨ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਪਿੰਡ 'ਚ ਕਿਸੇ ਮਿਤਰੀ ਜਾਂ ਅਫਸਰ ਨੇ ਆਉਣਾ ਹੁੰਦਾ, ਦਸ ਬਾਰਾਂ ਦਿਨ ਚਲਦੀ ਰਾਮ ਲੀਲਾ ਅਤੇ ਕਾਮਰੇਡਾਂ ਦੇ ਡਰਾਮਿਆਂ ਸਮੇਤ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹੋਣ

ਵਾਲਾ ਹਰ ਸਮਾਗਮ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਵਜੋਂ ਮੇਰੇ ਗੀਤ ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ। ਮਾਣਕ ਦੀ ਕਲੀ ਦੀ ਤਰਜ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਮਰਾਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਦੌਲਾ ਕੰਨ 'ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖ ਕੇ ਗੀਤ ਦੀ ਹੋਕ ਲਾਉਂਦਾ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਸਾਰੇ ਪੰਡਾਲ 'ਚ ਛਨਾਟਾ ਛਾਅ ਜਾਂਦਾ। ਗੀਤ ਦੀਆਂ ਆਖਰੀ ਲਾਇਨਾਂ ਵਿੱਚ ਫਿੱਟ ਕੀਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਨੂੰ ਦੌਲਾ ਬਾਰ ਬਾਰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ। ਭਰੇ ਇਕੱਠ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾ ਨਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਂ ਚੌੜਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਬੱਸ ਇਸੇ ਗੀਤ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਕਾਮਰੇਡਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਹੁੰਦੇ ਡਰਾਮਿਆਂ ਮੌਕੇ ਕਾਮਰੇਡ ਆਗੂਆਂ ਦੀਆਂ ਤਕਰੀਰਾਂ ਪੁਰ ਅੰਦਰ ਤੱਕ ਖੋਰੂ ਪਾਉਂਦੀਆਂ। ਪਿੰਡ 'ਚ ਮੱਘਰੀ ਕਾਮਰੇਡ ਦੀ ਭੇਅਰੀ ਪਿੱਛੇ ਬਣੇ ਦਲਾਣ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਸੁਰਜੀਤ ਗਿਆਨੀ ਦੀ ਮੋਟਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਅਣਪਛਾਤੇ ਕਾਮਰੇਡਾਂ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆ। ਕਾਮਰੇਡਾਂ ਦੇ ਬੋਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਪ੍ਰੇਲਤਾਰੀ, ਬੁਰਜੂਆਜੀ ਤੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਦਾਂ ਦੀ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸਮਝ ਨਾ ਲਗਦੀ। ਮਾਰਕਸ, ਐਂਗਲਜ਼, ਲੈਨਿਨ, ਸਟਾਲਿਨ ਤੇ ਮਾਓ-ਜੇ ਤੁੰਗ ਵਰਗੇ ਨਾਂ ਪਹਿਲੀ ਬਾਰ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਇਹ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕਈ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਬਾਅਦ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਕਾਮਰੇਡਾਂ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਦੂਜੇ ਅੱਠ ਦਸ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚਲੇ ਜਗੀਰਦਾਰੀ, ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਤੇ ਸਾਮਰਾਜ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੱਥ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਂਦੀ। ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਕਾਮਰੇਡ ਬੰਦੂਕ ਦੀ ਨਾਲੀ 'ਚੋਂ ਇਨਕਲਾਬ ਕੱਢਣ ਦੀਆਂ ਯੁੱਧ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧਤਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ। ਮੀਟਿੰਗ ਵੇਲੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਉੱਪਰ ਚਾਹ ਦਾ ਪਤੀਲਾ ਲਗਾਤਾਰ ਚੜ੍ਹਿਆ ਰਹਿੰਦਾ। ਘੋਰਾ ਬਣਾ ਕੇ ਬੈਠੇ ਕਾਮਰੇਡਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਇੱਕ ਜੁੱਤੀ ਰੱਖ ਲਈ ਜਾਂਦੀ। ਨੀਂਦ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਕਾਮਰੇਡ ਸਮੇਤ ਦੂਜੇ ਆਦਮੀ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਬੀੜੀਆਂ ਪੀਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਅਤੇ ਬੀੜੀਆਂ ਦੇ ਟੋਟਿਆਂ ਨਾਲ ਸਵੇਰੇ ਤੱਕ ਜੁੱਤੀ ਭਰ ਜਾਂਦੀ। ਮਜਦੂਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕਲਾ ਮੈਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ। ਮੇਰੇ ਘਰ ਦੀ ਹਾਲਤ ਜਾਣ ਕੇ ਕਾਮਰੇਡ ਮੇਰੀ ਤੁਲਨਾ ਗੋਰਕੀ ਦੇ ਨਾਵਲ ਮਾਂ ਵਿਚਲੇ ਪਾਵੇਲ ਨਾਲ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਵਡਿਆਉਂਦੇ। ਕਾਮਰੇਡਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਇੱਛਾ ਲਗਦਾ ਕਿ ਬੱਸ ਦੋ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਇਨਕਲਾਬ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਉੱਚ ਨੀਚਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਈ ਮੁੰਡੇ ਇੱਕਠੇ ਹੋ ਕੇ ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਉੱਪਰ ਲਾਲ ਰੰਗ ਨਾਲ ਨਾਅਰੇ ਲਿਖਦੇ। ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪਿੰਡ 'ਚ ਆਮ ਲੋਕ ਸਾਨੂੰ ਲਾਲ ਸਲਾਮ ਵਾਲੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਘਰ ਆ ਕੇ ਮੈਂ ਅਜੀਬ ਜਿਹੀ ਦੁਬਿੱਧਾ ਵਿੱਚ

ਉਲਝ ਜਾਂਦਾ। ਕੇਂਦਰੀ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਕਸਲਬਾਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਮੈਨੂੰ ਬੇਚੈਨ ਕਰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ। ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਅਫਸਰ ਬਣਨ ਦੀਆਂ ਸਲਾਹਾਂ ਦਿੰਦਾ। ਮੈਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਾਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਛੁੱਟੀ ਕੱਟਣ ਆਏ ਭਰਾ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਬਾਰ ਮੇਰੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਾਲੀ ਕੋਠੜੀ ਵਿੱਚੋਂ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਹਿਤ ਚੁੱਕ ਕੇ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖੀ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੁਪਨੇ ਰਾਖ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਕਾਮਰੇਡਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਇਸ਼ਕ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰੰਤੂ ਘਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਤੇ ਭੈਣਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਪਣੇ ਅੰਦਰਲੀ ਦੁਬਿੱਧਾ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਗੁਆਂਢੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਇੱਕ ਕਾਮਰੇਡ ਨਾਲ ਗੱਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪੁਲਿਸ 'ਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਹਕੂਮਤੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਪੁਰਜ਼ਾ ਦਸਦਿਆਂ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਾਲਜ ਦੀ ਮੈਡੀਕਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਛੱਡ ਕੇ ਜੇ.ਬੀ.ਟੀ. ਦੇ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਕੇ ਭਰਾ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਉੱਪਰ ਨਿਰਭਰਤਾ ਤੋਂ ਛੁੱਟਕਾਰਾ ਪਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਾਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਮੇਰੇ ਪੈਰ ਉੱਖੜ ਗਏ। ਮੈਨੂੰ ਅਫਸਰ ਬਣਿਆਂ ਵੇਖਣ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦੇ ਸੁੱਪਨੇ ਟੁੱਟ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਮੈਡੀਕਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਛੱਡਕੇ ਮੈਂ ਜੇ.ਬੀ.ਟੀ. ਦੇ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਫਿਰ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਦੇ ਚਿੱਠੀ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਮੈਂ ਹੁਣ ਵੀ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਕਾਮਰੇਡਾਂ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਤੇ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਵਾਹ ਨਾ ਪਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਮੁਤਾਬਕ ਕੋਈ ਅਫਸਰ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਪਰੰਤੂ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗੇ ਮਾੜੇ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਜ਼ੁੰਗਤ ਵਿਧੀ ਦਾ ਇਲਮ ਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪਰੰਤੂ ਬੰਦੂਕ, ਗੋਲੀਆਂ ਅਤੇ ਮਰਨ ਮਾਰਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਿਆਸਤ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਨਫਰਤ ਹੈ। ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਤੇ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋਵੇਂ ਕਿਸੇ ਗਰੀਬ ਘਰ ਦੇ ਹੀ ਪੁੱਤ, ਭਰਾ, ਪਤੀ, ਪਿਓ ਹੋਣਗੇ। ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਹੁਣ ਸੇਵਾ ਮੁੱਕਤ ਹੋ ਕੇ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਘਰ ਪਰਤ ਆਇਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਮੈਨੂੰ ਸੁਕਮਾ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਪਣਾ ਭਰਾ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁਠਾਲਾ, 98153-47904

ਅੰਰਤ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਵਿੱਚ

ਮੈਂ ਅੰਰਤ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਲਈ ਜਦੋਂ ਕਲਮ ਫੜੀ, ਸੋਚਾਂ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰ ਆਈ ਦੁਖੀ ਹੋਈ, ਨਹਿਰ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਖੜੀ, ਪਤੀ ਦਾ ਹਰ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਵਾਲੀ? ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਭਰੀ, ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦੀ ਕਦੇ ਝੂਠੀ ਬਣ ਕੇ, ਆਪਣੀ ਜ਼ਬਾਨ ਦੀ ਸੱਚੀ ਖਰੀ, ਚਾਦਰ ਉੱਤੇ ਫੁੱਲ ਕੱਢਦੀ ਰੀੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ?, ਸੁਖ-ਸਿਆਣੀਂ ਬੁਣਦੀ ਦਰੀ, ਉਹ ਠੰਢੇ ਬੁਰਜ ਵਾਲਾ? ਕਿੱਸਾ ਯਾਦ ਆਵੇ, ਜਿੱਥੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਬੈਠੀ ਸੀ ਠਰੀ, ਕਦੇ ਦੇਵੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਕਦੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਦਾਜ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹੀ, ਇਸ ਅੰਰਤ ਦੀ ਹੈ ਅਜੀਬ ਕਹਾਣੀ ਕਦੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕੱਚੇ ਘੜੇ 'ਤੇ ਤਰੀ, ਖੂਬਸੂਰਤ ਦੀ ਜੇ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕਦੇ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਵਾਂਗ ਪਰੀ, ਮਾਂ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਹ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਮਮਤਾ ਨਾਲ? ਭਰੀ, ਇਸ ਦੀ ਲਿਖੀ ਹੁੰਦੀ ਵਡਿਆਈ ਜ਼ਰੂਰ, 'ਦਿਲਸ਼ਾਨ' ਨੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਧਾਰਮਿਕ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹੀ।
ਦਿਲਸ਼ਾਨ, ਮੋਬਾਈਲ - 9914304172

ਕਿਸੇ ਅੰਰਤ ਨੂੰ

ਕਿਸੇ ਅੰਰਤ ਨੂੰ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਰਿਓ ਨਾਂ ਮਜਬੂਰ, ਹਾੜ੍ਹਾ ਤਰਸ ਕਰਿਓ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿ? ਓ ਰਹਿਓ ਇਸ ਤੋਂ ਦੂਰ, ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਿਓ ਤੁਸੀਂ ਕਰਿਓ ਨਾਂ ਸ਼ਰਮਸਾਰ, ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਹੋਣ ਨਾਲ? ਉੱਜੜ ਜਾਂਦੇ ਘਰ-ਪਰਿਵਾਰ, ਗੁਰੂਆਂ, ਪੀਰਾਂ, ਪੈਗੰਬਰਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਅੰਰਤ ਦੀ ਵਡਿਆਈ, ਤੁਸੀਂ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਕਿਉਂ ਬਣਦੇ ਹੋ, ਸਮਝੋ ਆਪਣੀ ਧੀ-ਭੈਣ ਪਰਾਈ, ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਦੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਆਉਣ ਨਾਂ ਦਿਓ ਸ਼ੋਭਾਨੀ, ਹੱਕ-ਸੱਚ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਰੱਬ ਕੋਲ ਅਸਮਾਨੀ, ਇੱਜ਼ਤ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾਂ ਇਸਦਾ, ਸਮਝ ਲਉ ਆਪਣਾਂ ਫਰਜ਼, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਜਾਓਗੇ, 'ਦਿਲਸ਼ਾਨ' ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰਜ਼।
ਦਿਲਸ਼ਾਨ, ਮੋਬਾਈਲ - 99143 04172

छोटी सी रेत की पहाड़ी

छोटी सी रेत की पहाड़ी, ऊपर नीला-नीला गगन। नन्हा मुज़ा चढ़ता जाए, मन में लेकर ढेरों सपन। ताऊ-पापा खड़े दूर कहीं, देख रहे मुस्कान लिए। बेटा सीखे कदम बढ़ाना, हिम्मत अपने प्राण लिए। रेत उड़ते तो क्या डरना, पांव धँसे तो क्या बात। गिरकर फिर से उठना सीखो, यही तो जीवन की सौगात। छोटे हाथों में बड़ी उमंग, आँखों में है नया जहान। छोटी सी पहाड़ी पर खड़ा, बनता अपना आसमान।
- डॉ. सत्यवान सौरभ

ਕਵਿਤਾ

****ਬੇ ਖ਼ਬਰ ਮਾਸੂਮਾਂ ਦੇ ਕਾਤਲੋ****
ਕੀ ਕਸੂਰ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਬੱਚੀਆਂ ਦਾ, ਮਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜੋ ਅਣਭੋਲ ਸਾਈਂ।
ਬੇਖ਼ਬਰ ਸੀ ਮੁਲਖ ਦੇ ਰੋਲਿਆਂ ਤੋਂ, ਨਾ ਕੋਈ ਬੋਲਿਆ ਮੰਦਾ ਬੋਲ ਸਾਈਂ।
ਦੁਸ਼ਮਣਾ ਮਾਰ ਕੇ ਸੱਬਰ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤੇ, ਪਏ ਬਸਤੇ ਜਿੰਨਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਸਾਈਂ।
ਸੁਣ ਕੇ ਰੂਹ ਸਭ ਦੀ ਕਰਲਾ ਉੱਠੀ, ਗਈਆਂ ਜਾਨਾਂ ਕਿਉਂ ਅਨਮੋਲ ਸਾਈਂ?
ਕੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਅਜੇਹੇ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀ, ਜਿੰਨਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਬੋਲ ਨਾ ਤੋਲ ਸਾਈਂ।
ਜਾਹ ਪੁੱਛੋ! ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ? ਪੁੱਟੀਆਂ ਕਬਰਾਂ, ਮਿੱਟੀ ਫਰੋਲ? ਸਾਈਂ।
ਬਸ ਕਰੋ ਹੁਣ, ਹਾਕਮੋ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੇ? ਕਿਉਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿੰਦਾਂ ਰੋਲ ਸਾਈਂ।
ਮਰੇ ਕੋਈ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰੇ ਕੋਈ, ਪੱਤੋਂ ਵੇਖੋ ਖੁੱਲਦੇ ਪੋਲ ਸਾਈਂ।
ਰਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੋਂ ਪਿੰਡ ਪੱਤੋਂ ਗੀਰਾ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ
ਫੋਨ ਨੰਬਰ 94658 21417

ਨਤੀਜੇ ਦਾ ਡਰ

ਸਲਾਨਾ ਨਤੀਜੇ ਦਾ ਆਇਆ ਦਿਨ, ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਧੜਕ ਰਿਹਾ ਮੇਰਾ ਦਿਲ।
ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕਿਤੇ ਹੋ ਨਾ ਜਾਏ ਧੋਖਾ, ਸਾਇੰਸ ਮੈਥ ਦਾ ਪਰਚਾ ਸੀ ਔਖਾ।
ਘਰ ਮੰਮੀ ਪਾਪਾ ਨੂੰ ਕਿੱਥ ਮੈਂ ਦੱਸੂ? ਜਣਾ ਖਣਾ ਹੀ ਨਤੀਜੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਹੱਸੂ।
ਹੁਸਿ ਆਰ ਬੱਚੇ ਉਤਸੁਕ ਨੇ ਬਾਹਲੇ, ਸੁਣਾਓ ਨਤੀਜਾ ਦਿਸਦੇ ਅੱਜ ਕਾਹਲੇ।
ਮੈਨੂੰ ਆਈ ਜਾਵਣ ਲਗਾਤਾਰ ਪਸੀਨੇ, ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਕਈ ਮਹੀਨੇ।
ਮੋਬਾਇਲ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜੋ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ, ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਆ ਰਿਹਾ ਸਭ ਕੁੱਝ ਯਾਦ।
ਮੰਮੀ ਪਾਪਾ ਨੇ ਰੋਜ਼ ਤੜਕੇ ਉਠਾਉਣਾ, ਮੈਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੇ ਵਕਤ ਸੀ ਲੰਘਾਉਣਾ।
ਸਲਾਨਾ ਨਤੀਜਾ ਸੁਣ ਰੁੱਕ ਗਏ ਸਾਹ, ਫੇਲ ਹੋਏ ਕੁੱਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਹ।
ਮੈਂ ਵੀ ਪੁਆਇੰਟਾਂ ਤੇ ਹੋਇਆ ਪਾਸ, ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਬਸ ਬਦਲ ਗਈ ਕਲਾਸ।
ਮਿਲਣ ਨਾ ਕਦੀ ਮੁਫਤ ਵਿੱਚ ਨੰਬਰ, ਵਸਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰ।
ਝੂਠ ਆਖਦੇ ਜੋ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਇਆ ਛਲ, ਬੱਚਿਓ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਫਲ।
'ਚਮਨਦੀਪ' ਜੇ ਪੂਰਾ ਸਾਲ ਹੀ ਪੜ੍ਹੀਏ, ਫਿਰ ਨਾ ਸਲਾਨਾ ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਡਰੀਏ।
ਪਤਾ— ਚਮਨਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ, 298 ਮਹਾਰਾਜਾ ਯਾਦਵਿੰਦਰਾ ਇਨਕਲੇਵ, ਨਾਭਾ ਰੋਡ, ਪਟਿਆਲਾ
ਸੰਪਰਕ ਨੰਬਰ— 95010 33005

ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ

ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਮੈਨੂੰ ਕਰਦੀ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ, ਮੈਨੂੰ ਕੱਲੇ ਨੂੰ ਉਹ ਜਾਣ ਨਾ ਦੇਵੇ ਬਾਹਰ।
ਜਦ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ ਝਿੜਕੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਮੰਮੀ, ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਖੜ੍ਹ ਜਾਵੇ ਬਣ ਕੇ ਖੰਮ ?ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਹਵਾਂ 'ਚ ਮੈਨੂੰ ਲਵੇ ਉਹ ਚੁੱਕ, ਫੇਰ ਖੇਡਣ ਲੱਗ ਜਾਵਾਂ ਕੁੱਝ ਸਮਾਂ ਰੁੱਕ।
ਜਿਸ ਖਿਡੌਣੇ ਤੇ ਆ ਜਾਵੇ ਮੇਰਾ ਮਨ, ਉਹ ਮੰਮੀ ਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਦੱਸੇ ਇੱਕ ਦਮ।
ਮੰਮੀ, ਪਾਪਾ ਨੂੰ ਕਹਿ ਕੇ ਉਹ ਖਿਡੌਣਾ ਮੰਗਾਏ, ਏਦਾਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੀ ਰੀੜ੍ਹ ਪੁਗਾਏ।
ਕਦੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਧ ਗਰਮ ਕਰਕੇ ਪਿਲਾਏ, ਤੇ ਕਦੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਸ਼ੇਬ ਕੱਟ ਕੇ ਖੁਆਵੇ।
ਸ਼ਾਲਾ! ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸਦਾ ਠੀਕ ਰਹੇ,
ਮੈਨੂੰ 'ਮੇਰਾ ਪੋਤਾ, ਮੇਰਾ ਪੋਤਾ' ਕਹਿੰਦੀ ਰਹੇ।
ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਸਲੋਹ ਰੋਡ
ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ, -9915803554

ਡੋਲੀ

ਧੀਆਂ ਧਨ ਬਿਗਾਨਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ, ਸਹੀ ਕੱਢਿਆ ਕਿਸੇ ਨਚੋੜ ਬਾਪੂ।
ਤੱਤੀ ਵਾਅ ਨਾਂ ਲੱਗਣ ਦਿੱਤੀ ਲਾਡਲੀ ਨੂੰ, ਅੱਜ ਗਿਆ ਕਿਉਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਬਾਪੂ।
ਸੁਰਜੀਤ ਧੰਨ ਜਿਗਰਾ ਹੱਥੀ ਤੋਰਦਾ ਏ, ਕਾਹਤੋ ਰਹੀ ਨਾ ਮੇਰੀ ਤੈਨੂੰ ਲੋੜ ਬਾਪੂ.....
ਹੁਣ ਸਾਡ ਕੇ ਰੱਖ ਲਈ ਵੇ, ਬਾਬਲਾ ਗੁੱਡੀਆਂ ਸਣੇ ਪਟੋਲੇ।
ਹੋਈ ਅੱਜ ਪਰਦੇਸਣ ਮੈਂ, ਬਾਬਲਾ ਤੇਰੀ ਅੱਖ ਤੋਂ ਉਹਲੇ
ਹੋਈ

ਗੋਦੀ ਚੁੱਕ ਚੁੱਕ ਲਾਡ ਲਡਾਉਦਾ ਰਿਹਾ, ਮੇਰੀ ਹਰ ਇੱਕ ਰੀੜ੍ਹ ਪਗਾਉਦਾ ਰਿਹਾ।
ਕਿੰਨੀਆਂ ਕੱਟੀਆਂ ਤੰਗੀਆਂ ਤੋਂ, ਬਾਬਲਾ ਭੇਤ ਕਦੇ ਨਾਂ ਖੋਲੇ.....
ਹੋਈ

ਮੇਰਾ ਹਰ ਇੱਕ ਚਾਅ ਪੁਗਾਇਆ ਵੇ, ਸਦਾ ਪੁੱਤ ਪੁੱਤ ਆਖ ਬੁਲਾਇਆ ਵੇ।
ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੀ ਹਰ ਕੋਈ ਗੱਲ ਮੰਨੀ, ਗਾਉਂਦੀ ਰਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਸੋਹਲੇ...
ਹੋਈ.....
ਹਾੜ੍ਹੇ ਝਿੜ੍ਹ ਅੱਖ ਚੋ ਕੇਰੀ ਨਾਂ, ਮੈਂ ਧੀ ਨਹੀਂ ਪੁੱਤ ਤੇਰੀ ਹਾ।
ਸੁਰਜੀਤ ਫੁਲੋੜੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਹੱਸਦਾ, ਮਾਫ ਕਰੀ ਬੋਲ ਕੋੜੇ ਬੋਲੇ.....
ਹੋਈ ਅੱਜ ਪਰਦੇਸਣ ਮੈਂ, ਬਾਬਲਾ ਤੇਰੀ ਅੱਖ ਤੋਂ ਉਹਲੇ....
ਸੁਰਜੀਤ ਫੁਲੋੜਾ
9815533945

ਅਜਾਦ ਕੁੜੀਆਂ

ਸੱਭ ਤੋਂ ਅਜਾਦ ਕੁੜੀਆਂ ਕਰ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕੈਦ ਪਿੰਜਰਿਆਂ ਚ।
ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਸੋਹਣੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਵਿਕਾਉ
ਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਨੁਮਾਇਸ਼।
ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਦੋੜਾਕ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਵਖਤ ਦੇ ਬੋਝਲ ਪਹਿਏ ਹੇਠ ਆਕੇ ਕੁੱਕ ਗਈ ਹੈ।
ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਸਿਰੜੀ ਕੁੜੀਆਂ ਝੁੱਲ ਤਸੱਦਦ ਮਾਨਸਿਕ ਪੀੜਾ ਹੋਂਦਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।
ਸਭ ਮਿਲਣਸਾਰ ਕੁੜੀਆਂ ਹਵੇਲੀਆਂ ਚ ਘੁੱਟ ਘੁੱਟ ਮਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।
ਸਭ ਸਾਦਗੀ ਪਸੰਦ ਕੁੜੀਆਂ ਸੰਗਿਰਾ, ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੇ ਭਾਰ ਹੇਠਾਂ ਦਬਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।
ਸਭ ਜਿੰਦਾਦਿਲ ਕੁੜੀਆਂ ਪਿੱਤਰਸਤਾ ਦੇ ਮੂਹਰੇ ਦਮ ਤੋੜ ਗਈਆਂ ਹਨ।
ਛੋਟੀਆਂ ਉਮਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਖਚਰੇ ਇਸਾਰੇ ਸਮਝਣ ਲਗ ਗਈਆਂ ਹਨ।
ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਭੋਲੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਲੁੱਝਣਾ ਨੇ ਲਭੇਟੇ ਵਿਚ ਲੈ ਲਈਆਂ ਹਨ।
ਸਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰਜਾਂ ਕੱਚ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਨਚਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਨਾਚ ਕਲੱਬਾਂ ਚ।
ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਦਲੇਰ ਕੁੜੀਆਂ ਡਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਡਰਪੋਕ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਛੋਟੀ ਜਹੀ ਘੁਰ ਤੋਂ।
ਸਭ ਖੋਜੀ ਕੁੜੀਆਂ ਖੋਜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਪਲ
ਸਭ ਬਹੁਦੀ ਕੁੜੀਆਂ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਚੁੱਲੇ ਚੌਕੇ ਉੱਪਰ ਪੁੱਖ ਰਹੀਆਂ ਅੰਦਰੋਂ- ਅੰਦਰੀ ਲੰਮੀਆਂ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ ਗ੍ਰਹਿਸਥੀਆਂ ਦੇ ਝਮੇਲਿਆ ਨੇ।
ਕਵਿਤਾ-ਪਾਸ ਅੱਜਲਾ

ਵੱਢ ਕੇ ਰੁੱਖ/ਗਜ਼ਲ

ਵੱਢ ਕੇ ਰੁੱਖ ਤੂੰ ਕੀਤੇ ਖਾਲੀ ਥਾਂ, ਹੁਣ ਪੁੱਥ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਭਾਲੋ ਛਾਂ।
ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਕੋਈ ਰੁੱਖ ਨਹੀਂ, ਬੈਠਣ ਕਿੱਥੋ ਚਿੜੀਆਂ, ਘੁੰਗੀਆਂ, ਕਾਂ ?
ਜਦ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਇਆ ਨਾ ਮਿਲੇ, ਬਾਬੂ ਕੰਮ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
ਮੇਰੇ ਜਿਹਾ ਮਿਲ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗਿਆ, ਉਹ ਕਿਉਂ ਚੇਤੇ ਰੱਖਦਾ ਮੇਰਾ ਨਾਂ ?
ਕੋਈ ਮਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਲਈ ਤਰਸੇ, ਕੋਈ ਰੁਆਈ ਜਾਵੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ।
ਰੱਬ ਤਾਂ ਇਕ ਹੈ, ਉਹ ਵੱਸਦਾ ਸੱਭ ਵਿੱਚ, ਐਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਰੱਖੇ ਕਿੰਨੇ ਨਾਂ।
ਕਾਮੇ ਦੀ ਗਲਤ ਬਹੁਤੇ ਮਾੜੀ, ਤਾਂ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਖਾਤਰ ਲਿਖਦੇ ਹਾਂ।
ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
9915803554

ਮਾਲਿਕ ਦੇ ਬੰਦੇ

ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਨੂਰ ਤੋਂ ਉਪਜੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਇੱਕ ਹੀ ਰੱਬ ਦੇ ਬੰਦੇ ਹਾਂ।
ਸਭਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜੋਤ ਉਸਦੀ, ਭਾਂਵੇਂ ਚੰਗੇ ਹਾਂ ਭਾਂਵੇਂ ਮੰਦੇ ਹਾਂ।
ਧਰਮ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ, ਸਭ ਇੱਕੋ ਗੱਲ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਨੇ।
ਪਿਆਰ ਕਰੋ ਮਨੁੱਖਤਾ ਤਾਈਂ, ਇਹੋ ਵਾਰ ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਨੇ।
ਤੇਰੀ ਨੀਵੀ ਜਾਤ ਮੈਂ ਵੱਡਾ ਹਾਂ, ਇਹ ਕਿਸ ਨੇ ਭੁਲੇਖਾ ਪਾ ਦਿੱਤਾ।
ਤੂੰ ਅੰਤ ਨਾ ਉਹਦਾ ਪਾ ਸਕਿਆ, ਜਿਹਨੇ ਤੈਨੂੰ ਜੱਗ ਵਿਖਾ ਦਿੱਤਾ।
ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮੂਰਖ ਹੈ, ਜੋ ਜਾਤ ਪਾਤ ਵਿੱਚ ਫਸਿਆ ਏ,
ਉਹਨੂੰ ਸੋਝੀ ਨਹੀਂ ਉਸ ਮਾਲਕ ਦੀ, ਜੋ ਮਾਇਆ ਦੇ ਵਿੱਚ ਧਸਿਆ ਏ।
ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ, ਤੁਸੀਂ ਧਰਮ ਦੇ ਠੇਕੇ-ਦਾਰੇ ਉਏ,
ਪਾਉ ਨਾ ਵੰਡੀਆਂ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ, ਕੁੱਝ ਹੱਥ ਅਕਲ ਨੂੰ ਮਾਰੋ ਉਏ।
ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ (ਵੀਰੋ) ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੰਡਾ ਲਉ ਉਏ।
ਯਾਦ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜੋ ਰੱਖਣ ਲੋਕੀਂ, ਕੋਈ ਐਸਾ ਕਰਮ ਕਮਾ ਲਉ ਉਏ।
ਕੋਈ ਐਸਾ ਕਰਮ ਕਮਾ ਲਉ ਉਏ।
ਵੀਰ ਸਿੰਘ
ਮੋਬ9855069972-

ਕੁਝ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵੀ

ਕੁਝ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵੀ ਚੰਗੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ. ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੰਦਰੁਸਤ ਬੰਦਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
ਮਾੜਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਐ. ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਾੜਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਮੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
ਦੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਮਾਣਦੇ ਹਾਂ ਸੁੱਖਾਂ ਇਸ ਬਿਨ ਜਹਾਨ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਦੋ ਭਾਂਡੇ ਹੀ ਖੜਕਦੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਅਕਸਰ.... ਲੜਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਇਕੱਲਾ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
ਹਰ ਕੰਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਚ ਹੁੰਦਾ ਬੜਾ ਔਖਾ ਵੱਡਾ ਛੋਟਾ ਪੂਜਾ ਕੋਈ ਵੀ ਪੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
ਮੈਂ ਮੈਂ ਵਾਲਾ ਮੈਂ ਤੇ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਅਕਸਰ... ਓਹ ਗੱਡਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਝੰਡਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
ਲਿਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਣ ਰੋਕ ਸਕਦੈ ਦੱਸ, ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਂਦਾ ਪੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
ਪੂਜਾ ਪੁੰਡਰਕ
74010002743

ਫੁੱਲ ਤੇ ਕੰਡੇ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ

ਫੁੱਲਾਂ ਤੇ ਕੰਡਿਆਂ ਨੇ ਸੁਣਾਈ ਆਪਣੀ-ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ
ਭੋਰੇ ਵੀ ਉੱਠ ਖੜੇ ਹੋਏ, ਜਾਗ ਪਈ ਹਰ ਟਾਹਣੀ
ਫੁੱਲ ਪਿਆ ਹੱਸੀ ਜਾਵੇ, ਕੰਡੇ ਦੀ ਅੱਖ ਵਿੱਚੋਂ ਫੁੱਲੇ ਪਾਣੀ
ਫੁੱਲ ਆਖਣ ਲੱਗਾ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ਬੂ ਦਾ ਭੰਡਾਰ
ਮੇਰੀ ਖਿਦਮਤ ਕਰੋ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ
ਹਰ ਇੱਕ ਦੇ ਗਲ ਦਾ ਬਣ ਜਾਵਾਂ ਮੈਂ ਹਾਰ
ਗੁਰੂਦੁਆਰਿਆਂ, ਮੰਦਰਾਂ ਤੇ ਮਸੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ
ਮੈਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ
ਪਿਆਰ ਜਾਹਿਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤੋਹਫਿਆਂ ਵਿੱਚ
ਮੜ੍ਹਾਉਂਦੇ
ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਸਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਭੇਂਟ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ
ਤਿੱਤਲੀ, ਭੌਰੇ ਮੇਰੇ ਉੱਪਰ ਮੰਡਰਾਉਣ
ਜੀ ਚਾਹਿਆ ਆਨੰਦ ਉਠਾਉਣ
ਰਸ ਚੂਸਣ ਲਈ ਮਧੂ ਮੱਖੀਆਂ ਵੀ ਮੈਨੂੰ
ਭਰਮਾਉਣ
ਜੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਮੇਰਾ ਹੀ ਹੋ ਜਾਵੇ
ਹਰ ਕੋਈ ਮੈਨੂੰ ਹੀ ਚਾਹਵੇ, ਗੀਤ ਖੁਸੀ ਦੇ ਗਾਵੇ
ਕੰਡਾ
ਜਦ ਵੀ ਮੈਂ ਕੰਡੇ ਕੋਲ ਜਾਵਾਂ
ਕੁਝ ਹੌਲੀ ਜੇਹੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ, ਕੰਡਾ ਆਖੇ
ਕਿਉਂ ਮੈਂ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਤਿੱਖਾ ਭਾਵਾਂ
ਫੁੱਲ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਜਦੇ ਨੇ
ਕਿਉਂ ਬੁਰਾ ਮੇਰਾ ਪਰਛਾਵਾਂ
ਇਹ ਨਫਰਤ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕਿਉਂ
ਮੇਰੇ ਲਈ ਬੁਰੇ ਖਿਆਲ ਕਿਉਂ
ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਉਣਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ।
ਮੈਨੂੰ ਹੱਥ ਲਾਉਣਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ
ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਚਾਹੇ ਮੰਦਾ
ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਭੁੱਖਾ ਹੋਵੇ ਚਾਹੇ ਨੰਗਾ
ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਹੋਵੇ ਚਾਹੇ ਵਜੀਰ
ਹੋਵੇ ਕੋਈ ਪਾਪੀ ਚਾਹੇ ਫਕੀਰ
ਹਰ ਇੱਕ ਲਈ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਜਤਾਵਾਂ
ਮੈਂ ਹਾਂ ਬਦਸਨੀਬ ਤੇ ਗਰੀਬ
ਜਿਸ ਦੇ ਨਾ ਕੋਈ ਕਰੀਬ
ਫੁੱਲ ਹੈ ਮਹਿਲਾ ਦਾ ਸੁਲਤਾਨ
ਜਿਸਨੂੰ ਜਾਣੇ ਕੁੱਲ ਜਹਾਨ
ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਭੇਦ ਮਿਟਾਵਾਂ
ਮੈਂ ਸਭ ਨੂੰ ਗਲ ਨਾਲ ਲਾਵਾਂ
ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਭੇਦ ਭਾਵ ਨਾ ਰੱਖਾਂ
ਜਦ ਕਿ ਫੁੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਗੇ ਲੱਖਾਂ
ਫਿਰ ਵੀ ਲੋਕ ਕਿਉਂ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਨੇ
ਕਿਉਂ ਡਰ-ਡਰ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਨੇ
ਮੈਨੂੰ ਦੇਖ ਕਿਉਂ ਹੋਕਾ ਡਰਦੇ ਨੇ
ਜਦ ਕਿ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਡਰਦੇ ਨੇ
ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਉੱਤਰ ਜੇ ਦੇਦੇ
ਦੇ ਪਲ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਜੇ ਬਹਿਜੇ
'ਗਗਨ-ਕੁੱਝ ਗੱਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿ ਜਾਵੀਂ
ਧਾਲੀਵਾਲ ਕੋਈ ਸਿੱਖਿਆ ਮੈਥੋਂ ਵੀ ਲੈ ਜਾਵੀਂ
ਗਗਨਦੀਪ ਧਾਲੀਵਾਲ ਬਰਨਾਲਾ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 345

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

13 MARCH TO 19 MARCH, 2026

A Sumit Arya Production

Since 2003 . 23 Years . 123 Expos

DULHAN EXPO

- VENUES/HOTELS
- CATERERS
- PHOTOGRAPHERS
- MANDAPS/DECOR
- EVENT PLANNING
- DEEJAYS
- LIVE ENTERTAINMENT
- MAKEUP/HAIR
- MEHNDI/HENNA
- LIMO/HORSE
- CAKES/PAAN/CHAI
- FOOD STATIONS
- PARTY RENTAL
- PHOTO BOOTHS
- PARTY FAVORS
- FASHION
- JEWELRY
- 25+ CATEGORIES
- 65-80 BOOTHS/EXPO

WEDDING VENDORS SHOWCASE
AND FASHION SHOPPING

65-80 VENDORS BOOTHS PER EXPO

SERVING NY-NJ-CT-PA

MUSIC & DANCE PERFORMANCES

DESIGNER FASHION SHOWCASE

MEGA RAFFLES AND COUPONS

COMPLIMENTARY CATERING TASTING

FREE ADMISSION

SUN DAY

12-6 PM

Mar. 29 2026

**NEWARK AIRPORT
MARRIOTT**

Newark Liberty International Airport
1 Hotel Road, Newark NJ 07114

FREE PARKING VOUCHERS AT REGISTRATION DESK

SUN DAY

12-6 PM

Apr. 19 2026

**HYATT REGENCY
PRINCETON**

102 Carnegie Center Drive
Princeton, NJ 08540

FREE AMPLE SELF-PARKING

SUN DAY

12-6 PM

Apr. 26 2026

**THE CHARIOT
TOTOWA**

555 Preakness Avenue, Totowa NJ 07512

FREE VALET PARKING

WHATSAPP +1.732.595.6096

R. Abhishek Sharma

Register Now for Free Entry Passes

For Booths/Stalls Call/Text Sumit Arya:

DULHANEXPO.COM

732.754.1894

DulhanExpo provides it's Vendors a Promotional Platform & the Brides/Visitors a 1-Stop Shopping Convenience. Dulhan Inc. is not responsible for any Claims made by the Vendors & Delivery of Raffles and/or Deals offered by them. Please spend time Evaluating their Talent, Quality and Professionalism and Check all the References before Hiring them. We will be taking all Precautions related to Communicable Diseases and Following the Guidelines by the CDC, WHO, and the Government. Vendors and Attendees are to adhere to then applicable large gathering guidelines. DulhanExpo, it's Vendors & the Venues are not to be held responsible for a Rare Possibility of any type of Infection or Health Issues. Due to some restrictions some of the amenities may not be deliverable as announced.